

NORDHORDLAND TINGBOK

NR. 3

1652 - 1653

1652: 2

Dend 22 Martj Holtes paa **Freckhoug Almindelig Vaarting**, Nerverrende udj Kong/elig Ma/jestets Fogdes velfornæm/m/e Mand Peder Hansøn hans sted befuldmegtiget Velagt Laurits Valter, Hans Clausøn Sorenschrieff Vdj Nordhor Lehnn, och efttersch/reffne LougRetted. Anders Fosse LensM/and[,] Rasmus Toftt, Oele Kragaas, Knud Skortued, Johannis Hussebye, Simen Berland, Niels Tued, Peder Langeland, Gregorius ibid/em (dvs. Langeland)[,] Johans Lærviig, Clemid i RaffnAng, Anders Houglund, Mikel Vikebøe och Johannis Blomb.

Kongl/ig Ma/jestets Obne Breff om Skatt, bleff for Almuen oplest och forkyndt.

Laurits Valter wed Lensmanden steffnt Erikh Moustad (mest truleg Mongstad i Lindås skipreide), som er velb/eneffnte Axel Moutes (mest truleg Axel Mowat, som i 1647 var eigar av garden Mongstad i Lindås sk.r.) Skiudschaffer, och Hannom tiltalede for Resterende Rettigheed aff een gaard Neder Wognæs, (Nere Vågenes i Radøy sk.r.) som velb/eneffnte Axell Mout tilkom/m/er, Nemblig Skatt, Læding, Thiende och Fredtold for ded Aar Anno 1649, Erick Moustad war nerverrende for Retten, och vedgikh saa vdj Sandhed var, och Loffuede ded Med det første att ville goedvillingen betale, Mens Lauritz Valter dog begerede endelig domb, For/schreff/ne Erick Tilkiendt inden - 14 dage at betale, eller vordering vdj Hans Boe och Goeds.

LensManden for/schreff/ne Anders Fosse Citerit (dvs. stevnet) Simen Ericksønn Røset (Røyset i Herdla sk.r.) for att Hand haffuer til Blodvide Slagit Hans Broder Niels Ericksøn Røset vdj Hans Hoffuit, Och samme Slaug schal haffue kommit deraff

1652: 2b

for Ild de vilde Haffue om Morgenn Tilligh en Huer udj deris Husse, och Simen icke kunde som var till veddermaals tale, benegte, at Hand io Haffde med Slag offuerfaldet hans Broder Niels[.]

Niels och Stephen Tued, derom for Retten prouffuede att de Haffuer Seet, at det er vis hand Haffuer Slagit hannom hoel udj Hoffuedet. Lauritz Valter Lod det Indsette til Sin Hosbond och Fogit, for/schreff/ne velfornæm/m/e Peder Hansøn Hans derom paa Kon/gelig Ma/jestets veigne vidre steffnemaall.

Dend 23. Martj Holtis **Almindelig Vaarting paa Allenfidt Skibbred**, Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogit Velfornem/m/e Peder Hansønn, Hans Fuldmegtig Velagt Lauritz Valter, Hans Clausøn Sorenschr/iffuer vdj Nordhorlehn, och efttersch/reffne LaugRetted Børge Nebstad Lensmand, Johannis Gielmetued, Sigvor Mitgaard, Hans Tued, Stephen Grøtued, Aschel Øffstegaard, Niels Sellewold, Knud Tued, Haffuer Næs, Gullik Bierefiord och Hans Erstad.

Kongl/ig Ma/jestets obne breff om Skattenn bleff for Almuen forkyndet.

Kongl/ig Ma/jestets Lensmand Børe Nebstad steffnt

1652: 3

Karen Oelsdaatter tilholdendis paa Kidenis (Kjenes i Alenfit sk.r.) Hos hines Søster for Leyermaals Sag med Bouttel Mickelsønn, som er vboesat, Och berettedis Karen var Suak och icke kunde møde, var Anders Kidenis som Haffuer Søsteren til hinde Her for Rettenn och paa Hindes Veigne at suare, Som bekiende at hun var suak och ligger inden Kirke. Lauritz Valter Satte vdj Rette om Hun icke burde att bøde for Hindes forseelse och Leyermaall paa Hindes goods och formue, Affsagt efttersom det befindes Hun er besoffuit aff Bouttel Mickelsøn at Hun io derfor bør bøde efter {R } R .

Lensmanden Børre Nebstad steffnt Anders Smørdall (Smørdal i Alenfit sk.r.) for Vloulig Skouffhug imod forbud paa Munkelj Goedz paa Smørdall, och Børge beretted at Hand och Hans Tued[,] Knud ibid/em (dvs. Tued) och Niels Siellewold, den samme dag Hand det bleff forbudit at Hugge, da gick hand och med Trodtzvis och Huggit udj Skouffuenn. Anders Smørdall var Nerverrende for Rettenn, och ded icke kunde benegte, Lauritz Valter Herom begerrede Opsettelse udj Sagenn, eftterdj Fogdenn icke var tilstede. Oele Smørdal Sagde for Rettenn at saadann forbud om forne/vnte Skouff, ehr imod Loug och Rett.

Tørris Gullicksøn steffnt Gurj HuogAas (Haukås i Lygra sokn, Alenfit sk.r.) Søstern

1652: 3b

till Hans Quinde, Anlangende it Skifte efter Guris Moeder Naffnlig Gurj, Som hun meener at vere Misholdenn udj, Och Gurj som var Nerverrende for Rettenn, berette at Hun dervdj icke at schall vere scheid ret. Huorom er førtt eftterschreffne prouff, Anders Beraas och Peder Toftting i Allenfidt Skibbred boende prouffuede att det breff som Tøris Gullicksøn nu I dag Haffuer lagt vdj Rette, at des formelding saa at vere scheid och Tildragit, huor paa de och efter Lougen gjorde deris æd, Huilkett breff liuder, at Gurj HouqAas icke at vilde Holde det schifft som er gjort imellom Hinde och Tøris Gulliksønn sambt andre deris Med Arffuinger, Mens schal Haffue for/schreff/ne Tøris Gulliksøn Tofttingenn tilsaugt en aff dj andris tilfaldne part, att ville for dend Lod hun da Haffde bekommit och hiembført, til sig tage, och ingen deel vilde Holde huis dannemend dennom haffde imellom Skiftt, Men Hun Tøris schal Haffue Offuerfaldet med Hug och slaug, saavel som och med Larmen och Bandenn, och slagit Hannom vnder Ørit, och Sagt dieffuelen schulde tage hannom, och i steden for Borrougn som Anders vdtog schulde Tørris Indehaffe Rougenn Igienn, huilket ord for/schreff/ne Tørris berette icke forstod, Men formeente Hun Slige forblummit ord och Snack bør forklare, och i det same Sette Tøris Sig paa korn Borren, och hun schall haffue tagit ham i begge Sinne been,

1652: 4

och dragit Hannom Neder deraff, och Som Hand saa falt Neder slog Hindes sønn ham, som da var met hinde tre slaug vnder Ørit, och fattit hannom om halsen, saa at dersom ike folk Haffde kommit ham till hielp haffde hand Quelt hannom, och for/schreff/ne Gurj HouchAas Atter igien schall haffue bandit Thørris och Sagt att haffue hafft fiorten Nyrrer och Siuff hierter I en Gryde, Huad findes Meening derom haffuer verit formeener Tørris hun bør forklare, Med vidre sam/m/e breffis indhold Som bleff for Rettenn læst och paaschreffuit. Gurj suarede for Rettenn at Hun ville forschaffe prouff paa høye Sagh, som icke schulde vere bedre end Tørris haffuer giffuit

hinde An for, Lensmanden Børre Nebstad Lod for Retten tilspørge Tørris Tøfttinge[,] Oele Houchaas och Anders Beraas med deris Quinder om de Haffuer giortt nogenn VRet med Gurj Michelsdotter Houchaas, huortill dj och hinde som var nerverrende for Rettenn Sagde Nej, Men for deris persoenner vel bestilledede. Med denne Sag er till vidre och bedre vnderRetning till Høstetinget opsatt, och till dend tid att steffnis paa Nye igienn.

Erick Michelswold (Øvre Myksvoll i Alenfit sk.r.) steffnt Niels Michelswolds

1652: 4b

Koenne for slagesmaall Hun haffuer begaaet paa hannom, och slaget hannom till itt stort hoffuitsaar och bløde, saa blodit er NederRondit Aff Ansicted och paa klæderenn, Som bleff beviist, hindes Mand Niels var tilstede och ey ded kunde benegte. Tilfunden att bøde efter Lougen for Blodvide.

Knud Johansønn Hielmetued i Allenfidt Skibbred steffnt Jon Lj paa Hans Søns Stephenn Jonsøns vegne, for en Skiorte hand schall haffue stollit fra Hannom, Och der Knud sagnede skiortenn at vere borte, da fornamb Knud, at Jon Lj sin Sønn vaar paa Gaardenn Hielmetued, och strax tog Mistanke til hannom, att Hand haffde stollit skiorten, Och Knud lod enn pige gaa Hiem och spørge huor Jon Lies Sønn var dend sam/m/e Natt, huor till faderen Jon Lj Suarede att Hand var hiemme samme Natt, och hans Søn icke stal skiorten. Disimellom kom Jons dotter, Britte Jonsdotter och bekiende att Hand haffuer stollit samme skiorte. Sam/m/eledis och des Imellom Haffuer Stephen Jonsønn, Som haffuer stollit skiorten bekiendt for Børge Nebstad och Knud Hielmetued, att ded var wis Hand haffuer stollit sam/m/e skiorte, Som dj och vill

1652: 5

Suerge paa med opragte finger. Och efttersom ochsaa schall bevises att Hand haffuer stollit Pungenn aff Hoffuer Aatteraases (Odrås i Alenfit sk.r.) Lomme der hand gik Aff Tinget och var veldig beschenket, och der Hoffuer komb till Ædrueschabff, fornamb Hand Pungenn at vere borte, gick Hand hiemb till Hans fader Jon Lj, holte ham och Hans Sønn Stephenn vnder Auffue att hand maate faa Pungen igien, Med lang Trusell fick Hand Sin pung igien offuenn for Gaarden Vnder en Steen, som Stephen Jonsønn Selff vdviste, for Huilken for/schreff/ne Sag och Andre med at Sue fæ, Hand Nødes till att tiltale Hannom, Huilket hand Stephen Jonsønn ochsaa bekiende for Børe Nebstad och Knud Hielmetued, at det saa vdj Sandhed var, at Hand haffuer tagit Skiorten, Saadan och Anden Smaat Tiuffuerj Hans Grander icke kunde benegte. Lauritz Valter Satte vdj Rette, efterdj at dett er vitterligt noch, saavelsom och drengen det Sielffuer bekiender, om Faderen icke burde paa sin Vmyndige Søns Stephens veigne at lide och staa tilrette for. Affsagt efttersom ded for Rettenn icke kunde Benegtis, Mens saa udj sandhed findes, att Stephen Johnnsøn Haffuer stollit Skiorten som dog ehr Vmyndig, bør Faderen Jon Lj at betale Skiorten, Och Jon Lj derforVden er for Retten Alvorlige forholdet, sam/m/e sin Sønn fe.. sig at forschaffe

1652: 5b

Och dersom Herefter befindes hans børn med Tiuffuerj at begaae, som er i sin Vmyndige aar, bør hand att suare till deris gierningh.

Dend 24. Martj Holtes **Almindelig Vaarting vdj Radøe Skibred paa Aschelands Tingstue**, Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogit Velfornemme Mand Peder Hansøn udj Hans sted befuldmegtiget Velagt Lauritz Valter, Hans Clausøn Sorenschriffuer vdj Nordhor Lehn, och efttersch/reffne LaugRettid. Niels Marøen Lensmand, Rasmus Strømme, Torgius Stoeremb (Storeim), Oele Koldstad, Jens Solenn (Nore Solend), Mikel ibid/em (mest truleg Vestre Soleim), Magne Saltued (Soltveit), Knud Oelsvold (Olsvold), Oele Wetaas, Knud Soltued, Knud Sollen (Solend), Sigvor Kortued (Kartveit), Mogens Qualemb (Kvalem), Mikel ibed/em (Nere Kvalem), Rasmus ibed/em (Øvre Kvalem), Lille Mogens ibid/em (Kvalem), Rasmus Melling (Melingen), Jon Strømme, Stephen Sebøe (Indre Sæbø), Oele ibid/em (Sæbø), Jacob idm (dvs. ibidem) (Sæbø), Alvor Kartued, Oele Sollemb, Mogens Hoele (Holo) och Gunder Nøtued (Nøttveit).

Kongl/ig Ma/jestets obne Breff om Skattenn bleff for Almuen forkyndet.

Anders Naffntued (Nantveit/Namtveit) steffnt Christian Nesbøe

1652: 6

for en Koe som Hand haffuer Satt Anders paa Leye en vinter, och Christian tog dend igien for Leyen var vde, huorom Christian var steffnt Nest forgangen Høsteting udj Rette, Mens hand icke da møtte, bleff derfor tilfunden steffnefald. Och dj begge nu war nerverrende for Retten, och bekiende Anders att Christian Haffuer hannom tilsagt att om Koen komb nogit till, da schulde Hand dend betale, Huor offuer Anders schikede Koen hiemb och den Melket, Tilkiendt att Christian Nesbøe bør betale till Anders Naffntued 1/2 Rixdaler vdj Koefoester.

Kongl/ig Ma/jestets Fogit Citerit Oele Sæbedall (Sævdal i Radøy sk.r.) met sin dotter Anna som tienner paa HouchAas, for dend Smale fra Sebiørn Nordfeste (Nore Feste), aff Allenfidt Skibred, Oele Sæbedal bekiende for Rettenn att for/schreffne hans dotter Haffuer kommit till hannom med en Smale eftter Hindes Madmoeders Gurj HuchAasis I Allenfidt Skibred boende hindes befalning, att hand vilde føde for Hinde, Huilken Smale hand føde Winteren offuer, och Siden førde den Hiemb igien, Och Gurj betalde Oele Leyen derfor: Och siden der Smalen hiembkomb hafr Sæbiørn kiendt Sin Smale.

1652: 6b

Lauritz Valter begerede dette beschreffuen om Tingsvidne behøffuedes.

Lensmanden steffnt Magne Qualem for en hest Hand haffuer tagit fra Niels Hougland, dj var begge for Rettenn, och Niels bekiende att Magne haffuer Skorit hans Tøy vdj Støker, for dend Slæde eller och Andit som Hesten var forspendt udj, och Magne det ike kunde fragaa. Tilkiendt Magne derfor at bøde for Sagh eftter Lougen.

Kongl/ig Ma/jestets Fogdes Fuldmegtig Lauritz Valter, Talde for Rettenn om de LaugRettismender, som dog var tilstede der Tingen bleff satt, och som ike wilde vere tilstede indtill sagerne och Tinget bleff offuerstandit, eftter deris pligt och æd, at vere udj Loug och domb med Huis Sager der passerit, som var Rasmus Strømme, Torgius Stoeremb, Knud Oelswold, Rasmus Qualemb, Lille Mogens ibid/em, Jon Strømme, Stephen Sebøe, och Oele Sollemb, Derom at Andragis for dend Gunstig her (Herr?) Slodsherre, om saadann Vschikeligheed.

Karen Lind Aff Bergen ved Hindes Fuldmegtigh

1652: 7

Lauritz Valter steffnt Hans Ellingsøn paa Sollemb (Søre Solend i Radøy sk.r.) med Hans Søster Anne, och haffde dem till att tale for giæld, de till hinde paa deris S/alige Faders vegne ere schyldig, som beløber sig eftter haandschriftten 9 1/2 Slete daler 1 mark, och efttersom der er Holdenn Skiftte eftter deris S/alige Fader, och Creditorerne som Faderen Haffuer verit schyldige, haffuer en Huer paa Skifttet som de kunde tilkomme erlanget deris, vndtagenn for/schreff/ne Karen Lind, Hun gandsche inted har bekommit, och formeener Lauritz Valter paa hindes veigne at hun saavel som de Andre at bør Affbetalis, och Niude Sitt, Och dersom nogenn aff Creditorerne deris betaling icke Haffuer tilfylleste ehrlanget, vilde Hun och gierne paa sin part Korte, Settendis vdj Rette om Hun icke inden 14 dage bør betal is aff for/schreffne Hans Sollemb och Hans Søster Anne, her nest eftter, eller och vordering vdj en Huer deris Boe. For/schreff/ne Hans var Nerverrende, paa sin egenn och Hans Søsters Annes veigne at suare till, berettendis ey at kunde suare vidre til end de paa deris Anpart kunde tilkom/m/e, Saa eftterdj giældenn findes rictig, bleff forsk/reff/ne Hans och Anne tilkiendt vdj de for/schreff/ne 9 1/2 Sdr (Slettedaler) 1 mark paa deris Faders veigne, saauit deris part kunde eftter dannemends Sigelse och Arffuens erlangelse

1652: 7b

paa begge Sidder, de io det bør at betale inden 14 dage hernest eftter eller vordering vdj deris Boe och goedtz.

Dend 26. Martj Holtes **Almindelig Vaarting udj LindAas Skibred, som Holtes paa Lyrøen Tingstue**, Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogit velfornæm/m/e Mand Peder Hansøn Hans Fuldmegtig velagt Laurs Valter, Hans Clausøn Sorenschrieffr vdj Nordhor Lehn, och efttersch/reffne LougRettid, Oele Hundwen Lensmand, Mogens Nataas, Amund Lyrøen (Innlygra), Amund Killenn (Indre Kjeilen), Oele Remnor (Rebnor), Haldvor Eikeraas (Må vera Reikerås), Gullik Oxnes (Øksnes), Rasmus Hopland, Knud Knarvig, Christen Mogensløff (Mongslaupt), Magne Reffsdall, Besse Hopland, Anders Fieldsted, Jacob FieldAnger, Knud Skouffue (Skauge), Goutte Houdene (Hodne), Rasmus Kordall, Gumon Qualwogh[,] Magne Brønteland, Johans Qualwogh, Børge Oenæs, Jon Viig, Botolff Vaage och Amund Hoppe. Var och Nerverrende Hæderlig och vellærtd

1652: 8

Mand H/err Lytyck Hansønn Sogneprest til LindAas Prestegiæld, Niels Loss Borger udj Bergen och boendis ved Killestrømmen, och Jens Ericksønn ilige maade Borger udj Bergen och boendis I Leerwogh.

Kongl/ig Ma/jestets Obne breff om skatten bleff for Almuen forkyndt.

Velagt Mand Niels Loss boendis ved Killestrøm/m/en præseniterit for Rettenn, som lod læse och forkynde it Kiøbebreff, Æfttersom Gam/m/el Anders Kalland (Kalland i Lindås sk.r.) och Hans Sønner vnge Anders Kalland, Knud och Østen ibid/em sambt Basted Skor aff HosAnger Skibred,

Haffuer till for/schreff/ne Niels Loss Hans Hustru Margritte Willembdsdotter deris børn och Arffuinger, Solt och Affhendt, deris Oedelsgoeds udj for/schreff/ne Kalland for Firesindstiuuffge och Tre Rixdaler, och om Hendis for deris vandhiemmels brøst schyld, da Haffr dj beloffuit inden Sex Vgger dernest epter /: om saa scheede :/ at schall forschaffe Niels Loss hans hustrue børn och Arffuinger Andit saa got goedz igien frit och frels oedel. Acterit Lyrøen dend 17 Martj Anno 1648, som da aff Christen Bush dend tid Sorenschriffer, paa

652: 8b

*paa Lyrøen Almindelig vaarting bleff forkyndt, huilken tid och da breffuit aff Hannom er schreffuenn, \och forkynt/ Mens nu er samme breff eftter Niels Losses begering aff Hans Clausønn Sorenschrieffuer schreffuen och fornyet, och som ded for Almuen for Retten i dag Haffr forkyndt, och derpaa schreffuit.

Velagt Mand David Mogensøn Borger udj Bergenn, wed Slodssteffning aff Bergenhus dend 31. Januarj 1652 vdsted, steffnt Gutorm Vicke for schyld och gield, eftter Hans Reg/nska/bs bogs vdvisning, nemblig fire Rixdaler 2 mark bs. (?) for Anno 1650 dend 11. Aprilis, Gutorm Haffuer betalt 2 Voger fisch derpaa Anno 1652, item 1 Rdr som Gutorm och Korter David for hans dottir som tiende Daud, udj løn: Saa Resterer David 3 Rdr 2 mark bs (?), och derpaa er leffuerit be/mel/te de 2 voger fisch, Gutorm war til veddermæle och schylden vedgickh. Hannom tilfunden inden 14 dage Hernest eftter at betale, eller vorderingh udj Hans Boe och Goedz.

Hans Hansøn Tindemand I Fedie steffntt

1652: 9

Knud Stuebeberg (Stoberg i Fedje sokn, Lindås sk.r.), Anders i Muren (Fedje i Lindås) och Johans ibid/em (Muren) for Landvare och DagsRoenn, Som de icke vilde betale Hannom, for dette Nerverrende Aar saa och for nest forgangen aar, Da indsteffnte var Nerverrende til veddermæle, och icke ded kunde benegte, Siggendis at de det gierne vilde vdgiffue, saauit som ret er, Lensmandenn Laurs Husse (Huse i Fedje, Lindås) i Fedie schall met Mender Rettede for/schreff/ne Indsteffnte Mender imellom, Huad de bør billigen at giffue till be/mel/te Tiendemand, Saa dj eller Hannom ingen VRet scheer.

Noch for/schreff/ne Hans steffnt Jon Oelsøn i Tangenn (Indre Tongen, Fedje i Lindås) for schyld och gield, nemblig 150 voger fisch (Dei gotiske talteikna innskrive i tingboka må her omsetjast med "eitt og eitt halvt hundre"), vogen for 24 s/killing er in summa 35 Rdr (1 Rdr = 96 sk. 35 Rdr = 3360 sk. : 24 = 140 våger. Verdien av dei 10 våger i skilnad utgjer nøyaktig 2 1/2 Rdr), Jonn Tange var nerverrende, och schylden vedgickh, begerede at hannom motte bedages paa tid och stunde at betale, for/schreff/ne Hans Hansøn gaff Hann/em derpaa dag udj it aars tid at Betale. Hendrik Frisch som Haffuer Borgerhuse udj Fedie, Berette for Rettenn at forsch/reff/ne Jon Olsøn Tange var och Hannom schyldig 150 voger fisch, Menn Hand haffde ham inted steffnt derfor.

Jon Tange ved Lensmanden Laurs Husse steffntt Hans Hansøn Tiendemand i Fedie, for Slagsmaall

1652: 9b

Hand Haffuer begaaet paa hannom udj Jons egen Baad, Hans var for Rettenn tilstede, och Bekiende att Hand haffuer slagit hannom en Ørfiggen. Dermed Henfundenn till Kongl/ig Ma/jestets Fogit, och Hans Hansøn Hos hannom at vere udj Minde for.

Hendrich Frisch ved Lensmanden Oele Hundwen Citas Lauritz Husse i Fedie, for dend Skilds forhold, som til Nest forledenn Vaarting Anno 1651 for Retten passerit, Lauritz Husse var Nerverrende och for Rettenn Erclslerit Hendrick Frisch, och sagde att Hand icke ved Andit med for/schreff/ne Hendrich Frisch[,] Hans Moeder, sambt Hans Andre Sødschind eller deris tiennere, end det som Ærligt var, Och om Hand haffuer talt nogen ord, da var ded aff vbesindighed och udj druckenschabff, och Hand ingen scheel dertill Haffde udj nogenn maader. Hendrikh Frisch begerrede Tingsvinde herpaa som Hannom bleff beloffuit. Lauritz Valter Satte vdj Rette om for/schreffne Laurs Husse icke bør for Kongl/ig Ma/jestets Segt om denne Sagh Belangende Skielderit, att verre derfor vdj Fogdens minde, Huorom noch till Hannom er for Retten Remitterit.

1652: 10

Kongl/ig Ma/jestets Fogdes Fuldmegtig Lauritz Valter Steffnt Johannis i Muren for Skiudsferds Offuerhørrig med Lauritz Valter, Johannes var for Rettenn, och ded icke kunde fragaae efter Loulig tilsiggelse, Tilfunden at bøde til Kongl/ig Ma/jestet efter Lougen 2 mark Sølf. Och eftersom for/schreff/ne Lauritz Valter Haffde Leyet enn Mand vdj forsk/reffne Johanneses sted Naffnligh Hougne i Hougen Toe Miile Vegs fra Fedie och till Lyrøen, och derfor att schulle giffue Hannom 1 S/lett mark, Som Laurs Husse och Skafferen Jon i Tangenn for Retten vidnede, Huilkenn Slet mark och for/schreff/ne Johannis for Rettenn bleff tilfunden att betale be/mel/te Hougne.

Rasmus Kordall (Kårdal i Lindås sk.r.) præseniterit Sigh udj rette, och tilspurde Oelle Hundwen Lensm/and i Lindaas Skibred, end om Hand viste nogit Andit med Hannom end det som Ærligt vaar, Huortil Oele Hundwen suarede, som var Nerverrende, Hand icke wed Andit med Hannom endsom det Christeligt och vell Anstaar, Och Haffr hand sagt nogit om hannom, da var ded scheid wdj druckenschabff, Mens de var inted steffnt herpaa, och efter Rasmus Kordals flittig

1652: 10b

Begierringh bleff det och vdj Tingbogenn indførtt.

Lauritz Valter Steffnt Rasmus Remnor (Rebnor i Lindås sk.r.?) for første bøkell 5 Rdl, Tilkient att betale indenn 14 dage Hernest efter, eller vordering udj Hans Boe.

Lauritz Valter steffnt Oele Iffuersøn Settere (Setre i Austrheim sokn, Lindås sk.r.), for nogen Sillegaaren hand Haffr Tagit Sild vdaff, om Nattenn, och Gaarnit tilhørde Rasmus Wlfføen (Ulvøyna i Austrheim sokn, Lindås sk.r.) en fattigh husmand. Erich Amundsøn Qualwog (Kvalvåg i Austrheim sokn, Lindås sk.r.) prouffuede att hand haffuer i flötning med Slodzherren i Alffuestrømmen, och der Hand Komb tilbage igien Hend ved MidNats tide, komb der en Baad Roendis fra Settere, Sagde for/schreff/ne Erick till sinne Staldrødre, Nemblig Anders en husmand i Skorholmen och Christians en dreng tiennendis Jon Qualwog, Lader os legge I Land och See Huor denne Baad vill hen, och Erich med hans følge lagde i land, da Saa de at sam/m/e folk som komb Raaendis, och var dj tuende persoenner

1652: 11

Oele Iffuersønn med Sin Sønn, och Roede dj till Sillegaarnit, Och som dj Saae at de haffde Garnit Røkett, Robte dj til dennom Bie, och Naffnit Oele Iffuersøn ved Naffnnit, Formedelst dj baade kiende ham och Baadenn, och ded var Lys Monschin, Men hand Agtede ded inted, och Roede Oele Iffuersøn lige hiemb til Hans Støe, och dj Roede hasteligh eftter hannom, Och Oele med sin Søn drog Baaden op paa Landit, och Oele løb hastig derfra och hiemb til Hans huus, eftter it værge, och komb Neder dermed, och Maannit dennom til Sig, paa Landit, och Truede, att hand schulde See deris hierteblod, huoroffuer for/schreff/ne Erich med Hans Staldbrødre for saadan Oeles Grumbhed icke toerde kom/m/e paa Landit. Jon Qualwog var nerverrende for Retten och Bekiende ved æd, att Hans dreng for/neffn/te Christians Haffuer berett ded for hannom lige som forskreffuit er tilgaaett. Det sam/m/e for/schreff/ne Anders Husmand i Skorholmen och be/mel/te Erich Amunds/øn Qualwogh i lige maade for Retten ved Bogerød proffuede. For/schreff/ne Oele Iffuers/øn som var til veddermaals tale for Retten, det icke kunde benegte.

1652: 11b

Lauritz Valter tilspurde meeninge Almue for Rettenn, om deris Sillegaren icke alt formøgitt om Vattertide bleff forRøgtt, och om en deel icke bleff gandsche Bortstollit, saavelsom Linner och Andenn Fische Redschabff, huor till dj Suarede alt formøgitt at vere bortkommen, saa dj icke sickerligen kunde deris Fische Redschabff vdsette, Med mindre dj stætte ded Bevogtede. Lauritz Valter paa Kongl/ig Ma/jestets veigne Satte udj rette, eftter for/schreff/ne Prouff, och sønderlig efttersom hand icke selffuer ded kunde benegte, Tilmed eftterdj for/schreff/ne Oele tilforne er for Tiuffuerj Nogenledis for retten till sidste forleden vaarting tillagt, och derfor eftter forregaaende domb til Kongl/ig Ma/jestet da bõt, formeenendis derforre icke att verre Grandheffd, om Hand icke bør Lehnnit forvises, sambt hans Boeslod till Kongl/ig Ma/jestet forbrudt. Saa eftterdj for/schreff/ne Oele Settre hand til forne her for Rettenn for Tiuffuerj till Kon/glig Ma/jestet Haffuer bødt, och nu Hand er steffnt

1652: 12

Aff Lauritz Valter for nogenn Sillegaren Hand schall haffue Røkett, Som derom for/schreff/ne prouff ved *væd Haffuer for Rettenn prouffuit och vitnit saa at vere i Sandheed, Och Oele Selff icke helder det kunde fragaae, Derfor vdenn sambtlig Almue icke hannom synderlig Rychte giffuer, disligeste hans Sogneprest H/err Lytyck, och Kiendis dj hannom VGrandheffd att vere, Er Hand tildømbt fra sin Gaards part, hand udj Settre bruger, nu till Fardag at frabegiffue och Rødelig giørre, Och dersom saadant Her eftter om FischeReedschabs forRøkelse offuer Hannom bevises, bør hand att Rømme Lehnnit.

Hæderlig och vellærd Mand H/err Lytykh Hans/øn Sogneprest til LindAas Citerer Oele Iffuers/øn Settere for en Koe, Hand haffuer hatt for Hann/om paa Leye, och brugt den paa it Aar, och Koenn, Men var hyldig och Fæd, som dend kunde vere om Mikels dags tider, Saa Hand baade Nøtte Kiødet och hudenn med, Settendis vdj Rette om Hand icke burde att forschaffe hann/om en døgtig Koe igien eller och des værdt, och er det Toe Aar sidenn Koen i saa maade bortkom, saa H/err Lytych Huerken haffuer bekommit betaling

1652: 12b

for dend eller och Leyenn, och var domb begierendis. Oele Settere var till veddermaals tale, och ded ey kunde benegte, Tilfunden att betale H/err Lytyckh enn døgtig Koe igien, for dend hand Haffuer mist, eller detz værdt, tilmed Oele hannom och ehrstatte Koeleye aff dend, for ded Aar hand Haffuer hatt dend paa Leye, indenn 14 dage hernest eftter, eller vordering udj hans Boe och Goedz.

Her Lytyck Hansønn Citerit Amund Killen (Innkjeilen i Lindås sk.r.) och Jon ibid/em (Innkjeilen) och dennom tiltallede for Rettighed, Nemblig Amund for Smør landschyld aff dend Ødegaard Hand och hans Grande Jon bruger tilsamens till Hauge Vnder deris Jord Killen, och Haugen eller Ødegaardenn Kaldes Killegaufflenn (Kjeilegavlen) vnder LindAas Presteboel liggendis, Noch Amund for Smør Landschyld vdj Siuff Aar, Huert Aar it Spand eller 18 Marker Smør, eller penge derfor 4 1/2 mark er femb Rixdr 1 ort. Faar (sau) Landschyld for 10 Aar, Huert Aar

1652: 13

it halftt Faar, eller penge derfor 2 mark, er 3 Rdr 2 mark. Tredie Bøxell for A/nn/o 42 . 45 . 48 . och nu forledenn Høst Anno 51 . Huer gang 2 1/2 mark er 1 1/2 Rdlr 1 mark herforvden dagsmerker. For/schreff/ne Jon ibid/em (Kjeilen) Landschyld indtill denne tid forfaldenn, Smør for 10 Aar, Huert aar it Spand er 18 merker Smør, eller penge 4 1/2 mark, er 7 1/2 Rdlr, Faar (sau) for 8te Aar, Huert aar 1/2 Faar, eller penge derfor 2 mark, er 2 1/2 Rdlr 1 mark. Tredie bøxsell lige som Amund 10 mark, Herforvdenn DagsMerkitt. Paa Regenschabit Jon betalt Anno 1650 dend 21. Martj 4 voger Torsch, Huer vog 1 merker - 4 mark. Vdj fiorvinter føde it Nød er - 4 mark, och udj Nerverrende Aar it Nød at føde - 4 Markh, For/schreff/ne Amund och Jon Killen var Nerverende for Rettenn, och Skylden som forskreffuit vedgickh. H/err Lytyckh Bedager denn/om til førstkommende Mickelsdagh, at de da schal betale dend Halffue partt, Och dend Andenn 1/2 part som Resterer derforvden, att

1652: 13b

Affquittere Her eftter med Toe Nøds Foster Aarligenn, indtill gielden gandsche bliffr Betalt, Dog imeller tid gaardens Aarlige Rettigheed Hereftter Aarligen att Clarere och Affbetale, Huilkett Amund och Jon Killenn for Retten ded sambtøckede, och Beloffuendis Sig hervdj att ville findes flittig. Och Her Lytyck for gieldens storheeds schyld, saa och for deris Armoed schyld, sambt gotfolkes forbøn goedvilligenn lod falde ded Landschyld Faar, som Hid indtill aff Gaardenn er giffuenn. Och Alenne at Betale Aarligenn 1/2 løb Smør vdj Landschyld, sambt och dend Tredie Bøxsel vdj Rette tide Vdgiffue, Naar dend falder. Dog H/err Lytykes efterkommere Sogneprester deris Ret Vforkrenkett. Och gaff Amund och Jon Killenn H/err Lytych Haand for Rettenn som forskreffuit staar att schulle Holde och epterkomme.

Kongl/ig Ma/jestets Fogit steffint efttersch/reffne for Skatt, Nemblig Amund och Jon Killenn,

1652: 14

Rester med 4 Markh, Iffuer Søre Fieldsbøe - 2 1/2 mark, Drengeskatt, Lauritz Andersøn Hopland, 1/2 Rdlr, Christians Qualwog 1/2 Rdr, Haldvor Ridtze (Risa ? i Lindås sk.r.) 1/2 Rdr, Iffuer Aaraas 1/2 Rdlr, Oele och Laurs Killenn en Huer 1/2 Rdr er en Rixdr, Knud Berge 1/2 Rdr, Husmand Oele Iffuers/øn Hopland 1/2 Rdr, Tore Ness 1/2 Rdr, Børge i Korsøen 1/2 Rdr,

Laurs Kipper i Bøyrilden (Børillen, Lindås sk.r.) 1/2 Rixdr, Oele Oels/øn Remnor 1/2 Rdr, Lauritz Valter Satte udj rette om de ike Burde betale inden 14 dage, eller vordering udj deris Boe, och om nogen dreng fra deris hosbonde ere forvist før de Skatten betaler om deris Hosbonder, icke da bør att Clarere for dennom, eftter Konglig Ma/jestets Breff. Och eftterdj det er Resterende Kongelig Skatt ere de sambtlige tilkiendt att betale inden 14 dage Hernest eftter, huis icke, sa ded wed Namb och vordering aff en huer deris Boe och Goedz at vdsøgis. Och om nogen dreng fra Hosbonden er paa Andenn sted bortdragit, och icke till Sin hosbonde Skattenn betalt och leffuerit, Da

1652: 14b

Bør Hosbondenn at suare dertill eftter Konglig May/este/ttz Skattebreffs formeldingh. Mougens Offuertued (Øvretveit i Lindås sk.r.) och Truels KolAas (Kolås i same sk.r.) Gaardemend som bleff for Rettenn sagt gandsche forArmede. Laurs Valter Begerede Tingsvinde derpaa.

Oele Nielsøn Smørdall (Smørdal i Lindås sk.r.) bleff forliggt med Hans vedderpart, Oele Jonsøn Fodzdal (Ingen gard i Lindås sk.r. Men vi har Fausdal i Solheim sokn, Masfjorden, og Foksdal i Gjerstad sokn, Mjelde sk.r.), att Oele *Smør schall giffue Oele Fodzdal 8 Rdlr, och dermed bleffue dj venner och vel forligte om ded Oedels goeds femb schillings Leye vdj Smørdall Som for/schreff/ne Oele Nielsøn till Oedel Sig Haffuer tilforhandlit, och bleff pengene Nemblig 8te Rdlr, straxen Oele Fodzdal for Rettenn leffuerit, och begerede Oele Smørdall Nye Kiøbebreff derpaa Hann/om beschreffuen at Meddeelis.

Arne Mikelsønn paa TuederAas (Tveiterås/Bruvoll, Lygra sokn, Lindås sk.r.) steffnt hans Quindes Broder Erik Boutels/øn som paa for/schreff/ne TuederAas er Boende for Toe schillings leye som nu er bøxel ledig och som Erik endelig staar eftter att

1652: 15

vill bøgsle til dj 8te schilling som Hand for nogenn tid Har leyett, och Hans Fader Boetell for ham oplatt haffuer, VAnseet Arne der vdj ickon bruger femb schilling som be/mel/te Hans værfader och for hann/om haffuer oplatt och brugt ved 20 Aars tid, med Hans dotter Kiertsen Boedelsdaatter, och eyer femb børn tilsammen, Och nu forledenn Høst der Faderenn for/schreff/ne Boetell døde, bleff de 2 s/chilling løst til Leyning, Huilke Thoe schilling <och en schilling till> Stephen Oelsøn Miøtued (Mjåtveit i Herdla sk.r.) Skiudzschaffer udj Herløe Skibred Haffuer til Sig indløst aff Besse Hopland (I Lindås sk.r.) for 14 Rixdaler, och som er Stephens egen och frj frels Oedell. Och efttersom bevises for Rettenn att for/schreff/ne Arne Mickelsønn paa Gaarden TuederAas Haffuer boet ved 20 Aars tid, och Haffuer femb børn med for/schreff/ne Erikes Søster, och tilmed schicker sig med findlig Naboelig ombgiengelse, saavel som Erik som streber eftter for/schreff/ne 2 s/chilling er en Vng Karl och Vgiftt, Disligeste ehr Goedtzit fremmit for denn/om begge, Er Arne Mickelsønn tilfunden de Toe schilling Jord att Niude till Bøxsel och Nermest dertill for saa høy bøxsel som en Anden ville giffue som billig ehrAchtis.

1652: 15b

Och Oedelsmanden Stephen Miøtued till for/schreff/ne 3 s/chilling Jord, præsenterede sig vdj Rette och bevilgede Arne sam/m/e tre schillings leye till bøxsel for Hans mange Børns schyld.

Rasmus Nielsønn Borger I Bergenn och Boendis udj Langøen (Ingen gard i Lindås sk.r.) steffnt Knud Settere (Setre i Lindås sk.r.) for Retten, for enn Kiedell god om 2 1/2 Rdr, som \eftter/ Hans Quindes Ingeborig Joesdotters förrige Mand, och ved Naffn Knud Settere for giæld och schyld som Hand Rasmus var schyldig, och sam/m/e Kiedel bleff Rasmus paa Skiftte eftter S/alige Knuds død vorderit, Paa for/schreff/ne Rasmus Nielsøns veigne, var Hans Quinde Ellenn Pedersdotter vdj Rette, Da efttersom Iffuer Oelsøn Dragøen (Dragøy i Lindås sk.r.) schall Haffue straxen eftter Skiftte var scheed, tagit Kiedelenn som Rasmus Langøen paa Skiftted schall vere tilvorderit udj Hans giælds betalning, och \Iffuer/ den at Haffue vden Ingeborg Setteris ville och Minde til sig taggit, Saa Rasmus Hannom om sam/m/e Kiedell Nest forledenn Høsteting udj Rette haffuer

1652: 16

steffnt, Och nu til I dag steffnt Knud Settere som Haffuer Quinden Ingeborg til Ægte der giælden Tombtes eftter, som var Nerverrende for Rettenn, och vedgaar giældenn, att Rasmus endnu Rester de 2 1/2 Rdlr Er Knud Settere tilfunden at forschaffe Rasmus Nielsonn dend paa Skiftted tilvorderede Kiedell igien, eller och penge 2 1/2 Rdlr, Inden fiortendage Hernest eftter, eller vordering udj Hans Boe, Och dersom det saa befindes att Iffuer Dragøen Haffuer vden Hiimmel borttagit Kiedelen som Rasmus bleff tilvorderitt, Haffuer Ingeborg Settere Med Hindes itzige Mand Knud Hannom derfor at Søge,

Kongl/ig Ma/jestets Fogit steffnt Mogens Risse (Risa i Lindås sk.r.) for en fattig Quinde Hand Haffuer schlagit, formedelst Hun haffuer Sagt til Børnen paa Gaardenn Risse, att Mougens schulle Haffue Nyligens Sydett SmalleKiød, och Beenen laa paa Borditt igienn, och Mogens var til veddermælle, som det vedgik, opsatt til Høstetingett.

Den 29 Martj paa **Gullen Skibreds Almindelig vaarting, som Holtis vdj**

1652: 16b

Halsvig, Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogets Fundmegtig, velagt Lauritz Valter, Hans Clausøn Sorenschriffuer udj Nordhorlehnn, och efttersch/reffne LaugRettit, Claus Molde LensM/and[,] Guldbrand Metun (Midttun)[,] Gregorius Lund, Jonn Grinde, Anders Norland, Aslack Steenne, Anders I Vigen, Mogens Steffnebøe, Oele ØstGullenn - Endre Birkenis (Byrknes), Hans Hendersbøe (Henriksbø), Claus i Dale, Jon Houge, Gunder Metun (Midttun), Hans i Vadzøen (Vatsøy), Oele Fodz dall (Fausdal, Solheim sokn i Masfjorden), Laurs Kløfftued (Kløvtveit), Peder Molde, Sigvor i Dale, Oele Hougsdal, Hans i Torsviigen, Jetmund Eye, Sigvor Moland.

Kongl/ig May/este/ttz Obne Breff om Skattenn bleff for Meeninge Almue publicerit.

Velfornæm/m/e Mand Anders Madtzønn Stigtskriffuer offuer Bergenhus Stigt, citerit ved sin Fuldmegtig Erikh Elvig Kierkeverge til Sandnes Kirke i LindAas Skibred, Hæderlig och vellærdt Mand H/err Størker Tomasønn Sognepræst till Evenwiig, och Haffde

1652: 17

hannom til at tale, for Hand schall vnderstaa Sig ald førstebøxell Aff en *grd (Gaard) Virkesdall

at tilholde, VAnseett Hand vdj samme Gaard ikon tilkommer paa Presteboelens veigne dend Halffue Landschyld, och Sandnes Kierke dend anden 1/2 partt at oppeberge, Huorvdj Erik Elvig paa Stigtschriffuerens veigne formeener att ehre megit tilforkort, och Satte udj rette och formeente om icke Kierkerne Huer burde epter Recess/en att bygge Sitt med første och Tredie bøxsell. H/err Størke var till vædermælle, och derom indlaugde Sitt schriftlig Indleg som bleff læst och paaschreffuit, Dernest it beschikelse Breff aff tvende dannemend Vnder derris Boemerker, som Haffuer beschickelse vis veritt Hoes Oeluff Virkesdall, da Oeluff at Haffue Suaritt dennom, at Hans formand Haffuer optagitt Virkesdall aff Øde, och gaff till S/alige her Anders udj Effuenvig i feste en Gæd, Dernest Bekiende for/schreff/ne Oele Virkesdall att Hand vdgaff Sin førstebøxsell til Salig H/err Pouel Mogensøn i Effuenvig, och Aldrigh att Haffue hørt nogenn Andenn før nu derpaa

1652: 17b

att Haffue talit, Nemblig om bøxselenn. H/err Størker tilspurde Erich Elviig om Hand kunde beviise enten med Kierkestoeler Heller med Anden Documenter eller och Leffuende prouff at førstebøxselenn haffuer Fuldt Sandnes Kierke, Huortil Erich Elviig och Sigvor Moland Kierkeverger til Sandnes Kierke Begge till veddermaals tale suarede, at de icke det Haffue hørt, icke Heller Haffde derom nogit att bevise, enten med bøger, breffue eller nogen Leffuendis prouff. Her Størker lagde H/err Poffuels förrige Prest til Evenwig, Hans Jordebog udj rette, gammel Anno 1602 Huormed Bevises att dend S/alige Mand H/err Povel udj in Margine Haffuer teignit, att hand Haffue till Oluff dend Mand som nu paa Virkesdal boer, Leyett Virkesdal første gang. Erik Elvig begerrede att Hand paa Sin principals veigne efter Recessen motte vedderfaris Huis Loug och ret Medføre.

1652: 18

Her Størker Derimod Satte udj Rette om Erich Elvig och Hans Medbroder Sigvor Moland, om di icke for saadan deris v-Nødvendigh paaførte Trette, och Hans Bestillings forsømmelse burde efter Dannemends Siggelse sligt at indstaa och suare till. Med denne Sag opsatt udj Segs Vgger, da parterne at møde paa omtuistende Gaard Virkesdall for Skriffueren och Segs Mend att Anhørre endelig domb.

David Mougensøn Borger udj Bergenn som Haffuer sinie Husse wed Seffuerøen (Sævarøy, Austrheim sokn) i LindAas Skibred Steffntt Herman Eckemou (Eikemo, Solheim sokn i Masfjorden, Gulen sk.r.) och Haffuer hannom til att tale først for giæld - 3 Rdr, efter Hans Reg/enscha/bs Bog, Herman var nerverrende och berettet att Hand haffuer Reg/enscha/b derimoed, och Haffuer leffueritt hannom 6 1/2 Tylft Tømmer. Herman tilfunden att giøre Regenschabff nu straxenn med David, och Huis hand kand schyldig Bliffue, det att betale inden 14 dage Hernest efter, eller vordering vdj Hans Boe och goedz. For det Andit David tiltaler Herman for enn Sølffschee, som David Haffuer mist och Herman

1652: 18b

er berøgted for, Aarsag till denne berøgtelse er att Herman Eckemou er kommen udj Davids husse i Bergenn, att Hente it par Nye Skoe, for *Truen i Rangenøen (Kan dette vera Raunøy/Rognøy, Masfjorden sokn i Gulen sk.r.?), och da berette Hand for Davids Hustru, att haffue huggitt en deel hustømmer I Hans egen Gaards Skouff till Davids Husbiugning till tuende husse, itt vdj Bergen och it vdj Seffuerøe, och des Midler tid I sam/m/e stund er David en

Sølfschee frakommit, och viste Aldeelis icke Huor den var bortkommen, førrend nogle dage derefter, att dend Guldsmed Suend som sam/m/e schee Har giortt komb til Davids hustru paa Gaarden, och tilspurde Hinde om Hun haffde icke mist nogen Sølfsscher, Da suarede hun Ja, och GuldSmed Suennen Berendt Laurusøn dertill Andtvordede att Her har verit en Bonde Hoes min hosbond Jan Reimers, och tilbød hannom sam/m/e Skee tilkiøbs, och sagde derhoes att haffue bekommit den for hustømmer Hand haffuer hugget for David Mogensøn, Da komb Davids hustru først i ehrfaring Huem Som Skeen haffuer Borttagit.

1652: 19

For det andett schal det och vere vitterligt att Herman der Hand komb till Byenn, Haffde hand inted at kiøbe for, och der Hand reiste hiemb da tilspurde Oele Jonsøn Soelem (Solheim? - Solend?) Herman Ad, som var paa Jegten med hannom, Huor haffuer du Bekommit de penge du haffuer, Eftterdj du Haffde inted med dig till Byenn att forhandle, Huortil Hand schall Haffue Suaritt, at Hand fant pengen paa Gaaden som hand kiøbte Sig Vaare for. Dette schall vere sceed for tre Aar sidenn, och David Beretter att Haffue steffnt Herman tuende gange vdj Rette till Halsvigs Ting, och ey Haffuer møtt. Herman bleff tilspurt for Retten om hand var udj David Mogensøns Hus eftter ded par Skoe, Huor til hand suarede Ja, at ded var vist. Noch bleff Hannom tilspurt om ded Tømmer, om Hand icke haffde Sagtt for Davids Quinde, att hand haffuer huggit det Tømmer som komb till Davids Husse, Huortill hand suarede at Davids Quinde var Hoes den tid David Kiøbte Tømmeritt, huilkett strags bleff beviist derimod att David var icke giftt dend tid

1652: 19b

Med Hans itzige Quinde Maren, Med Oele DueSund, Arne Quamme i Gullen Skibred, och Mogens Skodvenn aff LindAas Skibred, Att ded Huss Som staar vdj Seffuerøen var bygtt om Sommeren it halft Aar før David Mogensøn bekomb Marenn Femboes til Egte. Noch fremkomb Oele Jonsøn Husmand i Fodzdall och prouffuede ved høyeste Æd, att Haldvor Besviig (Bersvik, Masfjorden sokn i Gulen sk.r.) sagde, att Herman Eckemou fandt en penge i Byenn eftter Tierremenden, och Satt sin Fod derpaa, indtill Tiermenden gick Bortt, som pengen haffde Mist. Halvor Besviig war tilstede och icke kunde Benegte ded for/schreff/ne Oele Husmand proffuede, Mens allenniste att Hand Trad paa pengen, ded Haffde hand icke Sagtt, Men Halvor icke vilde giøre Hans Æd derpaa for Retten efttersom hand ofte derom bleff foreholdett. Herman bleff tilspurt om Hand haffde opliust pengen for Byens Øffrigheed, Som hand fantt, huortil hand Suarede Ney. Herman Thilfunden eftter Lougen att gaa Sinn døll. (Norsk Historisk Leksikon: "Døll" - det er nektelsesed, frifinnelsesed. Rettergangsordningen fram til C.5. no. lov tillot den saksøkte å befri seg fra søksmålet ved ed, dersom det ikke var vitterlig eller kunne bevitnes at han var skyldig).

1652: 20

Kongl/ig Ma/jestets Fogit steffntt Erickh Risnes och Niels Slire (Sleire) (Begge gardar i Masfjorden sokn, Gulen sk.r.) for Vtilbørlige tilleggelse, Erich Risnes møtte for Retten, Som bleff tilspurt Huad vtilbørligtt det var, sagde Hand, att Hand haffde enn Tienniste Tøs Hos Sig, som tiennitte Hann/om, Ved Naffn Dorritte Oelsdotter, om Huilken Tøs Niels Slirre Haffde hannom VdRobt, att haffue Hinde besoffuit, Som dog Ericks tienniste dreng Erickh Nielsøn, /: for/schreff/ne Niels Slirres Sønn :/ haffuer Bekiendt, att Hand det haffuer giort, och Staaett

Skriftte derfor, Saa och bøtt Sinne bøder derfor till Kongl/ig May/este/ttz Fogitt. End och berette Erick Risnes, att bemelte Niels Slirre (Truleg Store Sleire) schall och Haffue om Hannom berøgted, for att Haffue Beliggitt hans egenn dotter Maritte, Som er gifft med Oele Hegsvær (Truleg Hogsvær/Haugsvær, Solheim sokn i Masfjorden, Gulen sk.r.), och verritt udj Egteschab met {hinde} hannom wed Tiuffue Aars tid. Niels Slirre frembkomb for Rettenn som forregaff att Hand det icke haffuer Sagtt[.]

1652: 20b

Mens Hans dotter Zidle Nielsdotter det Haffuer berett. Zidle bleff for Rettenn frembkaldet, Som Bekiende att Anders Risneses dotter Giertrud Andersdotter det Haffuer Sagtt for Hinde. Giertrud komb for Rettenn och berette att for/schreff/ne Zidle sagde det for Hinde paa LindAas Kierkebacke, Saaledis Siggendis til Hinde, vest du Huor det er tilgaatt med min Broder Erick, med dend Koenne Doritte som Hand haffuer tagitt, hun er med Barn, Tager vj icke Hinde ind paa Gaarden saa lad Fandenn tage Hinde ind, Menn den som har beleyett hinde, Lad dend tage Hinde ind, Da Haffde Erick Nylligen hatt Festerøel med hinde, Och de begge tiennitte Erick Risnes. Samme for/schreff/ne Tuende piger som Snakenn ere kommen fra, ere Vmyndige. JetMund Hastleviig (Hatlevik, Masfjorden sokn i Gulen sk.r.) bekiende och prouffuede for Rettenn, att Niels Slirre komb

1652: 21

till Hannom enn Søndag, och begerrede aff Hann/om att hand vilde gaa for Hannom til Erickh Risnes, Sagde Jetmund huad schall Jegh bestille der, Da sagde hand Erick Risnes Haffde enn i Lofttenn hoes Sig, och samme dag Kiernede Erich Risnises Quinde, der Erikes Quinde komb och vilde gaa i Lofttenn, da var der megenn Bulder paa Lofttenn, och der Hun komb ind, da Sad Erick Risnesis dotter paa Kistenn, och Faderen Erick Laa I Sengenn. Niels Slirre var til veddermælle och bekiende det saa var i Sandheed. Och bekiende end vider, att Hand ved inted Andet om Erich Risnes end som en fin och stille Mand vell Eigner. Huis Belanger att Niels Slirre Haffuer giort Snak och bøgderaab, efter tuende Vmyndige Piger, som Hand icke kunde Erich Risnes offuerbevisse, da for saadann Løgenachtig Slader och groffue forseelse, er med Lougens bøder derfor opsatt till Høstetingett, med Mindre Niels hand

1652: 21b

Derforindenn Hoes Kongens Foegitt Sigh dermed er vdj Minde. Och Almuen som da tilstede var end drechfeligenn offuerlyst Robte och sagde om Erick Risnes, att Hand for for/schreff/ne Snach i alle maade var frj, och dem der dett Haffuer Sagtt om Hannom, Skammeligen haffuer paaløgett, Och gaff Meeninge Almue Erich Risnes itt gott findtt, Tuchtigt och Christelige Skudzmaall.

Kongl/ig Ma/jestets Fogitt steffntt Jacob Jensønn Strømme (Straume i Gulen sk.r.) och Sønnive Aslacksdotter, for Leyermaall dj med Huer andre haffuer Begaatt, /: Dog Jacob Haffuer hans hustru vdj liffue :/ Och formeener same derris Leyermaall er imod de forbudne leed. Forspurt for Rettenn att Jacobs Egtequindes Moder, och for/schreff/ne Tøses Fader, de ere fulde Sødschindbørn, Som er I dett tredje leed. For/schreff/ne Jacob icke for Retten kunde fragaa

1652: 22

att Hand io er Fader till fosteritt som Sønnive er Vforløst med, Med denne Sag indsatt till

Raadføring Hoes dend Gunstig Øffrighed paa Bergenhus och H/err Laugmands goede betenkende, Och dj saalenge att verre udj goed forvaringh och Anholdelse.

Lauritz Valter Satte vdj Rette om de drengene som Resterer med Kongl/ig Ma/jestets Skatt, om deris hosbonder ixke efter hans Kongl/ig Ma/jestets Skattebreffs indhold bør att betale Skatten for dennom, inden 14 dage, Vnder Namb och vordering udj deris Boe. Saa efterdj at det befindes udj Restantzen som Her vdj rette lagdes, at de ere schyldig, och Hid till i dag er steffnt att Clarere, och ingen aff dennom møder eller nogenn paa deris veigne at giøre Clart. Er derforre deris Hosbonder tilkiendt att stille Fogdenn Peder Hansønn tilfrids, for en Huer deris Antegnede och Taxerede drengene inden fiorten dage hernest efter, saa frembtt

1652: 22b

de da icke vill lide och giøre Vdlegh Selff derforr, och Namb och Vorderingh i deris Boe och goedtz at schee.

Lauritz Valter steffnt de Husmend som Resterer med Kongl/ig Ma/jestets Skatt, Och efterdj det befindes die ere schyldigh bør die at betale, och en Huer tilfunden deris Resterende Skatt inden 14 dage hernest efter at betale eller vordering i deris Boe, Saa frembtt de ike kand bevise betalt at vere.

Kongl/ig Ma/jestets Fogit steffnt Hans Niels/øn paa Grytten (Gryta i Gulen sk.r.) i Rette for Leyermaall hand Haffuer begaaett {Med} Med Maren Oelsdotter, som tiende Christopher Nyhammer, och hand tiende Christopher med, och efterdj Hand selff her for Rettenn bekiender, att hand vill Egte hinde, och bevise Med Tingsvidne att hand haffuer

1652: 23

inted att bøde med, dog gaff Hand 1 Rdlr, och dermed bleff hand Affzonnit, Kongl/ig Ma/jestets Fogit begerede Tingsvinde herom.

Lauritz Valter begerede for Retten om en deell Husmend som er forArmede, att de vilde tilkiende giffue om deris Vilkor, och Meeninge Almue det efter forspørgelse gaff tilkiende, att de haffde inted att betale Kongl/ig Ma/jestets Skatt med, som ere Nemblig Lauritz i Holmen, Endre Borøen, Niels Duesund, Hans i Glaver, Oeluff Fochdal, Oele Hougsdall, Tomas Biørneklett och Amund Todtlandsdall. Huoromb Lauritz Valter begerede Tingsvinde.

Suend i Dalle (Dale i Gulen sk.r.) steffnt Oele Rasmusøn Tuedenn (Tveit i Gulen sk.r.) for enn Quie (kvige), en Vng Foele (hestefole), och enn Oxse paa tredie Aar, som Hand Haffde paa Foster enn Vinter, Och Suend berette at Hand haffuer Betalt hannom fosterlønnen, derfor - 4 Sletedr (slettdalar),

1652: 23b

Iligemaade berette Suend att for/schreff/ne trende Bester er Hannom bortkommen, och ey aff Hannom igien ere leffueritt. *Rasmus var til veddermæle, och ey ded kunde Benegte, och bekiende Hand, att hand icke vidre Haffuer bekommitt vdj Foster leye, endsom 13 mark danske. Med denne Sag er Lensmanden Befalitt at Hand med tuende vschylde dannemend schall erfare om de trende besters foromkom/m/else, enten om ere døde, vdj Hans Fosterleye, eller och efter

offuerføddingen paa Gressitt, och Huorledis att ded er tilkommitt, at Suend icke Har Kreffuitt Sitt Fæ igien.

Claus Hansøn Killewold (Kjellevoll i Gulen sk.r.) steffntt Suend i Dale for Arffue Suig, och berette Claus att Hand haffde steffntt Hannom derom Nest forgangenn Høsteting, och da bleff de forligte, at Suend schulde giffue Hannom 4 Rdr, och dermed schulde de vere forligte, och Claus aff Suend ved Tingett

1652: 24

becom straxenn 1 Rdr, Mens de 3 Rdr, Har Hand icke bekommitt, och Eftterdj at Hand icke haffr villett Holde Sitt løffte, Har hand steffntt hannom i dag hid for Rettenn, for ArffueSuig. Lauritz Valter paa Kongl/ig Ma/jestets veigne Satte udj rette, att eftterdj paa Skifted Bleff Maannit om penge att Suend schulde førre udj bytte med, Huilkett ey scheede, Mens sagde ingen penge att Haffue: Och ey Helder hand vilde giøre Sin Eed derpaa. Och sidenn derefter Haffuer Claus steffntt hannom derfor udj rette, belangende pengers vnderdølgelse paa Skifted, och da Haffuer Loffuitt Hannom 4 Rdr, paa dett at hand icke schulde føre det vdj Retten, Huorforre Lauritz Valter formeener att eftterdj Hand haffuer forliggt Sig med Claus, och derpaa giffuitt hannom 1 Rdr, Huilkett vell vden nogen tuill lader sig Ansee, hand haffuer giortt ArffueSuig, att Suend derforre nu for Retten bør giøre Sin Eed, eller och vere fuldkom/m/elig Arffue Suig tillagt, Och eftter Lougen derforre till Kongl/ig Ma/jestet att bøde, Suend gjorde sin Eed eftter Lougen, att dersom

1652: 24b

Hand haffuer fordult nogitt som icke er kommitt paa Skiftte, att det da motte Hannom offuerbewises, vill Hand findes offuerBødig en huer att Suare lige och rett, och Loug och Rettenn vere Vndergiffuen.

Dend 31. Martj Holtes Almindelig **vaarting udj EckAnger Skibred som Holtes paa Eyed**, Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogdes Velfornæm/m/e Mand Peder Hansøns fuldmegtig, velagt Lauritz Valter, Hans Clausøn Sorenschriffuer udj Norhorlehnn, och efttersch/reffne LaugRettit Basted Røland (Rødland), Oele ibid/em (Rødland)[,] Iffuer Essem (Ese/Eidsheim)[,] Oele Pedersønn Ecknis, Oele Totland, Amund Hindenes, Oele Eye, Knud EckAnger, Oele Fylling, Erick Elviigen, Aschell Aschviigen (Askvik), Lauritz Esnæs (Indre Eidsnes), Magne Ecknis (Ytre Eknes), Knud Quinge (Nore Kvinge) och Iffuer Moluigh.

Kong/lig Ma/jestets Obne Skattebreff bleff for Almuen publicerit.

1652: 25

Lensmanden Niels Fyllingsnes steffntt Niels Bersuig (Bjørsvik), for Adtschellig tiltale, och der Sagenn for Rettenn var udj forhør, Frembkomb Aschell Aschviig, enn LaugRettismand, som {stod} Sad ved bordett for Retten, Huor ifra hand opstod, och for Retten frembtrede till be/melte tuende parter, och Holte med Niels Bersuig, och formedelst Aschels for Retten store ghevalt och offuervold for dommer och dannemand med Vliud och frembfussenheed, Liggeruis Som slaugsmaall, Haffuer Sorenschr/iffueren med Foegdens Fuldmegtig maatt entviige Rettenn, Huorvdoffuer Sagerne och Kongl/ig Ma/jestets Segt till ded ting Indsteffnte vare, Bleff forsømbt,

for Huilkenn ghevaltt paa det Rettens Administration icke schall forkleyneris, Till dend Gunstig Øffrighed indstilles.

Dend 1. Aprilis Holtes **Almindelig vaarting i HosAnger Skibred paa Hoshoffde Tingstue**, Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogitt velfornæm/m/e

1652: 25b

Peder Hansøsn Hans Fuldmegtig velagt Lauritz Valter, Hans Clausøn Sorenschr/iffuer udj Nordhor Lehn, och efttersch/reffne LaugRettit, Lauritz Birkeland LensM/and[,] Torkel Aassemb (Åsheim), Lauritz Kleppe, Arne Gretremb (Geitrem), Anders Møkingh, Elluff Fieldscholl, Johannis Hiembvig, Niels Birkeland, Johans Geteremb, Niels Sandall, Magne Hannestued, Oele Eegeland, Niels Kleffland (Kleiveland), Gullik NordAas, Mickel Rødzland (Røsland), Anders Litland, Elling Bysemb, Jon Fieldscholnes och Jon Fieldscholl.

Kongl/ig Ma/jestets Breff om Skatten bleff for Meeninge Almue forkyntt.

Gullick NordAas steffntt Knud Tued for giæld - 4 Rdr, for Huilke penge hand Haffuer pandtsatt Hannom en Koe, och Koenn haffuer Gullik icke bekom/m/itt efter dag derom tvende gange buds schickelse,

1652: 26

Som Gullik selff beretter, och Rester Hand pengenn endnu, och ingenn pandt derfor haffuer, Knud var till veddermælle och det icke kunde Benegte, Saa efterdj det befindes Rictig Her for Rettenn att Knud er saauitt schyldig som forsk/reffui/tt, Er Hannom tilfunden indenn 14 dage Hernest efter at betale, eller vordering i hans Boe. Och stød for/schreff/ne Knud Tued och Pukitt for Rettenn, och gjorde dommeren Spott.

Kongl/ig Ma/jestets Fogitt steffntt nogle drenge for Skatt, Nemblig Johans Horshoffde, Guldbrand Kallestad, Johans Birkeland och Niels Næsse. Lauritz Valter Satte udj rette, om deris Hosbunder icke bør efter Kongl/ig Ma/jestets Breff at vdlege Skattenn for dennom, Da efttersom det befindes vdj Fogdens Restantz, att de Resterer med deris Skatt, och derpaa ere steffnt, och ingen Aff denn/om møtte for Retten, Er deris Hosbonder tilfunden at suare til deris Resterende Skatt, och saa frembt de icke goedvilligenn ville vdgiffue dennd,

1652: 26b

Søges Hoes dennom Namb och vorderingh indenn 14 dage Hernest efter.

Dend 2. Aprilis Holtes **Almindelig vaarting udj Mielde Skibred, som Holtes paa Vallestrand**, Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogit, velfornæmme Peder Hansønn, Hans Clausønn Sorenschr/riffue/r vdj Nordhor Lehn, och efttersch/reffn/e LaugRettit. Elling Burkeland Lensmand, Ellingh Røffuemb (Revheim), Baste Haland, Gregorius Huidsteen (Kvisti), Niels Reestad, Oele Hartued, Oele Reffuemb, Johans Hauffre (Havre), Lauritz Reestadt, Mickell Blomb, Mougens Restad, Aschell Wickne, Knud Hundhammer, Aad Solberigh (Solberg),

Rasmus Skierpingh och Lauritz Houge.

Kongl/ig Ma/jestets Skattebreff Bleff for Meeninge Almue publicerit.

Her Oele Jonsønn paa Hougs Sognepræst præseniterit vdj Rette, och lod Almuen

1652: 27

tilspørge om de Haffde nogitt at klage offuer Hannom, enten om hans Kald och Embidz veigne, med Predikenn, eller Huis hans Kald vedkommer, eller och vdj Andre maader udj Hans Sede och omgiengelse, Huortill sambtlige Almue som da tilstede var, gaff Hannom itt OpRictigt Naffnn och Christelig Røgte, Som Hand Sig haffuer forholdett vdj hans Prestekald, och ellers i Andenn hans omgiengelse, och Ønschett at de lenge motte beholde hann/em[,] Huilkett deris Skudzmaall H/err Oele begerrede Beschreffuenn.

Niels ØffsteMielde er Steffntt Hid for Retten for att Hand icke vilde holde dend forligelse med Sin værMoeder Maritte, med att vdgiffue till Hinde aarligenn, Och efttersom hand Nogle gange derom er Steffntt udj Rette, och icke haffuer vildet slaget Sig til rette, Er Hannom derforre tillagtt Her for Retten att schall møde till Følgitztinget, Som Holdes paa Bergen Raadstue nu paa førstkommende Løffuerdag, Som er dend 10. Aprilis.

1652: 27b

Kongl/ig Ma/jestets Fogitt steffntt eftterschreffne for drenges Skatt, Oeluff Gierestad (Gjerstad) for 2 mark 5 s/chilling. Oele Nore Restad - 1 ort. Simen Gierestad for 1/2 Rdr, Kongl/ig Ma/jestets Fogitt Satte udj rette om deris hosbonder eftter Kongl/ig Ma/jestets breff icke Bør att suare till sam/m/e deris Resterende Skatt at vdgiffue, Saa frembt de icke derfor vill lide Namb och vorderingh udj deris Boe, Tilkiendt att be/mel/te drenges bør betale inden 14 dage hernest eftter, Och saa frembt de da dett icke vdgiffuer, bør deris Hosbonder Sielffuer Skattenn for dennom Vdlegge, eller och det Aff deris Boe att vdsøges.

Noch steffntt Niels Roescheland (Røskeland) husmand for Resterende Skatt, nemblig 1/2 Rdr, møtte icke, Tilkiendt inden 14 dage Hernest eftter at betale, eller och dett vdj Hans Boe och Goedz at vdsøges.

1652: 28

Elling Reffuen (Revheim) Citerit Niels Rongved for 3 schillings Leyes Jord, oedelsgoeds, I for/schreff/ne Rongved, Som Hand haffuer kiøbt aff Ellingh Reffuen, Och efttersom Hand schall haffue Beloffuit Elling dend tid Hand kiøbte Godzit, att dersom hand bleff saa vformuesom att hand icke kunde selff vere megtig til at bruge ded Selff, da schulde hand tilbiude Ellingh først sam/m/e Jord, Huilkett hand icke har giort, Men bortsoldt till Anders Pretun (Presttun), Som er Fremmit dertill, Menn for/schreff/ne Elling och Niels de ere Sødschindebørn, och schall were vngefehr ved 10 Aar siden hand Solte Goedzit, Niels Rongved møtte for Rettenn och bekiende at Hand icke var steffntt herom, Huorforre hand formeente icke at burde Suare Her till, Førrend hand vorder Loulig steffntt, Er derforre med denne Sagh till loulig steffnemaall till Neste Tingh her eftter Opsatt. Einner Vedsett (Søre Veset) steffntt vnge Elling Reffuem (Revheim) for 19 Rdr 2 mark. Sam/m/e penge som Hand Søger

1652: 28b

er kommitt deraff, at Eynner leffuerede Elling it Sølf Belte vorderitt till 20 Rdlr, och leffuerit Hannom vdj penge 5 Rdr, att hand schulde Hoes Valkor Brodersønn (Volquart Brodersen - fut) Leye hannom Jord for, Huilkett Beltte och 5 Rdr, Elling endnu Hoes Sig haffuer beholdet, och for/schreff/ne Sølf Beltte hører forsk/reffn/e Eynners Fader till, Elling var till veddermælle Som det vedgich, Affsagt for Rettenn, att huad sig belanger ded Beltte, da er Hannom derom forrelagt inden it Fierding Aar att forschaffe Eynners Fader Joen Oelsøn Vedsett ded igien. Och de femb Rixdr, som Eynner haffuer Elling leffuerit, dem bør Elling att betale till for/schreff/ne Eynner inden 14 dage hernest eftter, eller vordering udj Hans Boe. Dog Haffde dj ellers derforvden for Rettenn med Huer Andre Vtilbørlige ord, och schielte Huer Andre, Saa Elling Skielte Eynner for en Tiuff och en Skielm, Och Eynner schieldte Elling igien for enn Løyner.

1652: 29

Dend 5. Aprilis Holtes **Almindelig vaartingh vdj Arne Skibred, Som stod paa Bresteenn.** Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogit velfornemme Mand Peder Hansønn, udj Hans sted Befuldmegtigett Velagt Lauritz Valter, Hans Clausønn Sorenschriff/ue/r udj Nordhor Lehnn, sambtt efttersch/reffn/e LaugRettit. Rasmus Jordall Lensmand, Mickel Rombslaa, Lauritz Hoele, Erick i Arne, Johans Boue (Ytre Boge), Peder Gubaas, Eynner Helleland (Herland), Erickh Tunes, Anders ibid/em (Tunes)[,] Mogens Vagsdall, Stephen Blindem, Jørgenn Sellewig, Mogens Espell, Tøris Vagsdall, Mogens Jordall, Oele Oelsnes, Mickell Brudvig, Gabriell Risnes, Haldsteen Rølland (Rolland i Åsane), Hans HougAas (Haukås), g/amle Oele Gummunds/øn Melling, v/nge Oele Albertsøn Mellingh.

Kongl/ig Ma/jestets Skattebreff bleff for Meeninge Almue forkyndt.

Johans Tejlant, Johans Breesteen, Rasmus Bove (Indre Boge)[,] <Niels Hougland> och Niels Brudvig, bleff aff Almuen sagt gandsche forArmit, att de icke kunde vdgiffue deris Skatt, Laurs Valter begerede Tingsvinde heromb.

1652: 29b

Her Oele Joensønn Sognepræst til Hougs Prestegield, Lod Meeninge Almue tilspørge om Hans forhold udj hans PresteEmbede, och ellers vdj Sede och Anden Hans ombgiengelse, Huor till dj sambtlig enddrechteligenn Suarede, att hand Haffuer schickett Sig vdj Liff och Leffnit, vdj Kierken och vde udj Hans Prestelig Kald och Embede, som ded Sig vdkreffuede, och ellers vdj Andenn hans ombgiengelse och Sede, Som en fin Christelig opRictig Prestemand vdj Lærdom och goede Exemplex, Saa dj ville Ønsche aff Gud, att de motte Lenge hann/em beholde, och sam/m/e Deris Skudzmaall H/err Oele loed begere beschreffuenn.

Peder Gubaas (Gaupås) steffntt Knud Brudaas (Brurås) och Johans EckAas (Eikås), Brødre, for nogenn Vbequembs eller Vtilbørlige Ord de haffuer Hatt om hans dotter Karen Pedersdotter, och dermed giort hinde BøgdeRob, paa dett att for/schreff/ne Peder Gubaas kunde faa att vide, Huad Snack dett war.

1652: 30

Knud Brudaas berette for retten att Hans Broder for/schreff/ne Johans Eckaas, bad Hamm att Hand vilde schike bud till Peder Gubaas, att hand icke schulde Nøde hans dotter till att haffue nogenn, Vdenn Hun vilde goedvilligenn Sielffuer. Eftterschreffne prouff Herom Jacob Blindem, Jonn Hetlebackh och Niels Blindem. Huilke bemelte trende Som loulig Var steffntt till att prouffue, Huis dj Haffde hørt Aff Knud BrudAas, och bleff dennom forrelagt for Retten, att de schulde prouffue Huis Dennom udj Guds Sandheed vitterligt var, och de icke vilde, Siggendis at de mindes inted dertill, och dem alle tre bleff trende gange forholdett at de schulde giøre deris Bogeræd, Mens ingenlunde vilde. Om Huilkenn benegtelse Peder GubAas var begerrende beschreffuen at motte Meddeelis.

Jens Erichsønn Borger i Bergenn och boendis i Leervogenn i LindAas Prestegield, Steffnt Jens Jensønn Varberig nu boendis paa

1652: 30b

Bresteen huor Hand bruger Gaard, och Haffde hannom til att tale for Vitterlig gield, Nemblig 30 Slete dr (Slettedaler), Hand till Jens Eriksøns S/alige vær/Fader Jacob Jørgensøn Skredder var schyldig, Som Jens Ericksøn paa Sin Hustruis Veigne til fuld betalningh udj Hindes Arff efter hindes Fader bleff Vdlaugt, Och efttersom Jens Jensøn Nest forgangenn Vaarting om sam/m/e gield bleff steffntt, och da møtte vdj Rette, och vedgickh giieldenn, Dogh gaff hand forre att hand haffde Reg/enscha/b imoed Jens Ericksønn, Huilkett Regenschab Hand berette at legge vdj Bergen, huoroffuer Sagen da bleff opsatt. Och villet Hand nu inted haffue for Retten møt, dog hand var paa Bresteen tilstede, Och Jens Ericksøns Fuldmegtig Lauritz Valter haffde til Hannom tuende SorneMend nemblig Erick Tunes och Mogens Espell, trende gang budschickett, Och dj forregaff, at Hand for dem Berettede ike at kunde fragaa giielden, Mens

1652: 31

Sagde giieldenn rett att vere, Och derhøes Sagde nu som tilforn Haffue betalt derpaa, Men ingen vidre bevis derom *derom bleff lagt i Rette, Vdenn Allenniste Hans egen beretningh, Huilkett siunis er ickon ophold, Och hand nogle gange derom er steffntt, och bleff bevist nu for Retten ved Lensmandenn och Skiudschafferen, at hand til dette Ting bleff loulig steffntt, Dog paa det Sidste komb Jens Varberg Selff for Retten, och lige som tilforn giielden vedgick, och berette hand som tilforn at Haffue Reg/enscha/b imod, och icke nu Haffde Breffuene tilstede derom, Affsagt efterdj hand bekiender giieldenn rett at vere, dog hand siger haffuer Reg/enscha/b derimod, Er Jens Bresteen tilfunden at betale til Jens Erichs/øn *bemelte (bemelte) 30 Sdr (Slettedaler) inden Maanitz dagh herness efter, eller vordering udj Hans Boe, Och dersom hand haffuer nogit Hoes Jens Erichsønn att fordre med Regenschab eller Andenn Quitting i be/mel/te Summ och da Haffuer hand hannom derom till Sitt Verneting att Søge och tiltale.

1652: 31b

En dreng Mogens Jonsøn Barnfød paa Rølland i Skiold Skibred och tiennendis velb/emelte Børge Jull steffntt Oeluff Mogensøn boende paa dend gaard Arntueden (Arnetveit) vdj Arne Skibred, och haffde tiltale til Hannom for dend Gaard Arnetueten hand besidder, och haffuer tagit vdj bøxsell, och formeener hand att Oeluff Mogensønn som en fremit der ingen rett till haffuer, Menns imod Lougen at vere, efttersom hans bestefader Grim Mogensøn for Romb tid

Sidenn, først for itt Rødeboell och Ødemark haffuer optagitt, och formedelst Sin høye Alder oplatt till Sinn dotter med Hindes Mand, Som och vdj lang tid brugte, Och Offue Jens/øn dend tid Ombudzmand offuer sam/m/e goeds, som er Allehelgens Goeds, haffuer formedelst deris Fadersøsters forseelse vdj Hindes EnkeSede, med Leyermaall begaaet, och deroffuer er hun kommitt

1652: 32

fra gaardenn, Och Offue Jensønn Selff gordenn paa Nogle Aars tid brugte till en Aufflsg/aa/rd indtill Anno 1649 Haffuer hand sam/m/e Jord Som er 1/2 løb Smør och 1/2 tønne Malts Leye till Oele Mogensønn forbøxslett. Och formeente Mogens Jonsøn att hand och hans MedSødschinde Nermest var sam/m/e Jord at bekom/m/e till Bøxsell eftter deris besteFader, och forregaff Mogens Jonsønn att hans Brødre Nemblig Erik och Oele Jonsønner, som var for Rettenn, att de haffuer veritt huert Aar Hos Offue Jensønn, Midler tid hand dend Selff brugte, att for/schreff/ne deris yngste Broder Mogens motte bekom/m/e dend till Bøxell for saa mөгitt som en Andenn vilde giffue, Som de ville bevise. Och for tre Aar sidenn var dj vdj Offue Jensøns egitt Hus och haffde penger med dem att vilde giffue hannom vdj bøxell - 1 Rdr aff Huer Huids Jordeleye, Och hand dertill schall haffue suaritt, at naar hand Bliffuer tilsinds, och icke dend Selffuer will bruge, Saa vill hand giøre dem bud derom. Saa eftterdj Her leggis velagt Offue Jensøns

1652: 32b

Bøxsel Seddell vdj Rette Daterit Bergenn dend 10. Novemb. 1649. att hand sam/m/e Ombtuistende Jordepartt Nemblig 1/2 løb Smør och 1/2 tønne Malts Leye udj Arnetued haffuer sted och fest Oele Mogensønn, och hand dend tid var Ombudzmand offuer sam/m/e goeds, Alle Helgens Kierkes Jorder Kaldett, Siunnis dommeren Her for Rettenn icke imod sam/m/e Bøxseddel nogitt att ordele (Norsk Hist. Leksikon: "Ordele" - i dansk-norsk rettspraak å treffe en rettslig avgjørelse, dømme. I dette høvet helst i meininga: dømme) och kiende, Mens sam/m/e Sagh till Offuerdommeren dend Gunstig H/err Laugmand till paakiendelse Remitterit och Henwist.

Torsten Kierkebruviig steffntt Halvor Aasemb (Åsheim i Arna) for enn Jordepartt en 1/2 løbs Leye, Som Hans Fader Guldbrand Aasemb oplatte for for/schreff/ne Haldvor vdj Hans høye Alder med saadan

Condition att Haldvor schulde giffue hannom Aarligen 2 tønner Korn, och Toe Kørs foster, och er dett Segs Aar sidenn hand oplatte gaardenn

1652: 33

for Hannom, och Guldbrand Leffuer endnu och er Hos Sinn Sønn for/schreff/ne Torstenn, Och efttersom hand ike haffuer Holdett Aarligen des for/schreff/ne Vdloffuelse er hand derfor steffntt. Och bleff Guldbrands Søn for/schreff/ne Torstenn med Haldvor forligt, att Haldvor schulde giffue for/schreff/ne Guldbrand Sex Rix daler, och dermed schulde Alting vere Clart, och Hand inted vidre till for/schreff/ne Guldbrand schulde Vdgiffue. Halvor bleff tilfundenn at betale de Sex Rdr, til nu førstkommende Mickelsdag, till Guldbrand Aasemb, eller da det aff Hans Boe ved Namb och vorderingh att Vdsøge.

Dend 7. Aprilis Holtes **Almindelig Vaartingh vdj Skiold Skibred**, Nerverrende Kong/lig Ma/jestets Fogdes Fuldmegtig, Velfornæmme Mand Peder Hansøn, Hans Fuldmegtig, Velagt Lauritz Valter, Hans Clausønn Sorenschriffuer vdj Nordhorlehnn, och efttersch/reffne LaugRettid, Oele Dingeland Lensmand, g/amle Oele Sandall, Lasse Hoppe, Niels Totland, Salmon Tittelstad, Mickel Grimbstad, Rasmus Natland, Mickell Nestun, Danniell Hougland, Thore

1652: 33b

Bratland, Vicentz Nattued (Nottveit), Simmen Vlsmok (Ulsmåg), Jacob Mathop, v/nge Oele Sandall, Niels Steenn (Stend), V/nge Laurs Hop, Stephenn Hammersland, Fredrick Steenn, Stephenn Grimbsey (Grimseide), Oele Hoep, Oele Skiold, Laurs Aase (Åse i Hålandsdalen, Strandvik sk.r. - ref.: "Skattematr. 1647") och Peder Houe (Haugen i Strandvik sk.r. - ref.: "Skattematr. 1647"),

Jørgenn Kock Borger i Bergenn steffntt Johans Tued for enn Hest Som hand Loffuit att forschaffe paa Foster, och Hesten Haffuer Jørgenn ved Niels Møs boendis i Sundhor Lehnn som Hestenn schulde føde paa Johans veigne leffueritt, Som Tog hesten bortt at føde en Vinter offuer, Dog dend icke schulde brugis, och Der Vaaren komb schikede Jørgenn bud till Johannis om Hestenn at vilde haffue dend tilbage igienn, Och da schall Niels Møs haffue schikett Hesten fra Sig eftter Johannises begeringh, Som er offuer toe Mille fra Sundhor Lehnn och till Tued, och villett schikett dend till Byenn, Men da komb dennd icke lenger paa Veyenn end till Johannis Tued, och der døde dennd.

1652: 34

Johans var tilstede och bekiende att \hand/ haffde Loffuitt att lade fødde Hesten for for/schreff/ne Jørgenn Kockh. Affsagt for Rettenn epterdj Johans Tued icke kunde benegte, att Hand io haffuer loffuitt at Fostere Jørgen Kockes Hest, och Hesten frembsett till andre att føde, och var ded en Wngh hest, och der Jørgenn vilde Haffue hestenn igienn er dend Hiembschickett som forbemeltt. Saa eftterdj att Hestenn er død och bortkommen, och Johannes Haffuer Loffuitt for dend att ville lade Fostere, bør hand och at suare till dend, och betale dend huor møgit Hestenn kunde were Verdt, eftter Dannemends siggelse indenn Maanitz dag hernest eftter, eller vordering i hans Boe.

Velagtt Dirik Busch voehaftig udj Bergen steffnt Johannes Tued, for en Hest Som hand haffuer hannom Affkiøbt for 6 Rdr, Johannis var tilstede, och ey kunde ded benegte, dog var dend bortkom/m/en til Andre, Menn Dirik haffuer mist Hestenn, Johannis til-

1652: 34b

Fundenn att betale hestenn Nembligh Sex Rdlr, indenn 14 dage Hernest eftter, eller vordering Vdj hans Boe, Och dersom Johannis formeener Sigh hervdj Misholden da Haffuer hand de Andre att Søge som hand ved hesten har bekom/m/it.

Lauritz Valter steffnt die Gaardmend paa Øffre Bratland for Skatt - 11 schilling, Rasmus Skage for 5 mark. Husmand Oele Lyngbye, Jon Hatleuig (Hetlevik? i Skjold sk.r.), Mogens Droningwiig (Drotningvik), ilige maade steffnt for Skatt, Huilke be/mel/te Gaardmend och Husmend er tilfunden for Rettenn att betale indenn fiorten dage hernest eftter eller vordering udj deris Boe. Item och steffnt efttersch/reffne drenge for Schatt Nemblig Mortenn Vnneland, Niels

ibid/em (Unneland)[,] Anders Lj, Poel Øffre Totland, Mogens Kierkebirkeland, Stephenn Metun[,] Mogens Nordaas och Hans Nedre Birkeland,

1652: 35

Huilke drenge ere Tilfundenn at betale indenn 14 dage hernest eftter, eller och deris Hosbonder att Suare dertill eftter Kong/lig Ma/jestets breff.

Dend 8. Aprilis Holtes **Almindelig Vaartingh udj Sartor Skibred** som stoed paa Skouffue, Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogit Velfornem/m/e Peder Hansønn, Hans Fuldmegtig, Velagt Lauritz Valter, Hans Clausøn Sorensch/riffue/r vdj Norhor Lehnn, och efttersch/reffne LaugRettit, Oele Bielkerøen Lensmand, Halvor Bildøen[,] Grimmb Østued, Anders Backe, Laurs Berge, Oele Hambre, Mogens Eye, Oele Kobbeltued, Niels Lagøenn, Oele Waage, Peder NordEkerhoug (Nore Ekrhovde), Kolbenn Sør Ekerhoug, Oele Kallestad, Hans Algrønn (Algerøy)[,] Jacob Tysøenn, Willum Vorland (Forland), Mogens ibid/em (Forland)[,] Lauritz Skouffue (Skoge i Sund, Sotra sk.r.)[,] Jens ibid/em (Skoge i Sund, Sotra sk.r.) och Rasmus Landro.

Kongl/ig Ma/jestets Obne Skattebreff bleff for Meeninge Almue forkyndett.

1652: 35b

Anders Houffuersønn steffnt Sin Broeder Rasmus Houffuersøn for slagsmaall, Rasmus offr Anders haffuer begaet. Anders Frembkomb for Rettenn och berette at for/schreff/ne hans Broeder vill formeenne hannom Hans Queg Borog vdj begge deris Fellitzbeed, Der Anderses quinde vilde løsse quegitt aff Fæstalen, och villet driffue det vd I Markenn, Som det pleyde att gaa, Da komb Rasmus med it Tre, och vilde formeene at Quegit ike schulde kom/m/e Vd, och Hand brugte Munden paa hinde, Saa komb Anders til hannom och spurde, huorfor hand vilde formeene Hans Fæ, Suarede Rasmus hann/om at hand tog hans goeds, Jeg Lyter Sagde Anders at haffue quegit vd, dersom du Haffuer lid nogenn schade paa ditt goeds, da lad dannemend det forfare, Och Rasmus stoed da och Kleffuit Veed hos Hans dør, Sprang Hand til Anders och slog ham med Øxeschafften, och Anders Tog imod, huor da hand fekk schade vdj hans Alboe Aff Øxsenn, efttersom hand stoed med hans bare Skiorte paa. For/schreff/ne Rasmus bleff for Retten fremkaldet Som berette at I fior Sommer der hand haffde tilSaaed Sin Agger, da loed Anders sinne Smaller gaae paa hans bøe, och

1652: 36

Rasmus med Sinne Folk Jagede dem nogle gange deraff. For det Andet schall Rasmus haffue ladet Sinn Broeder ombede och tilsagt, at gierde med hann/om saavit Hans Anpart kunde paakom/m/e, huilkett hand icke haffuer villet, Som Hand vill bevise med Oele Saxstad i Herløe Skibred, och Sigwor Quam/m/e Aff Arne Skibred, huilke Mend Rasmus schal haffue schiket til Anders, at hand ville holde Gierdesgaardene ved lige. Rasmus hermede for Rettenn at Anders icke schulde Jage Hans Queg offuer hans Aggere, och Anders suarede de schall gaa Huor Jeg vill haffue dem, da Suarede Rasmus de schall icke gaa Anden wey, end som Ad dend gamble vey, och vilde styde Sig til loug och Rett, Saa løffte Anders Beennit op och Klappede Sig paa Rumpen, Her schalt du faa loug och Rett, och offrschendede Rasmus med en Vforschammet

Mund, och bad hann/om Vidre Køsse Sig bag, och bad hannom slaa dett dieffuelen fare i hannom; Alt dette er scheid hieme ved deris husse. Och der Anders saaledis schall haffue offuerschendit Rasmus, och Eschet hann/om til Sig, at slaa, da slagh Rasmus til Hannom med Økseschaffted, och Anders Sprang Ind och tog fatt i Hans Axseler, och kaste hannom ombkring i enn døepuds, och da Skar Anders Sig Selff paa Øxsenn, Da laa Anders der offuen paa Hann/om och Anderses Quinde med, saa dersom

1652: 36b

Rasmuses egen Quinde icke haffde kom/m/it hannom till hielp, da Haffde de schlagitt hannom forderffuit, och forregiffuer Rasmus att for/schreff/ne hans Broeder end och vidre nogit derefter Truet och Eschett hannom paa Sig, och Klæde Kofften aff sig, och kaste dend paa Marken, och Ønschit att ded koste icke mere end Arbeidet, och aff Iffrigheed hans Mund Skummedes, Som hand med Lensmanden Oele Bielkerøen och Iffuer Vindenes vill bevise, Dj haffde ingen prouff Herom paa begge Sidder Vdenn dennom, och Oele Møtte for Rettenn och proffuede, Men Iffuer møtte icke. Med denne Sag er Henfunden till Kongl/ig Ma/jestets Fogitt at Affsanne.

1652: 37

Dend 10. Aprilis Holtes **Fylkitz Ting Paa Bergen Raadstue**, att Bønderne och dend Menninge Almue vdj Nordhor Lehn Som Haffde nogitt att klage da der att møde, Som och er scheid. Och Slodzherren Erlig och Velb/emelt Mand Offue Bielke till ØsteRaad Kongl/ig Ma/jestets Befalningsmand offr Bergenhus Lehn, Hans Velb..... Nerverelse, sambt Erlig och Velb/emelt Mand Iffuer Due och vdj Laugmandens sted forordnit Erlig och Velfornem/m/e Mand Christen Hansøn Raadmand udj Bergenn, Och Haffuer Slodtzherrenn \først/ Almuen disse eftterschr/effne Poster forholt, och paa Kongl/ig Ma/jestets Veigne befalit, att Rette Sig efter, Som en Huer Agter at Ansuare. <1.> Er Huer LensM/and befalitt i fogderiit, at tilsige Sitt Skibreds Folk, att en Huer schal Advare lensmanden Iligen och Vden ald forsømmelse, naar hand nogen Orlogs Skibe udj haffuitt eller Skiergaarden fornemmer, eller andre Skibe som kand verre tuilsmaall om att haffue mange folk Inde, Lensmanden schall sidenn Iligenn Fogdenn dett forstendige, som schall Herom sende strax ved Natt och dag Sinn tienner till Slottit, mig saadant at tilkiende giffue, Dersom

1652: 37b

Bundelensmand eller foegit befindes Herudj med nogenn forsømmelse, schall dend det gjør derfor Kon/gelig Ma/jestet I Allerhøyeste maade stande til Rette. <2.> Huer Lensmand schall strax Advare Sitt Skibreds Folk at Haffue deris ghevær ferdigt, som de efter Lougenn pligtig er, <3.> Kongl/ig Ma/jestets Fouget med Skriffueren och Lensmender befalit nu at de med forderligste nogle vise steder och Tider Her i Fogderiit berammer, och paa sam/m/e steder grandgiffueligenn Almuens ghever beseer, och mig giffue beschreffuitt huorledis det befindes, Sam/m/e beschriffuelse schall strax I Bergenhus Skriffuerstue Leffueris och tagis beuis for, Paa sam/m/e tid Haffuer de Almuen at Advare att de Sig med Krud och Bly till Nødtørftt efter Lougenn forsuinner. <4.> Huer LensM/and schall och sende en Antegnelse till Fogdenn Vnder deris Haand, Huor mange Soldater I deris Skibrede findes som tiente I Sidste Feigde, Disligeste Serdelis Huor mange Skøttere der findes, sam/m/e Antegnelse haffuer Fogden i ligemaade I Skriffrstuen at leffuere.

1652: 38

<5.> Giffuis Almuen tilkiende at deris Skøttebaad schall med Redschaab och ald fornødenheed forferdiges med første, Huorum de schall haffue ombSORig Huis Støker och Kuller som findes, at de paa Bergenhus Haffr i fØrige befalingsmends tider leffuerit, schall kom/m/e till Skøttebaaden igien, saa det icke schall bliffue demb til Ny bekostningh. <6.> Almuen och Kongl/ig Ma/jestets Fogit advaris och Alvorligenn, at de med AllerfØrste muligt schee kand alle vettet eller varder Haffuer fuldkom/m/eligen och vel forferdett Som de paa Huert Sted vill Ansuare, om nogenn forseelse scheede. <7.> Efttersom tuende Normend I TØrkiit fra Bergenn er bleffuen fangenn, som er tillat gaat Folkh om Hielp, til deris Løsning at besøge, Da beder Jeg dj gott folk i Norhor Lehnn de aff deris goede Christelige hiertelaug dem vill efter deris egen goede vilge kom/m/e til nogenn Hielp, det vil Gud Sielff Naadeligen belønne. <8.> For det Sidste advaris at Jeg en Huer saavit Jegh kand will hielpe til rette for Herredagenne, som mig nu eller paa Slottit vill besøge, Inden dend tid, Saa de icke med alt for mange och Smaa Klagter min Naadigste Herre och Konge schall Haffue fornøden at bemøde, och om nogit saa vigtigt forrefalder, som Jeg ike kand forrette schall Jeg dog paa deris Supplication schrifttligen Suare. Fogden er befallit en Huer LensM/and heraff en Rictig Copie at giffue, Paa det at de deris Vnderhaffuende Almue herom dis bedre kand errindre. Actum Bergenhus 10. Ap/riil /1/652. Offue Bielke.

1652: 38b

Slodzherren velb/emelte Offue Bielke Loed Meeninge Almue befale, att de Lensmend vdj huer Skibred schulde erfare med ald fliid huor møgen giengier aff huer Skibred der pleyer vdj de fØrige Slodzherrers tid och gamelt Har verritt Som Vdgiffuis till Slottit, att Mendenne och Sorenschriffueren ded ifra dennom schall giffue beschreffuit, och paa Bergenhus med det første leffuere. Om Skøttebaadenn bleff oplest, och bleff saaledis derom Anordnit at Trende lensmend vdj Nordhor Lehnn Nemblig Niels Marøen LensM/and i {Sart} Raadøe Skibbred, Niels Fyllingsnes Lensm/and i EkAnger Skibred och Børge Nebstad LensM/and i Allenfedt Skibred, att de schall lade giøre Skøttebaaden ferdig. SlodtsHerren Loed Meeninge Almue forbiude att ingen maatte førre Øel Til tinge, och ingen att maa kom/m/e drucken till Tinge, eller och drike Sig drucken paa Tingett

1652: 39

och det Vnder Lougens straff, och saa frembtt nogen førre Øel till Tinge da ded att schal vere forbrutt. Noch Loed SlodtsHerren dennom Adware vdj de Skibreder som Arbeider till Slottit att de Lader døgtig och ferdige Folkh fremkom/m/e, och icke nogen Smaa børn som dj har ladet fremsende, Disligeste att die och lader dem fremschicke tillig och goed betiden paa dagen, och saa frembt de ike Her efter vill lide och straffes derfor. Efttersom de møgit vdj hans velb/emelte tid dermed haffr verit forsømmelig och Nachlessig. Dend Supplicatz om Fogdegaardens biugningh, och dend besigtelse som er scheed Aff Sorenschriffueren och en deel LensMend och SorneMend bleff oplest, och efttersom Valkor Brodersøn (Volquart Brodersen - fut) haffuer tagit Aff Almuen aff Huer tØnde Korn 1 Slet Mark[,] Aff Huer løb Smør 1 ort och Aff Huer tØnde Malt 1 ortt, till att lade Fogdeg/aa/rden opbiuge, och Valkor war Nerverrende paa Følgitztinget

1652: 39b

som dertill suarede, att Naar hann/om Meddeelis gienpartt vdaff deris Angiffuende vill Hand Resolvere Sig derpaa och gjøre dennom Reg/enscha/b for bemelte oppebørsell.

Niels Marøen, Oele Bielkerøen, Oele Hundwen, Mikel Rødzland, Arne Getrem, Børge Nebstad, Lauritz Birkeland, Elling Borkeland, Lauritz Houge, Anders From/m/erEyd, Rasmus Jordall och Niels Sandall, LaugRettis Mend som Med Sorenschriffueren Hans Clausøn skulle døm/m/e vdi dend Sagh med Lauritz Hoele och Hans Vedderpartt Eluff Fieldschol, om de trende posters Tiffueries Snack och bøgdeRaab om for/schreff/ne Laurs Hoele, om Huilken Sagh er och hid i dag steffnt, Och eftterdj att der ingen aff de indsteffntte Laurs Hoele nogitt kand offuerbevisse Mens ickon ØmmelSnack

1652: 40

Huorforre ike Helder nogen kand derforre lide, Och Lauritz Hoele med Hans Sønner att vere ikon løgenagtig paasagtt och hand att vere en Erlig dannemand sambt Hans Sønner, Och dersom Nogen herefter befindes i saamaade om hannom att tale eller sig forliude, schall dj tilbørligen derforre vorde straffitt, och Huad de som prouffue ere Anlangende, som beretter att haffue Hørt aff dend, och saaledis dermed frembschiuder och vill Haffue Mand for Sig, derom bør Kongl/ig Ma/jestets Fogitt till deris Verneting att paatale. Hans Hoshouffde berette paa Følgitztingett at det var bøgdesnack och Kierling Snakh, om for/schreff/ne Laurs Hoele med de trende poster om dend Tiuffue Sagh.

Dend Bunde Peder Gaarnes Aff Arne Skibred som Offue Jensøn Haffr steffnt berette for Retten att haffue giffuit Offue Jensøn vdi bøxsell 40 Rdr och 1/2 tønne Smør som er

1652: 40b

Aff en partt udj for/schreff/ne Gaarnis, Huilket forsc/reffne och Offue Jensøn vedgik. Men de 30 Rdr berette be/mel/te Peder att Haffue giffuett till Mogens Nielsønn paa Mielstad i HosAnger Skibred, For/schreff/ne Peder Gaarnes bleff for retten forrelagt att betale till Offue Jensønn Huis hand er schyldig som er Toe goede Slagte Nød huer till 4 Rdr,

Efttersc/reffne Haffr Supplicerit offr Offue Jensøn Nemblig Wnge Johannes Oels/øn Gaarnes haffr giffuitt i bøxell 1/2 løb 1 Spand Smørs och 1 1/2 s/chillings Leye deraff 40 Rdr, Aff Peder Nielsøn Gaarnesis aff 1/2 løb 1 Spand Smørs och 1 1/2 s/chillings Leye - 70 Rdr, Ole {Jensøn} Johansøn Aff Simb (Seim) som er {1 phd} 1 Spand Smørs och 1/2 s/chillings Leye - 15 Rdr, Aff Rasmus och Niels Simb - 1/2 løb it Spand Smørs och 1 1/2 s/chillings Leye - 40 Rdr, Einner Joensøn i dend Jord Vessit (Søre Veset) - 1/2 løb Smørs Leye - 18 Rdr, Oluff Fogstad 3 s/chillings Leye i Fogstad - 13 Rdr, Om Huilkenn bøxsell er for Sex Mend

1652: 41

och Sorensch/riffuer Hans Clausøn indsatt att dømme wdj efttersch/reffne SorneMend, Mikell Rombslaa, Laurs Hoele, Einner Helleland (Herland i Haus sokn, Arne sk.r.), Johans Bowe (Boue) (Ytre Boge? i Bruvik sokn, Arne sk.r.), Mogens Espell, Oele Melling, Da efttersom vj inted haffuer for os enten vdi lougenn eller Recessen om nogen vis Bøxsell, Men Ombudzmendene Jorderne bortbøxseler till dend som mest vill giffue efttersom bunden ej trenges till att Vdgiffue Stor bøxell, Mens er derfor at dj Haffuer Løst till Jorden, Haffuer \vj/ vdi velforne/m/e Mand Christen Hansøns, som er Vdj Laugmandens sted forornit, Med Hans

Raadføring saaledis derom kentt, Att med for/schreff/ne Bøxsell Aff Offue Jensøn Annamit, kand vj icke tilfinde hannom dervdj att haffue giortt VRett, eller Hann/om at tilfinde nogett deraff tilbage att legge, Mens saadantt AllerVnderdanigst till Hans Ma/jestet belangende om Lidelig Bøxsell att motte giøris vished om, sedenn Remitterit.

LysseClostere tiennere Haffuer offuer deris Ombudzmand Supplicerit, belangende Arbeidett och Arbeidzpenge Hand dennom ville Afftuinge

1652: 41b

till Closteritt, Saa haffr deris Ombudzmand sig derom paa Følgitz Tingett berett at der er Laugmandens domb paa dem der schall Arbeide, och Huad for Arbeid dett schall vere, Saawelsom och derom findes Kongl/ig Ma/jestets breff. Tilmed haffuer 12 Mend och Sorenschriffueren Affdeelt dem som schulde Arbeide, SlodtzHerren befalde Poel Lætt deris itzig Ombudsmand, att hand schulde befale Lensmendene, at de schulde tilsige bønderne, naar dj schall kom/m/e att Arbeide. Poel Lætt tilspurde Meeninge LysseClostere bønder saa mange som var tilstede, om de haffde nogitt Andit offr Hann/om at beklage, huortill de Alle suarede Ney. Jacob Borgenn beschylte Poel Lett paa Almuens veigne til LyseClosteriit att hand haffuer tilforn tagitt penge for det Arbeide hand nu fordre, Huilket Poel Lett berette tuert imod at ville bevisse WSandferdigtt, Sagde derfor for Rettenn Hand løy Som ingen Erlig Mand.

1652: 42

Poel Lett Ydermere tilspurde LysseClostere Almue sam da tilstede var, om der var nogen som kunde Haffue forærit hannom it par Høns en Snes Eeg, en Smale eller och Anditt, Som de fortryder paa, ville hand och erbød Sig dett igien att vedderlegge.

1652: 42b

Dend 30. Aprilis var Hans Claus/øn Sorenschriff offuer Nordhor Lehnn, sambt Aslack Steenne, Anders Nørland, Jon Houe, Rasmus i Vestwiigen, Jon Grinne, Johans SlengeSul, Hans Hendersbø, Guldbrand Metun, Claus i Dale, Hans Vadtzøenn, Sigwor i Dale och Anders I Væsetuig - 12 LaugRettismend, forsamblit paa Molde i Gullen Skibred, huor Kongl/ig Ma/jestet Fogitt Velfornem/m/e Mand Peder Hansønn ved Sin fuldmegtig velagt Lauritz Valter, de tuende Persoenner Naffnlig Jacob Jensøn Strømme, som er Egtegift och Sønne Aslackdotter, Som med huer Andre haffr begaaett Leyermaall imod de forbudne leed, och nu Sidste Vaarting derforre var steffnt udj Rette, och dj begge da møtte for Retten, och frivilligen bekiende, att de haffuer haft legomlig beblandelse med huer Andre

1652: 43

Och hun tilstod at Jacob Jensøn var hinders rette barnefader till det foster hun gaar med, Saa Hinder Fader och Jacob Jensøns Hustru Ingeborig Haldvors dotter som hand haffr tuende børn med, hinders Moder de ere fulde Sødshind børn, som er udj det Tredie leed. Med Huilken Sagh och onde Leffuitzforhold och forseelse, till I dag er berammit at gaa domb, For/schreff/ne Lauritz Valter lod dennom for Retten frembførre, som iligemaade Som tilforn deris forseelse vedgik, och bad om Naade och ike om Retten. Lauritz Valter Satte udj Rette och begerede domb efter Recessen och deris formue till Kongl/ig Ma/jestet at verre forbrut. Affsaugt efterdj det

befindes imod de forbudne leed, Nemblig vdj det Tredie leed som forbemeltt de Sigh haffuer forseett, och som dj selffuer frivilligen for Retten med Huer Andre tilstaar, Er dj tilkient efter Reccessen Articul 3. Fol/ie 177. at

1652: 43b

Rømme landitt, och deris formue till Kongl/ig May/estett forbrutt.

Dend 21. Junj var forsamblit paa TuederAas (Tveiterås i Skjold sk.r.) Sorenschriffueren Hans Clausøn och Sex Sorne Mend Nemblig, Oele Dingeland, Torkild Hoep, Rasmus Natland, Niels Steen, Fredrich ibid/em (Steen) och Stephen Grimbsyd. Nerverrende Kongl/ig Ma/jestets Fogit Velfornæm/m/e Mand Peder Hans/øn. Frembkomb for Rettenn paa for/schreff/ne Tuederaas I Skiold Skibred liggendis Anders Lauritzønn Huckland aff be/mel/te Skibred med en Slodzsteffning aff Bergenhus d/en 14. May Nerverrende Aar Vdsted, som bleff lest och paasch/reffui/tt huormed hand Citerit Christopher Gierdtzøn forvalter offuer Velb/emelte Jomfru Kiersten Bildes Goedz, hannom tiltalde paa Hans Quindes Sigrj Baardtzotters veigne, eftersom Hindes S/alige Fader Baard Størkers/øn Haffr Aff ødemark for/schreff/ne Tuederaas de Bildes Goedz optagit och Røddit till enn Løb Smørs Leye, och be/melte Sigrj efter Hindes Faders død be/melte g/aa/rd med hindes S/alige Hosbond Anders Nielsøn brugte och besiddet vdj 37 Aar, Och vdj hindes Enkesedde och Siugdøm opløed hun g/aa/rden

1652: 44

til Hindes Sønn Niels Andersøn, och Hand dend Sin Liffstid bekomb til Bøxell, Dog Sigrj var Hoes forsk/reffne Sin Søn paa for/schreff/ne g/aa/rd Saa nær it aar, der hun komb vdj Egteschab med for/schreff/ne Anders Lauritzønn Huchland, paa sam/m/e Huchland Hun med hindes Mand endnu besidder och bruger Jord, Och efter Tre Aar var forbj er Sigries Søn for/schreff/ne Niels Anders/øn som TuederAas bekomb til festning, bortdød, Saa Christopher Gierdtzøn Tuederaas til Anders Madtzønn Stigtschriffuer offuer Bergenhus Stigt Haffuer Sted och bøxlit, och formeener for/schreff/ne Anders Hukland sam/m/e Christophers Bøxel Seddell till Anders Madtzøn vdgiffuit, paa Hans Quindes och Stibsøns veigne, paa deris Røddeboel ike at kom/m/e til Skade, Men død och Machtesløs vere ectz: I lige maade vdinden sam/m/e steffning Citerit ghedagte Anders Madtzøn till sam/m/e tid eller Hans fuldmegtig med dend forhuerffuede BøxsellSeddell paa for/schreff/ne g/aa/rd TuederAas at møde, med vidre indsigtende Hand dervdj kand Haffue: Och derom end videre hand Sitt schriftlig Indleg Indlagde, Sambt en Supplication, huor med hand Rigens Raad till Bergen Herredage haffr besøgt, som bleff iligemaade lest och paasch/reffui/tt. Christopher Gierdtzøn som var Nerwerrende tilspurde be/melte Anders Huchland, om ded icke var Hannom gesterdig at Hand tilbød Hannom TuederAas at besidde, som Hans formand for Hannom brugte, Huilken bevilling Hand icke vilde Annam/m/e, och for/schreff/ne Anders som var for Retten tilstede, kunde det ike fragaa, Mens sagde at ded var Sandt.

1652: 44b

Anders Madtzøns Fuldmegtig Søffren Christens/øn for Retten Indlagde Christopher Gierdtzøns Bøxel Seddell til Anders Madtzønn dend 16 Feb/ruari Anno 1650 Vdsted, Som bleff Lest och paaschreffuit, Och efter at dend var oplest protesterit och tilspurde Hand Christopher Gierdtzønn, om der Resteritt nogit efter BøxelSeddellens indhold med Rettighedenn, Huortill

Christopher suarede gandsche inted, Mens Alting Hiidindtill Clart giort. Christopher formeente och Satte vdj Rette om for/schreff/ne Hans Bøxel Seddel, och for saadann Hans tilbydelse til Anders Hukland, icke burde att staa ved magt. Forsch/reffne Anders Madtzøns fuldmegtig efter Itt Skriftlig fremblagde Indleg, som och bleff oplest och paaschreffuit, begerede med Christopher Gierdtzøn Endelig dom vdj Sagen. Affsagt herom for Rettenn, at Christopher Gierdtzøns Bøxel Seddel till Anders Madtzøn paa for/schreff/ne g/aa/rd TuederAas Meddeeltt bør ved magt at bliffue.

1652: 45

Dend 5 Julij var Hans Clausøn och Sex Sorne Mend forsamblit paa Alfføns (Alvøen, Skjold sk.r.) Grund efter en Slodzsteffning som bleff lest och paaschr/effui/tt. LougRettismendene Nemblig, Mikel Grimstad, Peder Smøraas, Stephen Ham/m/ersland, Simen Ulsmog, Rasmus Sælle, och Lasse Nordaas, Och efter opleste steffningh huormed Joras Corneliusøn Haffuer steffnt Hederlig och Høiglerd Mand Mester Peder Nielson Lemb Rector vdj Bergenn Anlangende Alfføen som er Mageschiftt fra Rectoriit. Och derom Alfføens Adkombst lagde Joras Corneliusøn velb/emelte Jens Juls til Lindberig forige Kong/lig Ma/jestets befalingsmand paa Bergenhus hans velbiurdigheds Mageschifte med derpaa høylofflig Konig Christian dend Fierdes Confirmatz vdj Rette vdsted in Anno 1633. Lesemesteren Som med for/schreff/ne Joras var Nerwerrende for Rettenn som Holtes vdj Rambsvigs Strandsidde huuss, lagde vdj Rette

1652: 45b

Imod Jorasis Citation iligemaade en Slodz Steffning som och bleff lest och paaschreffuit. Efter Jorasis Steffning Frembførde hand efttersch/reffne Proff, Som er paa Jorasis Sidde. Jacob Madhop (Mathopen, Skjold sk.r.) gam/m/el 60 Aar Proffuede at ifra Biønshouffuen i Klamnesteenen derifra i Kolleshouffuen och til Korkeshouffuen i Stoersteenhougen, och Neder i Rambsvigenn och til Guleschierrit, som er schifte imellom Breuig (Breivik i Skjold sk.r.) och Alfføenn, och ded var før Drotningwigen bleff optagenn, huor paa hand gjorde Sin Bogeræd. (Norsk Hist. Leksikon.: Ed som avlegges ved at man legger hånden på Bibelen under avsvergelsen) Lauritz Hoep som sagde Sig gammell 80 Aar Proeffuede at Alfføen brugte Nord til Rambsuigen: och da var Drotningwigen icke optagen: och derpaa gjorde Sin æd. Torkild Hoep Prouffuede Som er gam/m/ell 74 Aar die sam/m/e ord for/schreff/ne Jacob Madhop prouffuede, dog hand inted Andit viste derom, end forsk/reffne Jacob Madhop derom for hannom Haffuer Sagt.

1652: 46

Lauritz Grimstad g/ammell offuer 70 Aar prouffuede efter døde Mends ord, huorfor hans prouff bleff inted Agted. Peder i Myren (Myr i Skjold sk.r.) prouffuede att Guleschierrit till Kongshouffn efter GrundMaalit, och Kongshougen til Alfføen verit liggendis I hans forældris tid, och for/schreff/ne Peder dett kand Mindes wdj 30 Aar. Mester Peder Lemb Lesemester efter Hans Citation frembførde efttersch/reffne prouff. Nemblig. Peder I Myren prouffuede at Hans Fader Knud Laurs/øn som boede paa Alfføen gaff til M/ester Jonas och M/ester Rasmus lesemestere vdj Bergen Aff Alfføen i landschyld enn løb Smør och

Aff Elffuen fire Rigsdr Aarligenn, och Elffuen war Skiftt fra Gaarden Alfføenn: och at Myren war derifra, och gaff Seer landschyld - 1/2 tønne vsalted fisch, Och bekiende end for/schreff/ne Peder att hans forældre kunde fødde paa Alfføen Stort och Smot Fæ - 20 støcker. Och at Kongshouffn

1652: 46b

ehr nu ickon halff saa goed som dend var vdj hans forældris tid, formedelst dend er begrod med Loug, Och end prouffuede vidre at hand saa lenge hand var liden och Kand Mindes da Haffuer Rambsuigh Aldrig verit brugt Vnder Alfføenn och var hand it Vmyndigt barn och sidenn och hid indtil ike derunder har veritt brugt: huorom hand giorde Bogeræd.

Jens Kleppestøe prouffuede ligge ord fra ord som for/schreff/ne Peder i Myren: och hand kand mindes det saaledis for/schreff/ne g/aa/rder im/el/lom haffr ligget vdj 30 Aar efttersom hand er gam/m/el 40 Aar: huorpaa hand och giorde Sin æd efter lougenn, och er Hand for/schreff/ne Peder Myres Broder.

Maritte i Solvigen (Solsvik i Sotra sk.r.?) som er Søster tillforsch/reffne tuede (tuende?) der har prouffuedt, hun fremkom och Prouffuit lige det Selff sam/m/e Som forsk/reffne Hindes tuende Brødre, och giorde Hun Sin Bogeræd derpaa.

Britte Knuzdotter I Getunge (Geitung, Bremnes sokn, Føyno sk.r. i Sunnhrdl.?) Søsteren till be/melte iligemaade fremkomb

1652: 47

och Prouffuede Sam/m/eledis som hindes Brødre och Søster, Vndtagen Kongshouffn viste hun inted om, dog vitnede hun at Rambsuigh haffuer ligget vnder Drotningvigen saa lenge hun kand Mindes, och hun er 49 Aar gamell, och derpaa giorde Hun sin æd.

Ellj Knuzdotter boende paa Hougen Vdj Bergen, Søsteren til dj Andre prouffuede ochsaa det Selff sam/m/e som for/schreff/ne Hindes Sødschind i Alle maade, och Hun er g/ammell 48 Aar, och Aldrig Hun kand mindes Andet end Ramdsuigh och Oxseboedz da Altid \io/ haffuer ligget Vnder Drotningvig, Huorpaa Hun och giorde æd.

Lauritz husmand i Oxseboeds Huor paa hand haffuer boed paa ded Siette Aar, och tilforn boet paa Drotningvigen - 30 Aar, och vdj husse der verit vngefehr 10 Aar, och bekiende hand i des Medler tid Hand boede paa Drotningvigen da brugte hand Oxseboeds til at Slaa och Rambsvigen till Fægangh, huorpaa hand giorde Sinn æd.

Doritte Doctors S/alige M/ester Jonasis Fuldmegtig Axsel Oelsønn indlagde dend S/alige Mand

1652: 47b

M/ester Jonasis Jordbog begynt Anno 1620 huor vdj fantis schreffuen Alfføen Knud, Smør 1 løb, Penge 4 Rd och ded er for Quernen, huilket findes betalt til Anno 1626.

Noch indlaugt en Anden Jordbog, begynt Anno 1630 Huor vdj findes med streg offuer Alfføen I Dombkierke Sogenn I VatneStrøm/m/en, Smør - 1 løb, BundeMøllen - 4 Daller Rix, Och fremblagde hun ved for/schreff/ne Hindes fuldmeg/tig hindes schriftlig Indleg derom, som bleff lest och paaschreffuit,

Disligeste indlagde For/schreff/ne Rector Sitt schriftlig Indleg, som iligemaade bleff lest och paasch/reffui/tt.

Om denne Sag Affsaugt, Eftterdj begge parter Haffr ført prouff vdj denne Sag, och be/melte M/ester Peder Nielsøn derefter er dom begerendis, Som icke vel kunde schee, Mens Huem aff parterne som formeener Sig att verre Brøsthouden, Da fornødentlig at Holde it opRictighe och Vpartische Markegang aff Sorenschriffueren och Tolff Mend.

1652: 48

Dend 11. May Holtis Ting paa Søfttelannd, <Ouss Schibbred> Neruerende Welacht Mand Poul Lett, Ombudzmannd offuer Liuse Closter, Semb och Sanduigs Gotz. Sorenschriffueren Hans Claus/øn, Jørgen Moberg Lensmand, Anders Eye, Anders Norduig, Lauerts Houge, Peder Setteland (Søfteland?), Mogens Kroge (Krokeide), Suend Ascheuig (Askvik), Johannis Tue (Indre Tuen?), Niels Norviig, Rasmus Kroge (Krokeide), Elling Birckeland, Niels ibid/em (Birckeland) och Suend Ascheuig. LaugRettismend. Fogdenn for/schreff/ne Poul Lett wed enn Slodzsteffning aff Bergenhus, Steffnt Poull Tuen for sin paaboende Jordepart, Nemblig tre Spand Smør, och Tre Fierring Huud, at hand huerken schall were goed for at holde Husene wed Lige, eller Gierdisgaardenne om Agger och Eng; Iche helder udj nogen Aars tiid weret Mand for at Betale sin Rettigh/ed udj tilbørlige Tider eftter Lougen, och endnu schal Restere med sinn Rettighed; Dertill hand och endnu schall were dend nest forige Ombudzmannd schyldig med nogle Aars Rettigh/ed.

1652: 48b

Huor Imod gedachte Poull Lett protesterit och formeente for slig hams Wdøgtige forhold med Rettigheds indesiddelse som hand Vformusom er till at Betale, Saauell som Jordeparten at forwerre detz deroffuer for derffuis, dessen dørckening iche till Ringe Schade, Och Satte udj Rette, om Hand iche Gaarden bør entwiige, och Haffue Forbrut eftter Norgis Loug. Pouell Tuen var Neruerende som Bekiende Sig at vere Loulig Steffnt, och at Hand Indesidder med Tuende Aars Landschuld. It Aars Skatt och Anden Rettighed, Huilchet Hand iche Kunde benegte, Mens det for Retten tilstoed; Denne Sag optaget udj fiorten dage, eller och naar Pouel Lett noget dereftter Sagen for os wil Lade foretage, Huis iche Poul Tuen be/mel/te Sin Ombudzmannd derforinden Kand thilfridz stille, och were udj Minde.

Ombudzmannden Pouel Lett Steffndt Jacob Borgenn aff Ous Skibbred for nogen utillbørlig ord och tillig paa Følgitztinget, som Kort forleden aff Slodsherren Bleff Holden

1652: 49

I Hans egen och \andre/ goede Mendis Neruerelse, Hand imoed for/schreff/ne Sin OmbudsMannd loed falde, Nemblig at hand tillagde hannem, at schulle Sig tillfordriste, baade at tage Arbedzpenge, och dog at will Tuinge Almuen till at giøre Arbeid. Poull Lett tilspurde Jacob om hand iche war Loulig Steffndt, Huortill hand for Retten Suarede, Ja. Boull Ledt Satte udj Rette, om hand iche bør eftterdj Hand Stoed for Rettenn for dend Høye Øffrighed och hannem beløy, som Poul Straxen bewiste han/nom offuer at were V-sandferdigt paasagt, om hand iche derfor bør at Liide eftter Lougens. Endwidere tilspurde for/schreff/ne Poul Lett Jacob Borgenn for Retten, om det iche saa Schede, at Poul straxen paa Følgitztinget bewiste med Rigtig Regenschabff, Jacob offuer, at hans LøigenAgtig Andragning i bem/el/te Maader war Løgen, Huortill Jacob Suarede Jo at det war Sandt.

1652: 49b

Epterdj at denne Sag Haffuer henseende till en Høy Sag, som Æren Angaar, Haffr wj dend

optaget udj Sex Vgger.

Lauerds Jellestad i Schiold Schibbred, frembkom for Retten, och ved W-bequems Ord Sig forliudet, Imod Anders Nordwiig aff Ous Schubbred, en LaugRettisMand, och Sad i Retten med Bordet, Saa at Lauertz schieldte Anders at hand Haffuer taget hans Koe wlouglig Som en Tiuff.

Dend 6. Julj war Hans Clausen Sorensch/riffue/r och Sex LaugRettismend, Peder Langeland, Oluff Melland, Gutorm Grasdall, Niels Hawevig, Gullich Hesdall (Hestdal, Herdla sk.r.) och Oluff Frekhoug, Forsamlet paa Strømsnæs <Strømsnes> (Straumsnes, Herdla sk.r.), Neruerende Welfornemme Mand Offue Jensen Raadmand udj Bergen, Och udj Ko/nglig Ma/jestets Fogdes offuer NorHorlehn Beder Hansens Sted Fuldmegtig Claus Poulsen. Bemelte Offue Jensen for os i Rette fremlagde en Slodtzsteffning aff BergenHuus vdgiffuen, som bleff lest och paasch/reffui/tt,

1652: 50

Huorudj iblandt Andet os tilholte, att efttersom For/schreff/ne Offue Jensens Broder, Niels Jensenn Selff Haffuer Saaed Jordan paa Gaarden Strømsnes, och dermed Arbed och Anden omkostning Anwendt, som Bewistis Sæden at were Fiere Tønder Ryfylcke Korn; Derom For Retten tilkiendt, at Bunden Halduor Jons/øn Strømsnes, for Anwendte Sæd, Sambt Arbeidet som waarvinding vdkreff/ue/r derfor schal betahle till For/schreff/ne Niels Jensenn Tolff Rixdaller.

Dend 30. Aug/usti Holtis **Ledingsting paa Stoere Sandwiig**, Neruerende Welfornem/m/e Mand Poull Lett, Ombudsmand offuer LiuseCloster, Sandwig och Sembs Goedz. Hans Clausen Soerenschriff/ue/r och Eptersch/reff/ne LaugRettedt. Nemblig Lensmanden Halduor Mundall[,] Jacob Semb, Niels Erstad, Anders Wattne, Niels Myer, Olle Kobberdall[,] Anders Egelannd, Hans Jelviig, Erich MielckeRaaen.

1652: 50b

Anders Siguorsen (Sigurdsen/Sjursen) Watne, och Annders ibid/em (Watne) er Louglig steffnt aff Lensmanden Halduor Mundall, For Markeschifttis forRychelse dj begge møtte for Rettenn, och Anders Sigworsenn berette, at Hans Grande for/schreff/ne Anders Haffuer brøt hans Eng till Agger, optaget en Marckesteen, som borte er, paa samme pladz Som Hand Engen Haffuer brøt. Anders Watne iche kunde benegte att Hand Jo haffuer brøt en SteenHoug op, om der da Kunde were en Marckesteen schreen aff weyen, wiste hand Icke. Henfunden for Sex Mender paa Aasteden, tre paa huer Side, forvden Skriffren och Lensmanden.

FrembKom Anders Siffrsen Wattne, och Sig beklaget, at hand forleden Aar lonte en Hest aff sin Wermoder, Dend Slog Anders Arnesøn Wattne med en Handspiger, bag paa Lenden, Saa dend bleff gandsche wferdigt, och derfor motte Selge dend bort; Magne Wattne beklaget at Anders Haffde och Slaget Eng for Hannem.

1652: 51

Lensmanden Halduor Mundall, Steffnt Niels och Alberdt Erstad for Slagsmaal de haffuer

begaet med huer Anndere, Saaledis at Niels schal Haffue Kommit ind till Alberdt udj Ildhuuset, /: som dj begge haffuer tilsammen :/ och Albert schal haffue staaet och Tørket Korn udj en KornByrre och Niels Sagde till Alberdt, Jeg schal Kaste din part aff Ildhuuset neder, enten hand er hiemme eller borte, Ney, Suarede Albert, maa hand iche giøre, och sagde Albert att hand wille Tale med Sin Eyer først, derom, Da suarede Niels hannem, dersom Albert iche det wille Sambtøcke, da wilde hand dog det Ligeuell giøre, och i det samme Tog Niels en weeschee som Laa i Ildhuuset, och Slog Alberdt udj Hoffuedet it Stordt hull till bløede; Huilchet er *Albrottis for Retten beretning. Och Niels som war iligemaade med Albert for Retten, sagde at det war Leyenn Alberdt for Retten derom han/n/em Angaff. Niels Erstad for Retten fremkom, och der imoed angaff, at hand begerede Hos Sin Ombudsmand Pouell Lett

1652: 51b

Enn Seddell till Lensmanden Halduor Mundall at der motte gaaes Husemaade (Norsk Hist. Leksikon: Husmåt = vurdering, taksering, det å besiktige/vurdere hus), paa Erstad, och for/schreff/ne Halduor Mundall Komb epter Seddelens Indhold Selfftredie Nemblig Anders Sunde (Sunde i Meland sokn, Herdla sk.r.?), och Hans Jelwiig, och gjorde efter Ombudsmandens befalning, och bleff det saa gjort at de schulle bygge enn Stuffue, udj hob, Otte Alne udj huer Kandt, med saadan Wilckor, at Albert schulle bygge dend Trediepart, och Niels de Toeparter, och derom bleff de forligte i Mendenis Neruerelse, Niels bekom Ald Sin Tømmer bechøring (?) och Andet, till Sin part, Mens Albert wille intet forschaffe, och det drog Lenge vd, Mens Albert efter ofte paamindelse iche ded efterkomb, Huilchet fortrøed Niels, Dog Langt omsider schall Albert haffue Suaret Niels, at hand war Beholden med de Huse hand haffr, Och derHoes Sagde till Niels, at hand haffr ladet bestille Mendene Hiemb, och Sckencket dennem till, at dj schulle giøre Albert VRett; Da schal Niels Haffue Alberdt suaredt, at Niels wilde bryde Sin part aff Ildhuuset Neder,

1652: 52

At de en huer Kunde bruge Sit, Och Albert der Imoed schal Haffue Suaret, som scheede udj Ildhuuset her bliffuer Ilt aff Ret nu, dertill med at Niels schal haffue haftt hans Landschyld fra hannem, Huert Aar, och meere till, och Niels schal haffue hannem Suaret om hand haffuer stollet noget ifra Hannem, och Niels Talde till Hannem at Hannd burde faa scham for Saadan ord, Albert straxen i samme stund Suarede, Slaa Slaa, och stoed och Truede med en Knøt Neffue, Med denne Sag opsat till neste ting till dombs.

Pouell Lett Satte udj Rette, om de som war Loulig tilsagt at møde paa dette Ting med deris Læding, om de iche burde derfor at bøde. Ennd och Satte udj Rette, om dennem som iche Inden fiorten dage betaler deris Rettighed, for Rettigheden i Nerwerende Aar, och Restandz for forgangen Aar, om de iche bør da at lide vurdering i deris Boe.

Lensmanden Halduor Mundall Steffnt

1652: 52b

Oluff Elluffsenn paa Børretuedt (Børtveit i Hosanger sk.r.), Och Ingeborrig Andersdotter ibid/em Saa Oluff Haffuer Slaget Ingeborrig till Jordenn och Restet hinde vdaff Had och wrede, Ingeborrig Møtte, men Oluff møtte iche efter Louglic Steffnemaall, Er Oluff derfor tilKiendt at bøde steffnefald.

Lensmanden Halduor Mundall Steffndt Christopher Klophocke, och Christen Olsøn Sambt hans Quinde Maritte Pedersdotter, Sambtlig Boende udj Lille Sandwiig, for wtilbørlig Schielderj, baade for forgangen Aar, och nu i Neruerende Aar, Neste dag eftter Sanct Hans Dag, dj begge Imoed for/schreff/ne Christopher begaaet haffr eftter derom widere Christophers Indlegs formelding, som bleff oplest och paaschreffuen. Christen Oluffsen med for/schreff/ne Hans Hustrue war tilstede med deris wederpart forschr/eff/ne Christopher. Epterdj Christen Oluffsen med hans hustru iche Kunde benegte for Rettenn, end Io med wbequembs ord och Schelderj haffr offuerfaldet Christopher Klophoke, Och

1652: 53

Dog iche heller Kunde beuise hannem noget offuer, saauell som iche wille giffue it got ord fra Sig till Christopher, som er deris Grande, offuer Saadan had och wschichelig Nabolig forHold, er Christen med hans Quinde tilKiendt, inden Maanitzdag hereftter at bewiise Christopher noget *wfrligt offr, eller och da eftter Lougen M: B: 21. Cap. domb her paa Sanduig at Anhøre. Fogden Poull Lett herforvden Setter udj Rette, imoed Christen och hans Hustru, at dend Contract som forgangen Aar bleff opRettet, Anlangende iligemaade Skielderj paa Christopher, som Allerede er brøt, och iche holdet, Om de iche eftter dens Indhold haffuer forbrut at Rømme Stedet de paaboer. Isønderlighed eftterdj dj ingen hiemmell eller BøxellSeddell haffuer paa det sted, Tillmed Ingenn Rettighed vdgiffuit saa lenge Pouel Lett Haffuer weret Foget.

1652: 53b

<I **Wadtzherrit. paa Kalland. holden Sagetingh.**> Dennd 4. Septembr Holtis Sageting paa Kalland i Wadtzherrit, Neruerende Fogden Welfornemme Mand Poul Lett sambt Welagt Mandd Carsten DiurHuus, Sorenschriffuer udj Sundhorlehnn, Hans Clausøn Sorenschriff, och efttersch/reff/ne LaugRettet. Magne Lauersen Kalland Lensmand I Wadtzherrit (Ein Magne nemnd brukar i 1647 på Kalland i Skjold sk.r.), Oluff Dingeland (Øvre Dyngeland?) Lensmandd i Schiold Schibbred, Salmon Tittelstad (Øvre Titlestad), Oluff Nedre Dyngeland, Fredrich Steenn (Stend)[,] Vincentz Nøtued (Nottveit), Oluff Hoep, Mattis Sandwenn (Øvre Sandven), Elling Birkeland (Øvre Birkeland), Mogens Atlestad (Hatlestad), Niels Birkeland (Øvre Birkeland[,]) Oluff Hambre (Indre Hamre) och Christopher Hambre (Ytre Hamre).

Fogden for/schreff/ne Poull Lett, loed en Fange for Rettenn fengseligen frembførre; Nauffnlig Anders Andersen, Barnføed paa Houland (Haugland) udj Wadtzherritt Phanne Sogen (Fana sokn), Gammil 18 Aar, som haffr formyrt It Quindfolck wed Naffn Sønniwe Arnesdotter, Barneføed i Sartor Skibbred, Och bekiende for/schreff/ne Fange friwillig som Folger.

1652: 54

At nu nest forleden Mandag fiere Vgger Siden, som war dend 2. Aug/usti da dend tiid for/schreff/ne Quindfolck wilde Reise fra bemelte Houglan, huor hun en Tiidlang haffuer weret och bundet Noed for Rasmus ibid/em (Haugland) (:samme Bunde Fangen Tiente:) och om Søndagen nest tilforne bekiende hand at haffue haftt Legemblig beblandelse med hende paa Houglan, vdj Laden, och om Anden dag som war for/schreff/ne Mandag dereftter Tog hun affsched paa Gaarden, och gich saa først nedr till Anders Andersen paa Marckenn som hand stoed och Sloeg, och hun bad hannem hand wilde føre hinder, neder om \Houlands/ Vatned

Huortill hand da suarede hinde, wilde hans Husbond och Matmoder det Tilstede, saa Kunde hun gaa hiemb till dennem och Spørge dem adt, saa wilde hand føre hinde. Och hun gich fra hannem hiem till Houland igien, och bad Folken der paa Gaarden well Leffue, och gich saa straxen der ifra och hen i Marckenn Indtill om aftenen Folken war

1652: 54b

Nederlagt, saa Komb hun igien till Han/n/em paa Houland udj en Suale, som hand laa wed Lofttet, och bad han/n/em om Hand wilde nu føre hinde, Huortill hand Suarede hand Kunde iche nu staa op och føre hinde, och spurde huor hun haffde weret Ald Dagen tilforne, Dertill hun suarede, at hun haffde weret Neder wed stranden wed Buschene, Siden stoed hand op och gich med hinde, till wandet som Baaden Laa, och de Satte Baaden vd, och hun Sette Sig i Schutten, Men hand Sette Sig till at Roe. Baaden leket meget, aff Aarsagen de haffde glembt at Sette nøglen udj, Och hand bad hinde Øse eller och at Roe, Huilchet hun iche wilde, Mens Satte Sig till at Bande, och Larme Ilde paa hannem, Sigendis, hand schulle Egte hinder formidelst hand haffuer Leggit hoes hinde, Huortill hand suarede, hand iche wilde, Och at hun wilde nu bedrage hannem, ligesom hun haffuer giort wed Christopher Giertzen Homand paa Sambdall, Huoroffuer hun bleff wred, Och lod

1652: 55

Hannem høre det hand Haffr Sat vnnder Raadstuen i Bergenn, i Sommer for Tiuffuerj, Saa Tog hand wand udj Sin Hue och slog hende dermed udj Øynen, Der hand det giorde, stoed hun op och gich fremb till hannem paa Mittoften, och hand Reigste Sig Imoed hinde med en Kniff och staK hende vnder det Wenstere Bryst och schud hende vd for borde med det samme, Och hand Saa hende iche meere, Men Roede Siden hiemb igien, till Houland, och lagde Sig till at Soffue, och lod ingen wide huad hand haffde giort, førend om fredagen i dend Anden Wge, som war dennd 13. Aug/usti der hun war fløt op vnder Houlands Land som hun bleff funden, aff Rasmus Houlands Søster Maritte. Och da straxen samme dag derefter, Sende de aff Houland bud till Lensmanden Magne Kalland, som och straxen loed Fogden Poul Ledtt det forstendige, som samme Tid var paa LiuseCloster, och hand Anden dagen

1652: 55b

Derefter loed 6 Mend Komme der henn, Och hinde at besee, Huilche Mender befanndt at hun war Stucket vnder det Wenstere Bryst paa Hierted, Och hun Siden derefter bleff henført till Phanne Kierkegaard at begraffuis. Och samme dag der hun bleff beseet aff de 6 Mend, gaff Fogden Poull Let befalning vd, at Mendene och alle Folchen der paa Gaarden, for/schreff/ne Houland, de schulle komme till Closteret, at hand Kunde forfare, huem der haff/ue/r weret Aarsage till hendis døed, Huilche Kom ochsaa dagen derefter, som war Søndagenn, huor iblant ochsaa for/schreff/ne Anders Andersen war. Da efter tilspørgelse till den/n/em, Negted de alle Intet at wiide om hendis døed, Huoroffr Fogden begierede deris Kniffue at See, da befantis endda blood tillsiune paa Andersis Kniff, som ochsaa passet Rett till det hull, Som war udj hindes Serck, huoraff Mendene det Støcke som war Kniffstucken haffde

1652: 56

Vdschorret. Siden derefter gich Anders till bekiendelse som for er Meldt. Fougden for/schreff/ne Poul Lett Satte udj Rette, och formeente om Fangen Anders Andersenn iche burde

for Saadan hans begangene Mordische gierninger at lide till Steile och hiul, och hans Hoffuit at Settis paa en Stage, Eftter Saadan i Rettesettelse begierede Fangen der imoed Naade och iche Rettenn. Tilldømbt att Liide for Mord.

Fogdenn Poul Lett Steffnt Lauertz Niels/øn paa Nedere Sandwen, først for hand iche udj Rette tilbørlig Tiid haffr betaldt hans landschyld. Och for det Andet at hand haffuer Saaet Hans Jord udj Vfrelse, och iche haffuer betaldt hans Tredie Aars Tage, For det Tredie at hand iche haffr

1652: 56b

Holdet Huse wed lige paa Gaardenn Sandwenn. Poull Lett Satte udj Rette, om hand iche for for/schreff/ne Hans formastelse bør Miste hans Gaard eftter Landz...Balckens - 1 Cap. Med dene Sag opsat udj Sex Vgger at gaa Domb, Dog dersom Fogden Holder Ting derforindenn, da till det Ting at Møde och lide Domb.

Fogdenn Poul Lett haffde Ladet Citere Jens Almeland (i Skjold sk.r.), for hand haffuer optaget Markesteenene Im/m/ellum hannem och hanns Grande, och Indført dennem fiorten fauffne paa hans grandes leyemaall, huorom bleff forfaret forgangen Sommer, aff dend da Verende Sorenschriff och Sex Mend, at udj forige Tider schulle haffue weret schifft Immellum Granderne, och aff Dannemend opRottet, Huilket Siden schal igien aff for/schreff/ne Jens weret opReyst och Indflydt som foe.ssiger (foerstiger?),

1652: 57

Huorfore Poul Lett formeente och Satte udj Rette, om Jens iche Billigens bør lide eftter T.B: 9. Cap. Huortill for/schreff/ne Jens for Rettenn berette at haffue dannemend for Sig, Som haffde giort Skifttet Nemblig Mattis Sandwen, Rasmus Østewold (Austevold i Skjold sk.r.), och Størck Hambre, och for dennem haffr Aldrig weret nogen Skiftte tilforn. Dertill Suarede Poul Lett, at der vist war scheid schifftte tilforn vdj Sal/ige Welb/eneffnte Hans Teistes tiid, som dend Tiid Liuse Closter haffde udj forlening, Huilche Mends Naffne Hand och opReignede, Oluff Eye Lensmand paa Framnes, som da boede paa Moberg, Oloff Kalland Lensmand udj Watzherret, som nu er loug forwunden, Oele Kliffnd (?), Hogenn Atlestad, Anders ibid/em, Lauers Sandall och Palme Bierckelannd. Huortill for/schreff/ne Jens foregaff, at for/schreff/ne Hougen och Anders Atlestad,

1652: 57b

war der Inndtet, Mens Lasse Sandall war i deris sted, Och med dise Jensis Ord, wedgich hand Selff at tilforn haffr weret schifftte som hand for negted; Om denne Sags widere Beschaffenhed bleff och lest Sorenschriffuerens Niels Jensens och Segs Mends bessigtelsse och Marckegang. Niels Almeland \for/ beretthet, at Jens Almeland slogh schiffttet først, och S/alige Oluff Almeland haffuer Satt Marckesteen Søer i Myrenn, Och S/alige Oluffs Meening war, at Sloeg Jenns offuer Skiftted engang, da schulde hand dog Iche slaae offuer schiffttet en Anden Tiid, for dend Aarsags Skyld Torde S/alige Oluff iche beklage Sig, at Jens Almeland haffuer forflydt de gamble Marckesteene, formedelst Jens da ellers wille giffue An for Fogden at hand haffuer opRet en Ny Marckesteen. Fogden Poul Lett for Rettenn proponerit belangende Huorledis at for/schreff/ne Jenns Almeland baade wedgaar, och igien

1652: 58

fragaar om ald for/schreff/ne passerende. Med denne Sag henwist till Aarstidenn for Tolff wpartische Mennd, och Schriffueren, till dend tid efter Louglig Warsel och da at gaa domb Herom.

Fogdenn Poul Lett steffndt dend gandscke Liuse Closters Almue, som boer udj Nord horlehnn, for dend wlouglig supplicering dj till Fylchitz Tinget offuer Poul haffr giort, belangende Arbedett till LiuseClosters Auffling. Matthis Sandwenn[,] Elling Birkeland och Christopher Hambre war Neruerende, suarede herImoed, at dj wilde giffue penge som tilforne, dj och berette, at de war Tilsagt at giøre Arbeit. Magne Kalland bleff for Rettenn frembkaldet, som foregaff at hand haffr tilsagt Almuen till Liuse Closteret paa Phanne Kirckebacke, for winnetidenn, at Poul Lett wilde haffue Arbed och iche

1652: 58b

Pennges, da haffde Mendene Sagt, at det falt dennem fortungt med Arbedet, Men da wilde giffue penge, och de wilde drage i Byenn till Pouffuel och tale med han/n/em derom, och der de da Kom, der wilde Poull ingen penge haffue, och Siden dend tid beretter dj iche at were tilsagt. Der Imoed beretter Poul Lett, at Lougmandens domb och Kongens Confirmatz derpaa tilsagde dennem nock, huorefter de burde Sig at Rette. Och Satte der Hoess udj Rette, om de iche først burde at lide som dem der foragter och iche will efterkomme Laugmandens dom, Dernest som de der Motwilligen forAgter och iche will efterkomme Kongens breff, med Slodsherrens Alffuorlig derom befalning. Och war domb begierendis. Med denne Sag opsett Neste dag efter S/anc/t Michelsdag, som er dend 30. Septembris at møde paa Kalland, Och da at gaa domb i Sagenn.

1652: 59

<**Herlø Schibbred. Almindelig Høsteting.**> Dend 4. Octobr/is Holtis Almindelig Høsteting paa Freckhough, Neruerende Kongl/ig Ma/jestets Fogit Peder Hansen, Hans Clausen Sorenschriffuer offuer Nordhorlehnn, Och efttersch/reff/ne LaugRetted. Anders Fosse Lensmand, Oluff KrogAas, Rasmus Wetoftt (Håtuft? i Herdls sk.r. - der ein Rasmus var brukar i 1647), Niels Tueden, Simen Berland, Peder Langeland, Knud Schurtued, Magne Husebye (Husebø), Mattis Røtzland (Rosland), Mogens i Wiigh, Michell Wikebøe, Stephen Tueden, Johannis i Blomb, Gullich Hesdall, Oluff Melland, Oelluff Freckhough, Gregorius Langeland, Och Johanis Husebye.

M/ester Arnoldus Rector udj Bergen, och Sougneprest till Hammers prestegield, wed Sin Fuldmegtig Welagt Lauertz Walter, tilspurde Meenige Almue, aff huad Aarsage de iche wille Betale deris degnepenge till Scholen, de Aarligen ere pligtige at Vdgiffue; Huortill de Sambtligen Suarede, de Aarligen till H/err Peder Mogensen paa Hammer haffuer betaldt, naar de deris Kalffuetiender och Vngesmaler tiende till hannem betaler.

1652: 59b

Disligeste bleff aff Lauertz Walter paa M/ester Arnoldusis Wegne, Almuen Adwaret dem i Mælands Sogen boende, om Resterende Offer till hannem skulle betale, efttersom nogle Aar dermed Resterer.

Kongl/ig Ma/jestets Fougit Citerit Lauertz i Rong for Resterende Sagefald, Och Lensmanden bewitnet for Retten, att hand bleff Louglic steffndt, och hand iche møtte, bleff Trende gange om Hannem Robt. Tilkiendt Steffnefald 1 mark S/ølf.

Kongl/ig Ma/jestets Fogit steffndt Anders Aasebø och Peder Lassesøn Tilstad (Tjeldstø), for Slagsmaal de med huer Andere haffuer begaaet, paa Seeniste Wabenting der Waartinget Holtis. Niels Røsetter derom frembkom och proffuede, at Peder Tilstad Kom till Anders Aasebøe, och Tog hannem om Halsenn saa hatten falt aff hannem med det samme, Och Peder Sagde till

1652: 60

Annders. Jeg Skider i din Nese, min Fadr haffuer iche fred paa Kirckebachen for dj barnepenge du Søger hannem om. Lauertz Siffuersdal (Sjurdal) proffuede, at hand Saa hatten fløy aff Anders, mens intet widere wiste, Aarsag hand stoed noget Langt derfra, Noch frembcomb Niels Schindtued (Skinntveit), och proffuede at for/schreff/ne Peder Tog Anders i Struben, och Anders drog Sin Kaare (korde), och sagde tager du mig i Struben ded schaltu faa en dieffuel for. Peder Tilstad bleff frembkaldet, som for Rettenn foregaff, at hand Limbfeldig tiltalde Anders, at hand iche schulle Kreffue saa Hart om de Barnepenge, Lad min Fader haffue Tingfred, Hand Haffde intet Kirckefred for Sig tilforn, huortill Anders schal haffue suaret, det schaltu faa en dieffuel for, och Anders da schall haffue schuffet ham, och Peder Sagde ieg troer iche at du wilt Slaa mig, och

1652: 60b

Annders da strax schal haffue draget Sit werge till Hannem(?). Peder Tilstad bleff Tilpurt om hans prouff at bewitne hans Angiffuende, Och hannd Ingen prouff Kunde forschaffe. Bleff Afsagt at efterdj de haffr giort Slagsmaall paa Wabentinget, Ehr Peder Tilstad som først gaff Aarsag tilfunden efter M: B: - 16. Cap. att bøde till Kongl/ig Ma/jestet 4 merker Sølff. Och Anders iligemaade at bøde 2 merker Sølff.

Annders Aasebøe Steffndt Lasse Tilstad for Børnepenge - 4 1/2 Sdr (Slettedaler), 1 1/2 Mark, som hannd med Indesidder, efter derom for/schreff/ne Andersis Seddels Indhold, vnder huilche hans Boemercke staaer; Lasse war Neruerende, och det wedgik som sagde Sig det gierne wille betale; Bleff tilKiendt Inden Maanitz dag, att betale och fra Sig Leffuere, Eller widr derom i hans Boe.

Her Jonas Elluffsenn Sougneprest Till

1652: 61

Manngers Prestegield, Steffndt Johanis Blomb och hans stiffsønn for en Rixdaller i Toe Aar, Johannis Egeland for it Aar en Ort, Lauertz Lille FuschAnger for It Aar 20 s/chilling. Item Johannis Blomb for Toe Aars Resterende Fischetiende, som hand Motuilligens Imoed LougMandens {domb} S/alige Peder Raffins domb sub Dato 1635 vdstede, at bør giffue Fischetiende till presten. Johannis Blom bleff tilKiendt, at betale dend wedbørlig Fischetiende till Presten Nemblig 1/2 Rdr (Rixdaler) Aarlig Inden 14 dage, eller wurdering i Hans Boe.

Arnne Schurpenn haffuer Steffndt Niels Kobbewog, for Snutoback som be/mel/te Niels schal

haffue Sagt, Arne haffuer druchet udj Baadenn før hand Komb till Kirchen samme dag hand gich till Alters. Citanten møtte till Wedermaals tale, och wedgich at ded war wist Arne druck Snutobach[,] Men hand haffde Ingen prouff derpaa huor med hand det Kunde bewiise.

1652: 61b

Lensmanden Steffndt Elling och Rasmus i Selle for deris Wermoder Karen som er en gammel Quinde, de iche wille vnderholde, och ald LaugRettet berettet {och} at hun gaar Vndertiden och Teger. Elling war Tilstede, och Sagde, gierne at will føde hinde, paa Sin part, och hand hielper paa hinde, Men Rasmus som och war Neruerende ey wille hielpe paa hinde, och hun haffuer boet paa Gaarden udj Langsommelig Tiid tilforn. Herom Affsagt, at Elling Som haffr Hendis dotter udj Liffue, bør haffue hinde hoes Sig, och hinde Nødtørfttig forsiune, Men Rasmus som Haffuer haftt hindes S/alige dotter Birrette, at betale till Hans Wermoder for/schreff/ne Karen, de Vdloffuede Fiere Tønder Kornn, Toe Tønder i dette Aar, och Toe Tønner nest tillkommende Aar, saa frembt hand iche derfor will tiltalis, och da eftter foregaaende dom Lide wurdering.

Lauertz Walter Fuldmegtig paa M/ester Jørgen Carstens/øn Badscher i Bergen hans wegne, med en Slotzsteffning De Dato 8. Septembris haffde Ladet i Rette steffne Mogens i Wiig

1652: 62

for 16 Rxdr 4 Mark, Restenn aff de vdloffuede penng for Sin dotter hand schulle Curere, och derpaa 16 Rdr schal were betaldt, och dotteren vnder samme Cur hoes M/ester Jørgen schall were bordtdøde. For/schreff/ne Mogens for Rettenn benegter den Contract som M/ester Jorgen foresiger dennem Imellem schal were opRett. Med denne Sag er forabschediget at Mogens med det første schal Reigse ind til Byen och med M/ester Jørgen haffue Mender paa begge Sidder, at de da Rettelig med huer Andere herom des widschaff at erfare och liguidere; Och om de iche med huer Andere Kand Komme med Mindelighed tillRette, da om denne Sagh at steffne til førstKommende Waarting.

Di yttre Sæbøe Mennd som boer paa Kongens Goedz, Haffuer steffndt Lauertz Aaland (Odland) och Oluff Landzwiig for Landslod paa nogle Aars Thid de iche willet vdgiffue, Och dj paa Aaland och Landzwiig formeener dennem dend iche at wille vdgiffue, formidelst Lauertz Øye-Jorden Haffuer giffuit den/nem

1652: 62b

forlouff at Kaste i Haffrwogen. Och dj paa yttre Sebøe i Rette lagde Laugmanden S/alige Hans Glads domb Dat/erit Bergenhuus dend 15. April 1652, at dend Setter støell omtuistihd, med vnderliggende Øe /: Imedenn och ald dend stund de førte prouff wed magt staar :/ at ligge till Kongl/ig Ma/jestets Gaard Ytter Sebøe, vnder och till dend brug som dend aff Arrildz Thid weret haffuer, Indtill saa Lenge det Kongl/ig Ma/jestet Louglig fraweides.

<Allenfidt Schibred. Almindelig Høsteting.> Dennd 5. Octobr Holtis Almindelig Høsteting udj Allenfidt Skibbred. Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Welfornem/m/e Mand Peder Hannsenn, och Hans Clausenn Sorenschriffuer, Sambt Eptersch/reff/ne LaugRettid, Børge Nebstad Lensmand, Johannis Hielmetued, Sigwor Mitgaard, Hans Tuedt, Knud ibid/em (Tuedt),

Niels Sellewold, Gullich Berrefjord, Hoffuer Nes, Arne Ryland, Hans Feste,

1652: 63

Mogens Grøtued.

Hans Tuetenn och Knud ibid/em (Tuetenn) paa deris Egenn och medboende bønder udj Alffuestrømmen, {och dennem} frembkom med en Supplication dess bemelding om dend store fløtning udj Alffuestrømmen och derom begierer forlindering. Paa samme Supplication findes dend Gunstig Her Slotzherris schriftlig befaling som tilholder Kongl/ig Ma/jestets Fougit med Sorenschriffueren och dannemend, om dend Leiglighz: Grandgiffuerligenn at erfare, och giøre enn schriftlig Anordening wed huad Middell Almuen udj Alffuestrømmen som med daglig fløtning er Betyngtet, nogen hielp Kand tilleggis. Da er Herom herpaa It Almindelig frit Ting med Sambtlig Almuens willie och Consent forordenet en Schaffer udj AlffueStrømmen, som schal tillsige med ald fliid Fløtningh, och schal hand haffue enn dags Respit at tillsige stoere fløtning, och 16 Timmer udj det Lengste, och Louglige bud, och schal hand Selff komme Neder med Folchen till Stranden, som schal giøre fløtning och saaleedis tilfulde bringe fløtningen.

1652: 63b

Dend Sag med Tørris Gullichsøn Toftting och Gurrj Huckaas, som forleden waarting bleff opsat, Anlangende iblant andet at for/schreff/ne Gurrj schal haffue Sagt, at Tørris schal haffue haft fiorten Nyerer och Siuff Hierter i en Gryde, Huorom hun nu i dag bleff tilspurdt huad hendis Meening derom war, och hun iche kunde benegte det Ioe at haffue Sagt, och at hun haffde Sagt det udj Hastighed, och wiste ingen Anden schell dertill; Och Gurrj som war Neruerende ErKleret Tørris, for Rettenn, at hun ellers hinded Mand som Iligemaade war tilstede iche wiste andet med han/nem end det som Erligt war, och dj om dend Sag bleff forligt, Dog bleff Gurrj for Saadan hendis formastelsse och offuerschieldelse tillKiendt at bøede till Kon/glig Ma/jestet 1 Rixdr.

Niels Poulssen aff Bergen, fuldmegtig paa Oluff Ellingsen HuchAas och hans Quinde Gurrj Michelsdotter deris wegne, Som med en Slotzsteffning Dat/erit dend 13. Septembris Anno 1652

1652: 64

Haffde i Rette Steffnndt Tørris Gullichs/øn Toftting, Belangende It schiffte som forleden Aar er Holdenn eftter Moderen Gurrj Olsdotter Toftting, offuer samme Schiffte schal Lensmanden Børre Nebstad med Hans och Knud Tuedenn och Niels Sellewold Soerne Mend weret offuerwerendis, Och for/schreff/ne Gurrj Michelsdotter formeente, at hun udj Samme Skiffte iche er scheid saa Retmessigt som det Sig burde, Dog hun iche Kunde bewiise noget derom at hun er scheid forKordt, Och alle be/mel/te Soerne Mend gjorde deris Tale for Retten at de iche udj nogen Maade wiste noget fordult, Men Alting Kom till Skiffte, och huer Arffuing och Sødschind Nøed Sin Anpart, och Arffuingerne war med huer Andere well Thilfridtz, och Tachet huer Andere, Dog Gurrj Sagde derom imoed for Retten iche saa war, Mens war wel tilfridtz med det som war frembkommen, Och formeente at der endand war noget tilbage, som hun iche har bekommit hinded part aff;

1652: 64b

Bleff for Rettenn affsagt, at huis som Gurrj iche bekomb, Sin part aff, bør hun med ald Billighed nyde Sin Andeel om saa er noget loughlig Kand findes.

Lensmanden Børge Nebstad steffnt Knud Quamme, for Hand Haffr Gieret it støche Gaard Tuert offuer den g/amle wey for Joen Quamme, och Joen haffr brøt det Neder igien, och det haffr de giort 2 gange Huer med Hin Anden, och med mangen Banden och schenden, paa det Sidste schal Knud haffue hengt en Øxe hoes samme Tuergaard, Dog i huad Meening, Viste hand Intet,

For/schreff/ne Joenn Tog samme Økse och giembte hinde, Anden dagen Spurde Knuds Quinde eftter Øxsen, och Joens Quinde Suarede, will hand haffue Sin Økse, schal hand hente dend hoes Lensmanden, och Joenn her for Rettenn berettet, at hand Tog Øxen bort i de Maader hand wilde forekomme Wlycke;

1652: 65

Knud war till Vedermaals Tale, och sagde at bem/el/te Joen haffde Tiuffstollen Øxsen fra hannem; For samme deris forselse haffr de begge Affsaaenet hoes Fogden, och dj bleff Wenner och Velforligte, och gaff der paa for Retten deris hennder, Och bleff Saaledis om dennem for Retten forhandlet, at eftterdj de udj nogle Aar haffuer haft it Vnt Naboelig forligelsmaall med Atschillig offuerfusen och offuerfald, Da er derom Saaforhandlet, at huilchen aff dennem hereftter først er Aarsag till V-Enighed schal straffis som wedbør.

Lensmand Børge Nebstad Steffndt Haldwor Lecknes, for at hand Haffr Slaget Anders Leckneses Enng, och fløt en Engsteen. Halduor møtte iche eftter Loughlig steffnemaal, tilfunden Steffnefald 1 Mark S/ølff.

1652: 65b

<**Radø Schibred. Almindelig Høsteting.**> Dend 6. Octobr. Holtis Almindelig Høsteting udj Radø Schibbred, Neruerende Ko/nglig May/estets Fouget Peder Hansen, Hans Clausøn Sorenschriffuer i Nordhorlehn, och Efttersch/reff/ne LaugRettedt. Nils Marøen Lensmand, Rasmus Strømme, Oluff Sebøe[,] Oluff Kolstad, Knud Solemb, Erich WildAnger, Michell Solem, Oluff WettAas[,] Mogens Hoele, Knud Soltued, Oluff Solemb, Torben Lørwigen (Lørvik, Manger sokn, Radøy sk.r.), Stephen Sebøe, Gunder Nøtued, Rasmus Meling, Mogens Qualem, Jacob Sebøe, Knud Manger, Haldwor Kartued.

Lauers Walter, Fuldmegtig paa Anne Clausdotters S/alig Sander Jansens, Borgersche udj Bergenn, Som haffde Ladet steffne Magdalena S/alig H/err Johansis paa Mangersnes, for giold - 78 S/lette/dr. Efttersomb Magdalena wed hines fuldmegtig Jens Høst ligger S/alig Johann Stockhoffs førige Prest till Mangers Prestegield, hans Regenschabs bog udj Rette, huordvjnde findes Regenschabff Imoed Anne Clausdotter,

1652: 66

Da efttersom Annes Regenschabs bøger iche liggis udj Rette, Kand denne gang derfor Intet wedgiøris, eller wide huad Magdalena billigens findis Schyldig, Huorfore Magdalena er Tilfunden inden 14 dage eller hines fuldmegtig med hendis Regenschabs-bog Imoed Anne Clausdotters, forføyer Sig till Bergenn, och der at giøre Richtig AffRegning udj dannemends

Neruerelse.

Oluff Yttre Sebøe, wed Lensmandens Steffning, steffndt Michel Solemb (Vestre Soleim, Sæbø sokn, Radøy sk.r.), for hand haffuer opschaaren Torff paa hans Bøe och Gierdet Sin Gaard med, Saauell som end och haffuer vdschorret en Elff paa hans Bøe, som burde och aldtid tilforne at Løbe igiennem begge deris Bøe. Efttersch/reff/ne prouff herom. Lensmanden Niels Marøen, Ole Indere Sæbøe och Jacob ibid/em (Indere Sæbøe) for Rettenn haffuer bekiendt, at det war i Sandhed

1652: 66b

at der war giort saa megen Skade paa Oluff Yttre Sebøes Jord till It Knippe høe, och at haffue aff hans Joerd vdschoret wed femb eller Sex Les (lass?) Joerd. Michell Solemb bleff tilfunden eftter L: B: - 16. Cap. at bøede till Kongl/ig Ma/jestet 1 Mark Sølf, och till med derfor gielde Landnamb.

<**Lindaas Schibred. Almindelig Høsteting**> Dend 7. Octobr/is Holtis Almindeligh høsteting udj LindAas Skibbred, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Wellfornemme Mand Peder Hansen, Hans Clausøn Sorrenschriffuer, och efttersch/reff/ne LaugRettet. Oluff Hundwen Lensmand, Anund Lyrenn (Innlygra), Knud Knarwiig, Anund i Kilen (Innkjeilen), Mogens Fammestad, Magne Reffsdall, Gullich Oxsnes (Oksnes), Knud Schoffue (Nore Skauge), Rasmus Hopland, Halduor ReckerAass (Reikerås), Amund Hoepe, Børre Oenis (Ones), Halduor Sydtzlack (Øvre Syslak), Rasmus Kordall, Magne Bryndteland,

1652: 67

Annders FieldsEnnde, Johans Qualwog, Niels i Seffuerøenn (Sæverøy), Christian Mogensløb (Mongslaup), Besse Hoplandd.

Eptersch/reff/ne bleff tilsagt udj Fløtning for Juncker, der hand Kom i Killestrømmen Norden ifra, efttersom hand var udj Trundhiemb, Nemblig Oluff Sebiørnsen *, FieldAnger, Nielss ibid/em (FieldAnger), Ole Hansen FieldAnger, Mogens ibid/em (FieldAnger), Erich Backebøe, Peder Øffretued, och Mogens ibid/em (Øffretued)[,] Rasmus ovh Knud Neretuedt, Alle bemeldte war Louglig Steffndt, och war de for Rettenn, och en Part bekiennde at de iche war hiemme; Herom Affsagt, de alle bør bøede till Kongl/ig Ma/jestet eftter Lougenn 2 Mark S/ølf Maanitzdag hernest eftter eller wurdering i deris Boe, Och dersom de, der haffuer weret fra deris hiem forReist Kand det bewise Saa i Sandhed war, haffr de det igienn hos Schiutzschafferen at Søege.

1652: 67b

Jacob LindAas, Schiutzschaffer i Killestrømmen, offuer Fossen, och Mogens Tued schaffer offuer den dend Østre Treding, som ingen Folch schaffede, till dend Sidste fløtning, For/schreff/ne Jacob war for Retten, och berette at Lensmanden befalede hannem Reise till Raae (Radøy) Schibbred, om Løffuerdagen, at tilsiige Folch hoes Lensmanden, Bemelte Mogens Tued foregaff, at hand Laa med Sine Folch udj Killestrømmen med 9 Mand, och at Oluff Hundwen Lensmand gaff hannem forlouff at hand och hans Folch motte Reise hiem, huorppa hand wilde haffue giort Sin Æd. Dog Oluff Hundwen der Imoed det benegted ey saa war, Mens

Oluff intet med nogen det Anderledis Kunde Affwerge, end hans egen bekiendelse; Affsagt, at efterdj Lensmanden haffr giffuit Fløtningsfolchen forlouff, och ey straxen schaffet andere i steden, at erwarde (Tysk: erwarten = vente på) Junkers Ankombst; Derfor er Hand tillKiendt at bøede till Kongl/ig May/este/tz Otte Ørtug/e/r och 13 Mark Søloff, och de

1652: 68

Anndere som vden forlouff drog hiemb, huer at bøede 1/2 Rixdr.

Gourke Simmens S/alige Hermand Frischs aff Bergenn, wed hindes fuldmegtigh Lauertz Walter, steffndt Anders Jens/øn Moldøenn vdj Fedie for giold - 30 Wog/e/r Raafisch. Anders war Neruerende for Retten och ey det Kunde benegte, Tilfunden inden fiorten dage, at betale eller och det shadesløes med wordering aff hans Boe at vdsøgis.

Her Løcke Hansenn Sougneprest till LindAas Prestegiold Steffndt Rasmus Træland paa hans dotter Randis weigne, for hun haffr Slaget hans wmøndig Søn paa en 8te Aar gam/m/el. Affsagt, at Faderen paa hans dotters wegne schal bøde for Blodslagen Slaugh - 2 Mark Søloff.

Niels Joennsøn NordFieldsbøe wed LensM/anden Steffndt Mougens ibid/em (NordFieldsbøe) for Blodwiide och Schielderj, och efter at Sagen {war} bleff

1652: 68b

forhørdt, da befantis at Mogens haffr Slaget Niels till Bloeds udj hans Høyere Kind, Som Hullet och Siuntis for Rettenn, och Mougens det iche Kunde fragaae; Tilfunden at bøede efter Lougen for blodwiide 8te Ortuger och 13 Mark Søloff. Och efttersom Niels haffuer Skioldt Mogens for en Tiuff, och horekarll, da dersom hand det iche herefter louglig beviser, Da at gaes herom huis Rett ehr. Och efttersom befindis at Niels haffr weret Aarsagh till Clammerj, da derfor at bøede 2 Mark Søloff.

<**Gulen Schibred. Almindelig Høsteting.**> Dennd 9. Octobr/is Holtis Almindeligh Høsteting i Gullen Skibbred, Nerwerende Kongl/ig Ma/jestets Foget Welfornemme Mand Peder Hansen. Hans Clausønn Soerenschriffuer udj Nordhorlehnn. Och efttersch/reff/ne LaugRetted. Claus Molde Lensmand, Asslack Steene, Guldbrand Mittun, Oluff Østgullen, Erich Risnis,

1652: 69

Joen Grinde, Joen Houge, Annders Nørrland, Niels i Nappenn, Siffir Molland, Oluff Fosdall, Gunder Mittun, Hans i Watzøenn[,] Jens i Øffstgullen, Jetmund Eye, Hanns Clausen Eye, Anders i Wigen, Claus Dale, Hans i Torswigen, Johans Slengesoll.

Lensmanden Steffndt Oluff Torgrimbsøn Vnneland, och Hans Mogensøn Vnneland, for Slagsmaal och blodwiide, som Oluff bedreff paa Hanns; Oluff møtte iche, TilKienddt Steffnefald - 1 Mark Søloff.

Lensmanden Steffnt Erich Høewigh, och Joen Raffneberg, for Slagsmaall och blodwiide, som Joen begich paa Erick vdenn for Tingstuenn, Erich och Joen war begge tilstede, och der Sagen

Kom udj Rette, war det SoerneMendene och mange aff Almuen witterligt, Nock, at Joen Haffde till Sidst forleden Waarting Slaget Erich till Bloeds udj hans Ansigt, Saa hand noget Bløde, och Joen gandsche intet Kunde det benegte, eller Saadann

1652: 69b

Hanns bewiste offuerfaldelse affwerge. TilKiendndt at bøede Till Kon/gelig Ma/jestet 8te Ørtug/e/r och 13 Mark Sølf.

Jacob Siffrensenn, Lille LindAas i LindAas Schibred, wed Lensmandens Steffning Steffndt Oluff i Waagenn i Gullen Schibbred, paa hans Quindis Barbara Suerckesdotters wegne, for wbequems och Ærrørige ord hand haffuer vdRobt om hinde, I det at hand schal haffue Seet om Nattertide, at en Hoemand (Roemand?) Laa hoes hinde och haffde Sin Willie med hinde, Huorom for/schreff/ne Oluff ophermed for Rettenn huorledis hun och Hoemanden (Roemanden?) med huer Andere bedreff Synnd, och stoed fast derpaa at det war Saa i Sandhed. Och der Laae en Quinde wed hines Hoffuitgier, Tilmed fiere eller femb Roersfolk som och laa i stuenn. Och efttersom for/schreff/ne Oele det iche Kand bewiise, Andet end hans egen frembturende Muns løb, Mens befindes aff Ald hanns beretning for Retten udj hans Angiffnde

1652: 70

Fauet och Wsandnferdigt; Er derfoere saaledis for Retten affsagt at for/schreff/ne Oluff for Slig hanns Wsandferdig paastauffnn for hanns groffue ord och {paa} Rumbtalenhed, efter M: B: 21. Cap: bør bøde till K/onglig M/ajestet 4 Mark Sølf, och bliffue en Løgnere derfor, och Barbara Suerkesdotter for dend Sag frj were;

<**EichAnger Schibred. Almindelig Høsteting.**> Dennd 11. Octobr/is Holtis Almindelig Høsteting udj EichAnger Schibbred. Neruerende Kon/gelig Ma/jestets Foget Welfornem/m/e Mand Peder Hansen, Hans Clausøn Soerenschriffuer. Och efttersch/reff/ne LaugRettet. Niels Fyllingsnes Lensmand, Iffuer Essem (Ese/Eidsheim), Badste Røland (Rødland i Myking sokn), Oluff ibid/em (Røland), Oluff Pedersen Ecknes (Eknes), Anders Eye (Indre Eide), Ole ibid/em (Eye), Oluff Hindenes (Ytre Hindenes), Erich Ellwiig (Elvik i Masfjorden sokn), Johans Nommedall, Knud Essem (Ese/Eidsheim), Knud Eichanger (Øvre Eikanger), Oluff Fyllinge, Lauertz Eitznes (Indre Eidsnes), Aschild Aschewiig, Magne Echnes (Ytre Eknes), Iffuer Molwiig, Knud Quinge (Nore Kvingo) och Niels Myer (Myr i Hamre sokn).

1652: 70b

Mester Arnoldus Sougneprest till Hamer och her Niels Bugge, steffndt Gullich Farristuedt, Johannis ibid/em (Farristuedt), Hans Almelj, Oluff Strømme, Joen Helleland och Aschild Mou, for wrangelig Angiffuelse Imoed for/schreff/ne deris Selesørgere, at de med besuerlige Tynnge Saasom med Mad och dricke, Sambt pengenis vdgiftt, Meere och offuer end Sedwanlig haffuer weret, huorom deris Supplication widere formelder. Noch er Almuen tilspurdtt paa for/schreff/ne Presters wegne, Nemblig Johannis Nommedall, Anders Øffre Helleland, Johannis ibid/em (Øffre Helleland), Knud och Mogens Strømme, Semon Steensland, Huilche som aff Almuen tilstede war, och for Rettenn bleff fremkaldet, om det haffuer weret med deris Willie och Sambtøcke at forsk/reff/ne Mend schulle Supplicere offuer deris Sougneprester, paa deris weigne, som de udj

deris Supplication foregiffuer, huilchet de Offentlig for Retten gandsche benegted,

1652: 71

dj Inndtet haffuer weret udj Sambtøcke med dennem; Iligemaade bleff dennem som er Indsteffnt tilspurdt, huem de haffuer giffuit de 3 1/2, 3, och 2 Rixdr. Suared de, att de engang aff deris goede Villie haffr giffuit till Sl: 1 Rixdr, 1 liden Smale, och It lidet støcke Tellig, och ellers intet de haffuer giffuit till hannem, eller M/ester Arnoldus. Lauertz Walter Fuldmegtig Satte udj Rette, om de iche eftter hans May/este/ts forordening Dat/erit Aggershus A/nn/o 1646 haffuer forbrut deris første bøkell, end och eftter Lougenn at lide som dend der wrangeligen angiffuer dennem for Sin Øffrighed, och iche schelligen det Kand offuerbewise, om de iche for Saadan wbewislig paastauffn, bør findes till Fiolmellere (Norsk Hist. Leksikon: "Fjolmele" = folkesnakk, sladder, løs ærekrenkende tale om andre), och er domb begierendis. End och Satte udj Rette, om de iche bør at forschaffe Presten RoersFolck, naar hand gjør Tieniste, och Nødtørfittig vnderholdning eftter derom vdj Rette indlagde Anordening.

1652: 71b

Affsagt, eftterdj de will forliges med deris Sielesørgerre, och were i minde med den/nem for deris vsandferdig Andragning, Er det dermed Beroet; Dog de en huer for deris Zigneters Misbrugelse, at bøede till Kongl/ig Ma/jestet 2 Mark Sølf, Och dersom de iche forind waartinget som forbemelt; werer med deris Sielesørgere vdj Minde; Da Sagen att staa dennem Aaben for, och gaa domb till førstkommende waarting.

Michel NerAas eftter Louglig Steffnemaall bleff frembkaldet for Retten for Schiutzferds forsømmelse, dend gang nu Kort forleden Slotsherren war paa Fyllingsnes, och hans Welbiurdighed war Kommen offuer Land fra Christiania och wilde Reigse till Slottet, Michel war Neruerende, och forebragte atschillige forewending, Dog Schiutzschafferen Niels Myer Sagde at hand bleff Louglig tilsagt. Er Tilfundn at bøede 1/2 Rdr.

1652: 72

Lensmanden Niels FyllingsNes Steffnt Niels Quingedall, for hand haffuer optaget huisschifte och deelning som trende Mend, Nemblig Oele Røland, Knud Quinge och Lauertz Høllelannd, haffuer giordt och opRettet imellum M/ester Ambrosius Niels Quingedals Eyere, och Oluff Quingedall, som war en Støffuer (staur?) de haffde Nederset till schifte imellem dennem, huilche hand haffuer optaget och Kast i Marken, Knud Quinge och Ole Røland som war Neruerende for Rettenn bekende at det Saa war i Sandhed. Tilfunden for Slig hans formastelse, at bøede der for 1 Mark Sølf.

Ingeborrig Sal/ig Mester Loduigs, wed hindes Fuldmegtig Lauertz Valter steffnndt Hans Wæland for 10 Aars Resterende Landschyld, 1 Rixdaler Aarligenn, och derforvden Trende Aars Resterende TredieAarstage. Hans Wæland war till wedemaalstale,

1652: 72b

Och foregaff at derpaa war Betaldt 6 Rdr 1 Mark, Som hand will bewise at were Betaldt for 2 Aar Sidenn. Hanns Wæland er Tilfunden at forføye Sig till Byenn till for/schreff/ne Ingeborrig

inden Maanitzdag herefter, med Sig haffuende de prouff, hand will bewiise Sig aff gielden at haffue Betalt. Och dersom hand iche Lougligen Kand det affbewiise, Da til førstkommende waarting efter Louglic Steffnemaal at lide domb.

Børre Nebstad Lensmand aff Allenfidt Schib/red/t wed hans fuldmegtig steffnndt Oluff Faristued, Michell Huckøen, Michel Padøenn, Oleff Mulenn, Niels och Knud Skar, Erich Hillistued, Amund och Stephen Eye, Knud och Enken S/alig Nielsis Quinde paa Ecknes, Anders och Mogens Børndall, Sander Watzell, Iffuer, Knud, Mogens och Magne Essemb (alle frå Eikanger sk.r.), en huer for 1 Mark Thill Hammers Prestegaards forbederelse, efter derom en Velforseiglit besigtelse. En deel Møtte tilstede, och en deel møtte iche, de som war Neruerende beloffuit at naar de betaler deris Tiende saa wil de och betale dedt.

1652: 73

Dog de haffuer dermed Indestaaet - 2 Aar. Tilfunden dennem som Tilstede war at Betale Indenn fiorten dage, eller Wurdering i deris Boe.

<**HossAnger Schibred. Almindelig Høsteting**> Dennd 12. Octobr/is Holtis Almindeligh Høsteting i HosAnger Schibbred; Nerwerennde Kon/glig Ma/jestets Fouget Welfornemme Mand Peder Hansen. Hans Clausønn Soerenschriffuer offuer Nordhorlehnn, Och efttersch/reff/ne LaugRettet. Lauers Birckeland Lensmand, Niels Mielstad, Jacob Racknes, Elluff Fieldscholl, Niels Birkelandnd, Torkild Aasemb, Gullich NordAas, Anders Mycking, Arne Gieteremb, Niels Kleffuelannd, Niels Sandall, Magne Hannistued, Oluff Egeland och Hans Hoshoffde.

Mester Arnoldus Sougneprest till Hammer, och her Niels Bugge, Steffnndt Iffuer Høewigh,

1652: 73b

for wrangelig Angiffuelse med besuerlig Tyngge, saasom med Mad och Driche, sambt pengenis vdgiftt, meere och offuer end Sedwanligt haffuer weret, Som hand Yder meere Sig haffuer Ladet med forliude. Lauers *Wartel Fuldmegtig Satte udj Rette om hand icje efter K/onglig M/ajestets forordening Dat/erit Aggershuus An/n/o 1646 haffuer forbrut hans første Bøxell, end och efter Lougenn at lide som dend der wrangeligen Angiffr den/n/em for Sin Øffrighed, och iche schelligenn det Kand offuerbeuisse, om hand iche for saadan V-bewislig paastauffnn bør findis till Fiolmælle (sjå tingbokside 71), och er domb begierendis, Ennd och Satte udj Rette om hand iche bør at forschaffe Presten med hanns RoersFolck, naar hand gjør Kircketienniste, Nødtørfttig Vnderholdning efterderom udj Rette lagde Anordening. Afsagt, efterdj hand will forliges med hans Sielesørgere och were i minde med dennem for hans wsandferdig Andragning, er det dermed beroet; Dog hand

1652: 74

for hanns Sigenetes Misbrugelse, at bøede till Ko/nglig Ma/jestet 2 Mark S/ølff, Och dersom hand iche forinden waartinget werer hans Sielesørgere som forbemelt udj Minde, da Sagenn at staa hannem Oben for, och gaae domb till førstKommende waarting.

Lensmandenn Lauers Birkelandnd Steffnndt Michel Røtzland, Joen ibid/em (Røtzland), <Magne Hannistuet> och Knud Tued, for slaugsmaaell de Seeniste forleden Waarting herudj Tingstuen

med huer Andere begik, Be/mel/te Indsteffndte vdenn Michell Røtzlandd war Nerwerende, som sam/m/e deris begaaende Clammerj och slaugsmaal inde udj Tingstuen ey Kunde benegte, Derforvden en deel Aff Almuen i dag som samme Tid paa waartinget det Seet haffuer, at det Saa war udj Sandhed. Affsagt at Joenn Røtzland[,] Magne Hannistuedt och Knud Tuedt, for Saadann

1652: 74b

Deris Slaugsmaal paa Tinget och fredlig-sted bør bøede eftter Lougen T: B: 5. Cap. enn huer 8te Ortuger och 13 Mark Sølf. Och Michell Røtzland som Louglig war Steffndt och iche møtte, eller nogen paa hans Weigne, at giøre hans Louglig forfald. TilKiendndt Steffnefald - 1 Mark Sølf.

Lauritz Olsen Hoele aff Arne Schibbred, Præsenterit for Rettenn, efttersom hand formeente Hans Hoshoffde haffde weret steffndt, Och fogdenn foregaff at hand haffde schreffuit Lensmanden till, at hannd schulle Steffne hannem, och Lensmandenn Sagde Sig Ingen befalning eller Breff at haffue *, bekommit derom, Huor offuer wed Sagen Intet Kunde vdRettis, førend Louglig Steffnis.

Børge Nebstad LensMand Aff Allenfidt Schibbred, steffndt Arne och

1652: 75

Mougens Angelsgaard, Rasmus Bleckelj, Oluff Sanndall, Encken Teppeded, Baste, Oluff och Ennkenn Nore Mielstad, Michel Hoeland (Håland)[,] Hanns Tued, Jacob Langeland och Gudmund Høsttued, Halduor Gieterem, Aschild Bysem, och Vnge Johannis Hoshoffde, for Hammers Prestegaards forbederelse, aff huer en Slet Marck, som de Motwilligenn med Indesidder, eftter derom en welforseiglet besigtelse. Lauertz Walter Fuldmegtig Satte udj Rette, om de iche bør betale Indenn fiorten dage, eller wurdering udj deris Boe; Ingenn aff alle bem/el/te Indsteffndte Møtte.

1652: 75b

<**Milde Schibred. Almindelig Høstetingh.**> Dennd 13. Octobr/is Holtis Almindelig Høsteting udj Milde Schibbred, Neruerende Kongl/ig Ma/jestets Foget welfornemme Mand Peder Hansenn, Hans Claus/øn Soerenschriffuer, och efttersch/reff/ne LaugRetted. Elling Burckeland Lensmand, Elling Reffuem, Baste Halleland, Oluff Daltued, Gregorius Huidesteen, Knud Hundhammer, Oluff Weffle, Aschild Wickne, Oluff Hartued, Michel Blomb, Lauerdtz Hoffue (Hauge), Johans Hauffre (Havre), Niels Rongved, Niels Restad, Mogenns och Lauers ibid/em (Restad).

Antonius Antonisønn Sougnedegen till Hougs giæld, wed en Slots steffning Sub Dato Bergenhuus 24. 7br: (Septembris) 1652 vdstede, haffde Ladet steffne Citelle Matzdotter S/alig Niels Harboes, Boende paa Nederste Milde Anlangende en Jordepart udj for/schreff/ne Mielde som Schylder Aarligenn en Løb Smør, 1 Tønne Malt och 3 Schilling udj penge.

1652: 76

Huilchenn Kirche Jordepart Klockerne i Hougs gielid i forige Tider haffuer weret tilberettiget. Johannis och Iffuer som bruger en part udj Nederste Milde bekiende her for Retten at dj huer bruger en Løb udj Milde. Efttersch/reff/ne prouff herom. Haldstenn i Wigenn en gammil Mand proffuende wed Æd, at dend part Johans och Iffuer Bruger, det haffuer weret Kirckens part i gammil Tiid. Gammil Johans Helde proffuede, att Kirchepartenn Ligger udj Nederste Milde som schall were 2 Løber och 3 Schilling i penge. Och bleff gammil Johanns Helde tilspurdt for Rettenn, om det war Kirckens part som Johannis och Iffuer i Nederste Milde bruger, Huortill hand suarede, Intet derom at wiide. Elling Reffuem witnet at Anno 1601 eftter denn stoere Pest, da der først

1652: 76b

Kom enn Klocker udj Hougs gielid, och till 1609 da boede Tuennde Klocker paa Nederste Milde, dend første Klocker hed Anders Joensen, och dend Sidste hed Lauertz. Och Sidenn haffuer Ingen Klocher weret udj Gieldet førend nu for enn Segs Aar Sidenn; Maritte Riffuenis berette, huis Mand Nauffnlig hed? Nederste Milde haffuer Mindet dend Sidste Klocker aff, at det Kand were 44 Aar Sidenn, dend Sidste Klocher war der; Och war det 2 Løber och 3 Schilling Joerd udj Nederste Milde, och Leyede samme Jord aff Strannge Jørgensen, som war Foget och Stichtschriffuer {som war} dend Tiid. Och widere beKiende for/schreff/ne Marritte, at hun och hendis S/alige Mand brugte dend samme Agger; som Johannis och Iffuer nu bruger i Nederste Milde. Badste Halleland, Gregorius Huidsteenn, Oluff Weffle, och Daniell Huckland bekiende for Retten lige det samme som for/schreff/ne Elling Reffuemb.

1652: 77

Eptersom for Rettenn bewistes, at Sidenn A/nn/o 1609 iche haffuer weret nogen degneboelig paa Nederste Milde, Men haffuer weret Bortfest till Bønder och S/alig Gudmund Erichsen; Till med haffuer och denne Sag weret udj Rette her paa Skibbredes Almindelig waarting, dend 24. Martij A/nn/o 1647, for dennd Soerenschriffuer Christenn Busch och 6 LaugRettismend, Eftterderom S/alig Christenns Affsigt, vnder hans egen hannd, som aff begge parter bleff Lagt i Rette, Som formelder; at dj wiste Klockeren iche nogenn Jordepart i Nederste Milde tilbrugs at besidde, at tillKiende paa dend Tiid, Menns eftter dend goede Mands Bispenns M/ester Lodwig Muntis Zeddel Landschuldenn deraff at Nyede; Eftter Saadan Motiver och denne Sags offuerweyelse, Kunde wj herudj os iche Vnderstaa at Kiende och Dømme, Mens Indstillis till worris offuerdommer.

1652: 77b

Rasmus Rølland Kirchewerge till MildeKirche, Steffnndt Anders Nielsønn Øffste Milde, paa Sin S/alig Faders Niels ØffsteMildes wegne, førige Kirchewerge till bemelte MildeKirche, for 32 S/lett d/ale/r gammil Gielid till for/schreff/ne Kirche, Forsch/reff/ne Annders ØffsteMilde war Neruerende, och bekiende at hanns Fader war schyldig - 10 Sdaler, Och Daniel Houglan som war Kirckewerge nest for, for/schreff/ne Niels ØffsteMilde beKiende for Rettenn, at hand war schyldig till Kirchenn aff bemelte 32 Slette daller - 10 Sdr. Och deraff Haffuer hand betaldt Thill Peder MitMielde Kirckewerge Nest eftter S/alig Niels ØffsteMilde 8 Sld/ale/r och Toe er hand endnu schyldig, Och Ragnild Indere Restad haffuer betalt paa Oluff Rølandz wegne, som och haffuer weret Kirchewerge till for/schreff/ne Kircke - 10 Sdr. till bemelte Peder MitMielde. Affsaugt, at Annders ØffsteMielde och hands MedArffuinger bør till førstkommende waarting

giøre forClaring

1652: 78

om de 22 Slettedaller. Iligemaade for/schreff/ne Annders ØffsteMielde och hanns Arffuinger bør betale dj 10 Sdaller, med det første. Och Annders med hans hans MedArffuinger til førstkom/m/ende waarting, at giøre Riktig bewisning och forClaring om Restenn, Kirckenn till Clarering, och itzige Kirckewerge till efterRetning.

Elling Burcheland Lensmand, Fuldmegtig paa Ellj Olsdotters aff Bergenn hendis wegne, Steffnndt Madele Weffueltuet, och Lauerdtz ibid/em (Weffueltuet) for it Sølf Belte som stoed till pant hoes dem, for 4 Rdr, Som er 7 Aar Sidenn hun Satte det udj pandt och hun haffuer betalt dem for/schreff/ne 4 Rixdaller for 3 Aar Sidenn, Och ey Kunde bekomme hendis Belte igien. Belted war paa 16 Lod Sølf. Lauers Weffueltued war Neruerennde, och paa Madeles wegne, war hindes Mand Oluff Weffueltued, for/schreff/ne Lauertz for Rettenn berette, at hand

1652: 78b

Haffuer beKommit Aff for/schreff/ne Ellj - 2 Rdr. och Lauers haffuer bedet Ellj at leffuere dj andere 2 Rdr till Vnge Elling Reffwemb, for/schreff/ne haffuer Sat Beltet i pandt till bem/el/te Elling Reffwem som det endnu haffuer; Da eftersom Vnge Elling Reffwemb ey møtte, och iche heller war Louglig steffnt, Kunde her Intet wedgiøris, Mens maa forbliffue till waartinget førstKommende, och till dend Thid for/schreff/ne Lauers och Vnge Elling Reffwemb Indsteffne.

Mester Arnoldus Rector udj Bergenn och Sougneprest till Hammers Prestegield, haffuer med en Slotzsteffning Acterit Bergenhuus dend 26. Junij i Neruerende Aar Ladet steffne Sambtlige Reffuemb's paaBoende Bønnder, at Møde paa Aasteden Reffuemb, Nemblig, Elling, Oluff, \ g/amle / Hellie, Vnge Hellie, Knud, Vnge Elling och Johans, dennem Tiltalte, for dj iche haffuer wildet holde hannem for deris Rette LodzEyere,

1652: 79

i bem/el/te Gaard Reffuem, huorudj hand efter Bewisning formeener Sig at Eye Fiere schilling Jord, och Aarligen deraff burde at haffue it Faar, des Rettigh/ed/z och Landschuld de Trodseligenn haffuer med Indesiddet udj 4 Aar, och derom begerede domb, om de iche efter Lougen bør att stande hannem till Rette, med huis bekostening derpaa Anwenndis. *efter derom Steffningens widere formelding, Som for Rettenn paa Aastedenn be/mel/te Reffuem bleff oplest. Saa haffuer Soerenschriffueren med Sex LaugRettismend efter Steffningens tilhold, dend 3. Julij, paa Aasteden udj parternis Neruerelse, weret forsamblede; Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget welfornemme Mand Peder Hansens Fuldmegtig, Lauertz Walter. Och da Sagenn, formidelst Irrnig och Tuistighed till Endelig domb optagen, till dette berambe Høsteting, parterne \paa/ begge Sider at møde, om de iche dis forinden med M/ester Arnoldus Kand forligis. Huilchet iche endnu er scheid. Huorfore M/ester Arnoldus

1652: 79b

wed Sin fuldmegtig Lauers Walter haffuer weret forAarsaget, efttersch/reff/ne *Eptersch/reff/ne Documenter, Sagen till bedere opliusning, udj Rette at Indgiffue. Och først fremblagde en Copie vdaff Bergenn Capitels Jordbog, begynnndt Anno 1585 vnder itzige D. Episcopis udj

Bergenn, M/ester Jens Pedersens Skielderups Haand, huorvdjnden Saaledis Staar: Reffuem -- 4 Schilling grott - 1 Faar (Norsk Hist. Leksikon: "Gros" - latin: grossus, i Nederland kalt grott = betegnelse for forskjellige silkestoffer av god kvalitet). Noch Indlagt Gienpart aff for/schreff/ne Capitels Jordbog, Vnder Huilchen M/ester Jonas Søffrens/øn forige Lesemester udj Bergen med Sin egen haand beKiender, en Ret Copie at were, eftter S/alig Mester Anders Fossis fordomb Bischof i Bergen hans \{egen}/ hand, som saalunde formelder Reffuem -- Olim - 4 Schilling - Nunc - 1 Faar. Till med paa sam/m/e Capitels Jordbogs Copie, beKiender end och Prouisten Sl: (Salig) Jonas Pedersen med Sin egen hannd schreffuit och vundersch/reffui/tt;

1652: 80

at were lige Liudendis eftter S/alig M/ester Anders Fossis Anteignelse heromschreffuit. End och udj Rette indlagt Sougnepresten till DombKirchen udj Bergen, Hederlig och Høilerd Mand M/ester Engelbrett Jørgensen hans Seddel, som Liuder, At aff Reffuem udj Hougs gield beKom hand Aarligen, saa lenge hannd Schoeletiennisten forwaltet, iche meere udj Rettighed huert Aar end 2 Mark S/lette. Enddog hand well haffde hørddt, at udj S/alig M/ester Peder Brockis da Schoelemesters Tiid, schulle ydes Aarligen deraff it Faar. Men eftterdj hand intet schriftlig Fundament haffde, Loed hannd Sig med de 2 S/lette Mark benøye, eftter Bønndernis beretning. Som hand bekiender vnder hans egen hand. Herom for Rette Kiendt och Affsagt, at aff Gaarden Reffuems besiddere bør for Neruerende Aar och Aarligen Hereftter giffue till for/schreff/ne Rector M/ester Arnoldus It Faar eller des werd.

1652: 80b

Och for dj Resterende fiere Aar, at betale till hannem /: Som hans formand Loed Sig nøye med :/ Nemblig Toe Slette Mark Aarligen.

<Arne Schibred. Almindelig Høstetingh.> Dennd 15. Octobr/is Holtis Almindelig Høsteting udj Arne Schibbred paa Bredsteenn, Neruerende Kong/lig Ma/jestets Fouget welfornemme Mand Peder Hannsenn, Hans Clausen Sorensch/riffue/r och eftterschreffne LaugRettid. Rasmus Jordall Lensmand, Michell Rombslaa, Lauertz Hoele, Errich Arne, Peder GubAas, Torris Waxdall, Einer Helleland (Herland), Gabriel Risnis, Jorgen Selwiig[,] Niels Fosmark, Joenn Quam/m/e, Mougens Espell, Erich Tunes, Erich Mielckeraen[,] Jacob Blindem.

Michell Rombslaa Kirckewerge till Hougs Kirke, wed Lensmandenn

1652: 81

Steffndt Anders Yttere Arne, for enn KirckeKoe till for/schreff/ne Hougs Kiercke, som noget offuer 3 Aar paa Yttere Arne døde, huor dend haffr weret paa Leye udj Mange Aar tilforne; Dog Anders som war Neruerende berette; dend ikun haffr haftt udj Sin forwaring wed 3 Vggers Thiid der dend bortdøde, och foregaff forsk/reff/ne Michell Rombslaa at det war en g/ammel Koe, saauell som och andere fleere paa Tinget bekiende at dend er Bortdøed aff Alderdomb, och Kalff. Bemelte Annders Beloffuede for Retten at wille giffue i steden for dend vdleffuede gammil Koe, till bem/el/te Kircke, en goed SouffSmalle. Och bleff det derwed.

Lensmanden Rasmus Jordall Steffndt Sebiørn paa KirckeBrudwiig, som haffuer slaget Oluff Hussmand ibid/em (KirckeBrudwiig) till bloeds

1652: 81b

paa hanns wenstere Eyenbryenn, och for/schreff/ne Sebiørn det iche for Retten Kunde Benegte. Affsoenit hoes Fogdenns.

Lauerts Walter Fuldmegtig paa Offue Jensen Raadmand udj Bergenn hans wegne, <efttersom efttersch/reff/ne war louglig> Steffndt, Peder Fugstad (Fokstad) paa Garnes, for Resten paa første Bøxsell hand er schyldig - 7 Rdr. Rasmus Einersen paa Semb første bøgsel - 3 1/2 Rdr. Oluff Johansen ibid/em (Semb) en Smalle, Niels Johansen Semb paa første Bøxell - 3 1/2 Rdr. Oluff Sebiørnsen ibid/em (Semb) 1/2 Huud. Lauertz Walter Satte udj Rette om de iche bør betale inden 14 dage eller wurdering i deris Boe. Alle bemelte Indsteffnte møtte, vndtagenn Peder Fugstad, bem/el/te Oluff Sebiørnsen fragich hand iche war schyldig till Offue Jennsenn

1652: 82

denn 1/2 Huud, dog hand haffde iche noget huormed hand det Kunde bewiise, Men Hanns Grannde Oluff bekiende for Rettenn at hand war hoes Offue Jensenn paa Oluff Sebiørnsens wegne, och betalde for en halff huud, och samme tid Kreffuede Offue Jensen for dend 1/2 hud som nu paa forderis. Tilfunden at betale Inden fiortenn dage eller wurdering i deris Boe. Iligemaade for/schreff/ne Oluff Sebiørnsøn at betale Inden fiorten dage, eller wurdering udj hans Boe, Med Mindere hand Kand bewise be/mel/te paa steffnte 1/2 huud er Betalt. Och forsk/reff/ne Peder Fugsta paa Gaarnis som louglig war steffnt, och iche møtte eller nogen paa hanns wegne, tilKiennndt at bøede steffnefald - 1 Mark Sølf.

Lensmand Rasmus Jordall, Steffndt paa Børre Nebstad aff Allenfidt Schibb/red hans wegne Anders och Ole Tellewiig

1652: 82b

Huer 1 Mark. Encken Setterstoell 1 Mark. Torloff, och Niels Birckelannd huer 1 Mark. Amund Espel 1 Mark. Niels Blindem 1 Mark. Huilche penge er till Hammers Prestegaardz forbederelse, eftter derom It Publiceride och welforseiglede besigtelse breff. Ingenn aff den/n/em Møtte dog dj er Louglig Steffndt. Lauers Walter fuldmegtig begerede Steffnefald paa dem.

Mougens Joensenn Barneføed paa Rølland i Skiold Schibred, och Tienindis Welbiurdig Børge Juell, haffuer med enn Slotzsteffning Sub Dato Bergenhus 19. Martj forleden waarting som holtis paa Bredsteen dend 5. Aprilis for Rettenn Indsteffnt Oluff Mougensen Arnetuedt, Anlangende dend Gaard bem/el/te Arnetued udj Arne Skibbred Som Mogens Joensøn formeente Sig Nermist for nogen fremmit at bruge

1652: 83

och Besidde, Eptersom hans Beste Fader (bestefar) Grimb Mogensønn dend att Øde haffr opRøddet och forbederet, Och bemelte Oluff Mogensen Gaarden aff Offue Jensenn udj Bøxsell haffuer Bekommit, Huorom Oluff Arnetuedt da fremwiste Offue Jensens Bøxelbreff, Och efttersom der Lagdis udj Rette en V-Casserit Bøxelbreff Haffuer Mender och Skriffueren iche derpaa Sig Ville Vnderstaa noget imoed dend attKiende, eller Ordele (Norsk Hist. Leksikon: "Ordele" = i dansk-norsk rettsspråk å treffe en rettslig avgjørelse, dømme). Men Sagenn till

offuерdommeren Laugmanden at paaKiende henwist. Och der Lougmanden Sagen schrifttligen vnder Schriffuerens och Sex Mends forseigling er worden bewiist, haffuer hand den/n/e Sag igien henfunden for Samme Skriffuer och Sex Mend at døm/m/e endelig udj. Saa er derefter Rettet, och Sagen foretaget, vdj Erich Tongelands aff Skiold Skibbred Broderenn till Mougens Joensøn och fuldmegtig paa hans wegne, Sambt wederpartens Oluff Mogens/ens Neruerelse.

1652: 83b

Och Epterdj her Leggis udj Rette Offue Jensens BøxellZeddel De Dato 1649, 10. 9br: (Novembris) vdsted, huor med hannd fuldkommeligen Oluff Mougensøn omtuistende Gaard Arnetued tilbrugs efter Norgis Lough Haffuer forbøxlet, Och efttersom Befindis Samme Offue Jensens BøxellSeddell iche at were Imoed Lougenn, Kand wj derfor iche andet forefinde, eller for Rette affsige, end dend Joe Bør wed Sin fuld Magt at bliffue. Efttersch/reff/ne Sex Mend, Nemblig Michell Rombslaa, Lauers Hoelle, Gabriell Risnis, Tørris Waxdall, Einer Helleland och Niels Fotzmark, er tillneffnt paa Tinget tillige med mig at forseigle dommen, Huorvdj de Sig haffuer Weigret, Mens di Raadførde Sig Selffuer med huer Andere, och Saaledis Ordelit (dømte); at dend der er Nermist till Gaarden, dend bør dend at Niude for fulde penng.

1652: 84

<**Sartor Schibred. Almindelig Høsteting.**> Dennd 18. Octobr/is Holtis Almindelig Høsteting udj Sartor Schibbred, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Welfornemme Mand Peder Hansen. Hans Clausønn Soerenskriffr offuer Nordhorlehnn. Och eftterschreffne LaugRettit. Oluf Bielkerøen Lensmand, Halduor Bildøenn, Anders Backe, Hans Algrønn (Algerøy), Oluff Kallestad, Willum Worland, Lauerts Skoffue (Skage)[,] Niels Lagøenn (Lokøy), Mogens Worland[,] Ole Kobbeltued, Jacob Tøsøen[,] Oluff Waage, Kolben Eckerhouff (Søre Ekrhovda)[,] Hanns Kouslannd.

Borgermester Søffren Jensens Tienner Søffren Poulsen, Som ligger med Kiøbmandschab udj Glesnes, Tilspurde Almuen om de haffde noget at Klage offuer hannem, Och

1652: 84b

Allmuen gaff hannem it got Røchte baade om Warenis Indkiøb och Vdkiøb, Saauell som vdj Andens hans forhold.

Lensmanden Steffndt Poul Isachsøn Mitofft (Gard i Sotra sk.r.?), for Resterende Skadtt, hand møtte iche eller nogen paa hans wegne. TilKiendt Steffnefald - 1 Mark Sølf.

Kolbenn Sør Echerhoug (Søre Ekrhovda) Schiutzschaffer haffuer Ladet Steffne Jacob Hansen Sør Børøenn (Bjørøy/Bjorøy), for nogen W-bequembs oerd hand Haffuer Ladet falde om Hans Sønn Oluff Colbensenn. Hand Møtte iche eller nogenn paa hans Weigne. TilKiennndt Steffnefald - 1 Mark Sølf.

Lensmanden steffndt paa Mogens hans Wegne Hans Miøwig (Møvik) for Landzlod som hand wil formeene hannem, och der de stoed for Rettenn med huer Andere

1652: 85

{som hand} Frembkom Mogens Sin Broder Niels Lagøenn (Lokøy) och Schieldet paa for/schreff/ne Hans, at det war Løgenn Hand forgaff.

<**Schiold Schibred. Almindelig Høsteting.**> Dennd 19. Octobr/is Holtis Almindelig høsteting udj Schiold Schibbred som holtis paa Tuedt. Neruerende Kong/lig Ma/jestets Foget Welfornemme Mand Peder Hansenn, Hans Clausenn Soerenschriffuer offuer Nordhorlehnn, Och efttersch/reff/ne LaugRettidt. Oluff Dingeland Lensmand, Oluff Sandall, Niels Todtland, Rasmus Natlannd, Niels Hornes, Jacob Madhop, Stephenn HammersLand, Stephenn GrimbsEid, Vnngge Oluff Sandall, Niels Steen, Oluff Hoep, Peder Houge, Oluff NedreDyngeland, Peder Yderhoep (Ytre Hope), Peder SmørAas.

Hans Tygesønn Borger udj Bergenn wed Lensmanden steffndt Niels Sletten for at hand will forhindre Lønningens

1652: 85b

Quegs Feebed tilsammens med Slettens Queg, Annseet dj aldtiid haffuer haftt fellitz feebed tilsammens Horn Imod Hornn; Huorom Hans Tygesønn Lagde it Sex Mends Breff udj Rette, Sub Dato 1649 dennd 23. Junj, udj Soerenschriffuerens Christenn Buschis fuldmegtig for Rettet, som blef Lest och paasch/reffui/t. Huilche haffuer tilfunden at Slettens och Lønningens Queg schulle haffue fellitz febeed tilsammen, efttersom det Altid haffuer weret aff gam/m/ill och det Hornn Imoed Hornn. Niels Slettenn war Neruerende, Som Ike Kunde fragaae, at Hand iche Haffuer willet Rette Sig eftter for/schreff/ne Sex Mennds Kiendelse. Hanns Tygesønn Satte udj Rette, om hannd iche der for bør Lide dombRoff. Niels Slettenn bleff forelagt, att Rette Sig eftter ded Sex Mennds Breff.

Dennd 18. Novembr/is war Hanns Clausøn Soerenschriffuer, och Sex LaugRettis Mennd Nemblig, Sigwor Mitgaard, Laurs Bircheland,

1652: 86

Erich EckAnnger, Oluff FischeSetter, Jacob Seimb och Annders Wattne forsamlet paa Øffre Mundall, Neruerende Welacht och forstandig Mand Poull Lett, Ombudsmand offuer {S} Liuse Closter, Seimb och Sandwigs Gotz. Mogens Fammestad aff LindAas Skibbred wed Lensmanden Halduor Mundall Ladet Steffne paa Sin dotter Birrette Mogensdotter paa Øffre Mundall boende hendis wegne, Gutorm Øffre Mundall, for hand hinde vdj hinded EnckeSæde vnderfundeligen Sig haffuer Hoes Ombudsmanden Beret, at hinded Sal/ige Husbonnd Endere Oluffsen (: Somb haffuer sted och fest i for/schriff/ne Øffre Mundall, en Løb och it pund Smør, och hannd offuer 32 Aar VAnket Haffuer Brugt, och hans Fader Oluff Endersønn be/mel/te 4 pund haffuer brugt udj 40 Aars Thiid :) haffr oplat for hannem it phund i for/schreff/ne gaardz part, som be/mel/te Enke bruger,

1652: 86b

Till de pund Smør hannd Bruger, Och Enken Som war for Rettenn, aldrig Saadan opsigelse haffuer tilforne Hørt. Gutorm Øffre Mundall, Som befantis louglig at were Steffndt aff

Lensmanden, iche wille eftter offtere end tre gange paaRobelse møede, Anseende hand war Tilstede, paa Mundall och ey wille frem komme for Rettenn, Mens Sagde Sig iche denne gang at wille Møede, TilKient steffnefald eftter Lougen - 1 Mark Sølf.

<Paa Freckhou Dømbt i en Sag om Egeland> Dennd 19. Novembr/is war Hanns Clausøn Sorenschriffuer och Sex Laugrettismend Nemblig Simmen Berland, Gregorius Langelannd, Stephen Tuedt, Niels Erstad, Oluff Mellannd, och Oluff Freckhough forsammelet paa Freckhoug. Retten at Betienne. FrembKom for Rettenn Niels Lauerdzønn Biørnstad, som med en Slotzsteffning De Dato Bergenhuus 28. Octobr/is Neruerende Aar, haffde Indsteffndt Sin Werfader Johannis Egelannd. Anlangende Bemeldte

1652: 87

Gaard Eggelannd, Som be/mel/te Johannis for hannem schall haffue oplatt. Hans werfader for/schreff/ne Johannis war Neruerende, Och eftter oplest Steffning frembførde for/schreff/ne Niels Eptersch/reff/ne prouff. Kolbenn OluffSenn Tilholdende vdj Bergenn, och tilforne boede paa Mollekuff i Herløe Skibbred Proffuede, at Hannd Hørde paa Biørnstad, huor Niels Lauertzønn Biørnstad haffde Hanns Werfader Johannis Egelannd udj it Jule Giestebud, Ungefehr Sex Aar forleden, at for/schreff/ne Johannis da der opsagde Sin Joerdforsch/reff/ne Egelannd som er Sex schillings Leye for sin Suoger for/schreff/ne Niels, dog med saadan foroerde, at naar hand Jordan wille oplade, da schulle hand dend were nest. Oluff Simmensens Biørnstad fre komb och berette Lige Ord fra Ord som for/schreff/ne Kolben Hermede.

1652: 87b

Forsch/reff/ne Indsteffndte Johannis Egelannd Imoed for/schreff/ne Nielsis tiltale och hans forind førte prouff offuer hannem gandsche Benegted, at hand wed Gud och sin Salighed aldrig haffuer opsagt sin Jord for hann/em meget mindre nogen tiid det haftt udj sinde, Huorom hand widere Indgaff hans schriftlig Indlegh som bleff Lest och paasch/reffui/tt. Da eftterdj befantis eftter flittig offuerweyelse først aff proffuenn som iche fuldkom/m/elig har Witenet, om nogen Jords opladelse, aff for/schreff/ne Johannis were scheid, Men Aleniste wed forord, naar Hannd bleff tilsinds hanns Joerd at opgiffue, schulde Suogeren for/schreff/ne Lauerts dend were nest, Saauel som end och Johannis Egelannd Sig forliudet som forbemelt, at hand aldrig Sin Jord for hannem haffr opsagt, som och for Retten Loed Sig Ansee Saa i Sandhed at were; Affsagt for Rettenn at Bemelte Johannis Egelannd, for denne hans Suogers Niels Lauertsøns vbewislig tiltale bør frj at were.

1652: 88

<Paa Øffre Mundall om en part Som er frafest Encken> Dennd 8. Decembr/is war Hans Clausøn Sorenschriffuer och Sex LaugRettismend, Nemblig Jacob Seimb i Allenfit Schibbred, Erich Eichanger i Eichanger Schibbred, Annders Watne i Allenfit Schibbred, Oluff Fischesetter i Allenfidt Schibbred, Niels Myer i Eckanger Schibbred, och Mogens Grøtued i Allenfidt Schibbred forsamlede paa Øffre Mundall, Och eftter en opleste Slodzsteffning aff Bergenhus vdgiffuit, Møtte for/schreff/ne Gutorm Oluffsen Øffre Mundall for Retten haffde Hoes Sig en Mand aff Bergen Ved Naffnn Lauertz Jacobsenn, som hanns fuldmegtig, Disligeste war Enken Birrete Mogensdotter Øffre Mundall som haffde Steffndt Atterbem/el/te Gutormb, och hindes

Fader Mogenns Magnesen Fammestad aff LindAas schibbred, war och I Rettenn med for/schreff/ne hans dotter Birrete. Och paa Ombudsmanden Welagt Poul Lettis Wegne befuldmegtiget Schriftlig aff Pouell en person

1652: 88b

wed Naffnn Jens Oluffsen, som Indlagde bemelte Pouls schriftlig Indlegh som bleff Lest och paasch/reffui/t. Forsch/reff/ne Enncke Birrette foregaff at hinds S/alig Hosbund Enndere Oluffs/øn haffuer udj Bøxell bekommit Øffre Mundall - 1 Løb och 1 pund Smør for offuer 32 Aar forledenn, Som hannd wancket haffuer Brugt, och Hanns Fader S/alig Oluff Enndersen samme 4 phund for hannem schal Haffue brugt udj 40 Aars Thid, Som ingen wiste at Kunde Imoed Sige, Till med Enckenn Birrette foregaff at hun Aldrig haffuer Hørt at Hinds Sal/ig Mand Enndere Oluffsenn haffuer opladt it phundz Leye aff Hendis paaboende Jord, for hinds Grande, Guttormb, Och efttersom befantis aff Fogdenn Poul Letts BøxellZeddell, at hannd haffuer fest till for/schreff/ne Gutorm och aff den part Enchen Birrette Mougensdotter bruger, i Øffre Mundall <it pund>, och hans første Sæd at Angaa tillKommendis Aar 1643. Och Gutorm Setter udj Rette, om hans BøxelZeddel

1652: 89

iche Bør staa wed Magt, eftter Lpugen och Recessen, och iche till nogen forsueckelse Imoed dend groffue Angiffuelse udj Steffningen. Gutorm foregaff at Enckens Hosbonnde for/schreff/ne S/alig Endre it phunds Leye udj Øffre Mundall for hannem haffr oplat for 23 Aar Sidenn, Menn hand Haffuer iche talt derpaa. Saa eftterdj Enken gandsche benegter intet at wiide om saadan opladelse, Och Gutorm hinde v-affwidende haffuer forhuerffuit BøxellZeddell paa it phund aff hinds Jordbrugh, Om denne Sag for Rette Kiennndt och affsagt, at Enchenforsch/reff/ne Birrete Mogensdotter bør Niude sin Jord, och for Inddragene BøxellZeddell aff Gutorm Oluffsen wrangelig forhuerffuit iche at Komme hinder paa hinds S/alig Mands LeyemaalsJord till hinder eller skade.

1652: 89b

<Paa Bergen Raadstue dømbt paa en Fange.> Dennd 20. Decembr/is paa Bergen Raadstue war Soerenschriffuere offuer Nordhorlehnn Hans Clausønn, Och Eptersch/reff/ne Tolff Ædsoerne LaugRettisMend, Nemblig Rasmus Jordall, Mogens Jordall, Oluff Mælling, Mogens Espell, Jacob Blindem, Haldsteen Rølannd, Hans HuckAas aff Arne Schibbred, Peder SmørAas, Oluff Hoep, Frederich Steen, aff Schiold Schibbred, Knud Tuedt och Gullik Berrefiord aff Allenfidt Schibbred forsamlet. For os Loed Ko/nglig Ma/jestets Fougit udj Nordhorlehnnns Fougderj Welforstandig Mand Peder Hansen udj hans Absentz hans Fuldmegtig Lauritz Walter udj Rette en Fange frembføere, Som for Tiuffuerj war Sat Vnnder Bergen Raadstue, Nauffnlig Anders Oluffsen, Barnfød i Sartor Skibred paa en Gaard Kallistad, for/schreff/ne Lauritz Walter Angaff hannem at Haffue Stollet Smaller vde udj Lehnet

1652: 90

paa en Gaard heder Salhuus, Liggendis i for/schreff/ne Nordhorlehns Fougderj; Forsch/reff/ne person Anders Oluffsenn bleff for Retten flittelig foreholt huad Tiuffuerj hannd haffuer begaaet, Da godwillig Bekiende hand i eftterfølgende Maade. Att hand haffuer taget paa for/schreff/ne

Salhuus, Siuff Woxen Smaller for Kort tiid Siden, Huilche hand Tuende gange aff Faarhussit Haffuer tagen, Vngefer tre Vgger eller en Maanit immellum Hand dem Stall, Och Bekiende Hand at dend første gang war Ingen Laas for dørren, da tog hand tre Smaller vd, Men dend Anden gang war der Laas for dørren, Saa hand brøed ind offuen offuer Gauflenn, och tog fiere Smaller, Som Hand Sielffuer och Allene førde offuen vd i saa Maade, at hand Bandt om Tuende huer gang med it Støcke Tou, och drog dem Saa optil Sigh. Samme Siuff Stolne Smaller haffr hand Solt i Bergen som Hand bekiende till Efttersch/reff/ne.

1652: 90b

Michel Andersen paa Torffuit bekomb Toe gaff hannem derfor 10 1/2 Mark. Diderich Bolmand, fich en Engelsche Sauff, gaff derfor 3 1/2 Mark. Peder Kappedrager paa Tiuffuens weigne, Solt en smalle till Marren Kock och bekommitt derfor 3 Mark. Disligeste paa hans wegne haffuer Erich i Engenn affhendt Tuende Smaller till Jeramiasis Anne paa Torffuitt derfor bekommet 1 Rdr. End och for/schreff/ne Tiuff Solt till Vnngē Jan Lampe en Geldwær for 6 1/2 Mark. Epter saadan Tiuffuens egen Selffuillig Bekiendelse, Satte for/schreff/ne Lauertz Walter paa Ko/nglig Ma/jestet's weigne udj Rette, om Hand iche for slig - Hans begangene Tiuffuerj bør Lide efter Lougen till Galge och Green, Och Hans formuffue till hans Ko/nglig Ma/jestet i huor det findes at were forbrutt. Och war domb Begierendis. For/schreff/ne Fange tildømbt for Saadann hans Tiuffuerj till Bremmerholmb

1652: 91

paa Toe Aars tiid at bliffue, Och hannd Aldrig at Komme eller Lade Sig befinde udj Bergenhuus lehn, Och hanns formue i huor det findis till Kongelige May/este/t forbrudt. BeKiende at Haffue efter Hans Forældre 20 Rdr. Som er udj it Sølfv Belte och i en Noed, Som Hans Broder Oluff Kallestad i Sartor Skib/bred haffr Hoes Sig.

1653: 91

Anno 1653. <Paa Frechhough Dømbt it Quindfolch Ingeborrigh Christensdotter.> Dennd 12. February, war Hans Clausenn Soerenschriff udj Nordhorlehn, Sambt Fogdens Fuldmegtig Lauritz Walter, Och Eptersch/reff/ne Tolff Mend, Annders Sunde, Knud Schurtued, Matthis Røtzland, Johans Lærwigen, Niels Erstad, Peder Langeland, Stephenn Tuedenn, Johans HiertAas, Michell Wickebøe, Gutorm Gresdall (Grasdal)[,] Gullich Hesdall och Oele Meland, Ædsoerne LaugRettisMend i Herlø Skibbred, forsamlide paa Freckhoug, i bemelte Skibbred, Rettenn at Betienne; Huor Kongl/ig Ma/jestet's Fogit Welforstandig Mand, Peder Hansenns fuldmegtig for/schreff/ne Lauritz Walter for os Loed for Rettenn fremføere it Quindfolck wed Naffnn Ingeborrig Christensdotter, Barnføed paa en Gaard

1653: 91b

Strax wed Staffwanger Kaldis Stai berg (?), Huilchenn Quindes persoenn for faa dage Sidenn er worden paagreben, och aff for/schreff/ne Lauritz Walter Annklaget, formidelst Hun Vnderschetlig gange aff nogle Persoener ere besoffuit, Och Saaledis wed den/n/em wdj LøsAgtighed Aufflet Børn; Om Huilchenn Angiffuelse for/schreff/ne Ingeborig for Retthenn bleff tillspurt, som i ingen maade det Kunde benegte eller fragaa, Mens end Selffwillig tilstoed at were fiere gange Beleigenn, som aff hinded bekiendelse widere Herom i efterfølgende maade

erfahris. Dend første gang war Hindes forseelse paa Asch, Der Hun Tiente Offue Jensen Vngefehr Eluffue Aar sidenn, Huor hun bleff Besoffuit aff en dreng wed Nauffnn Hellie Nielsenn, som Iligemaade och der Tiente Offue. Anden gang imens hun Tiente paa Herløff, Och Offue Jensenn dend Tid brugte Herløff, der bleff hun beleigen aff Loxsemanden Nauffnlig Oeloff Wewaa, som Kand were wed Nij Aar Sidenn.

1653: 92

Tredie gang besoffuit paa Kallann i Birckelands Sougenn, Strax wed Bergen, aff en dreng, som och der Tiente, Hede Rasmus, schal were fiere Aar forledenn. Fierde gang, war Atter paa Herløff, Och hun nest forleden Sommer Aufflit Barn med en dreng Oluff Nielsønn. Tilmed bekiende Hun at alle fiere børn haffuer Bekommit Cristendomb: De første tuende Børnn bleff Christenet udj Herlœ kircke aff den forige Sougneprest her Johan Stockhouff. Det Tredie Barnn er døbt udj Fanne Kircke Aff Sl: (Salig) Thommas. Det Fierde er Christenet paa Mannger aff her Jonas Elluffsenn Sougneprest till Mangers Prestegield. Der Hoes berettedt, at samme Hindes Børnn ere doede, Vden det første Barnn Heder Anders Helliesøn som er hoes Johanns SkioldAnger I Herløff Schibbred. Iligemaade bekiende at hun for Saadann hindes Letferdighed trende gange haffuer Vdstaet Kirckens Dissiplin, och det tuende gange udj Herløff Kircke.

1653: 92b

Och en gang udj Fanne Kircke. Der denne Hindis Bekiendelse som forsk/reffui/t Staar war Protocolerit, Da Satte for/schreff/ne Lauritz Walter udj Retthe, om bem/el/t Ingeborg Christensdotter, som Saa groffuelig sig haffuer forseet, iche burde Straffis paa hindes Liff, Och der paa war Enndelig domb begierendis. Afsagt for Retthenn, efttersom for/schreff/ne Ingeborg, frjwillig bekiender, at were fire gange besoffuit, och med firre Personer Aufflet firre w-ægte børnn: Och Recessen Anden Bog Fol/ie 192 formelder, at de som trende ere beliggen Vden Ald Naade till Kagen, Da Epterdj Ingeborg Christensdotther befindes fire gange besoffuit; Wiste derfoere ey Rettere Herom at forefinde, eller Hen at Referere, end Hinde at tildømme, at Straffis eftter Høilofflig Konning Frederik dend Andens forordning, om JomfruKrenckere, Anno 1582. Vdgangen, formeldende: dend, eller de, som Hereftter udj Slig groffue Laster Och forseelse bliffue befundene, Att

1653: 93

Dømmis udj Øffrighedens Naade och w-naade, Och entenn Straffis paa Liffuit, eller udj Andere Maade med tilbørlig Alworlig Høyeste Straff, Anndere till Exempell och forskreckelse.

Dennd 16. February, Holtis Rettenn paa Hoshoffde Tingstue, udj HosAnger Skibred Neruerende Kongl/ig May/estets Fouget Velacht och forstandig Mannd Peder Hansenn i Nordhorlehnn, i hans Absentz Hanns fuldmegtig, Lauritz Walter, Hans Clausøn Soerenschriffuer, i for/schreff/ne Fougderj, Och efttersch/reff/ne Ædsoerne LaugRettisMend, Iffuer Essemb (Ese/Eidsheim), Knud ibd. (Essemb), Oluff Hindenes, Annders Eye, Magne Ecknes, Aschild Askeuig, Niels Oelsønn Fyllingsnes, Niels Myer, Lauritz Eitznes, Iffuer Molwig, och Oluff Eye, Sambtlig aff EckAnger Skibbred. Lauritz Olsønn Hoele aff Arne Skibbred frembKom for Retthenn, och fremlagde en Slodzsteffning aff Bergenhuus dend 15. Janv/arij Nerwerende Aar vdsted

1653: 93b

som bleff Lest och paaschreffuit, Huormed Hand Citerit Hanns Hoshoffde i for/schreff/ne HosAnger Skibred, Anlangende V-tillige och W-bequembs Oerd och Tale, Hand om hannem schall haffue VdRobt, till stoer BøgdeRaab, som hans Ære och goede Røgte war Anrørende etc: Till Steffningen at Suare, møtthe Hans Hoshoffde, som for Retten foeregaff, At saa nær for Toe Aar Sidenn, kom Hand till Oluff Sigworsøn Indere Arne, udj Arne Skibred boennde, Och for/schreff/ne Oele fulde for/schreff/ne Hans Hoshoffde till Ytthere Arne, Och der de Kom der, bleff de begge bøden aff Markus Ytthere Arne och hans Quinde til Giest. Och som dj Sad offuer Maltiit, bar Hanns Hoshoffde i Tale, och sagde till for/schreff/ne Oluff Sigworsenn, Jeg forstaaer Sagde Hand, at din Grandepilt Lauritz Hoeles Søn, er begierendis udj wor Grandschabff hoes Elluff Fieldschaal, hans dotter at will haffue till Egte, der kommer hand well till, och Guds Gaffuer er der till Bedste,

1653: 94

Da suarede Atterbem/el/te Oele, Hanns Hoshoffde, igienn, Dend Anden haffuer och Guds Gaffuer, Enddog der gaar saa Temmelig Røgte iblant om han/n/em, Aldtid er der flere Bucker end Gieder. Forschreffne Oele Sigworsønn war hiidsteffndt, och møtte icke. Kongl/ig May/estets Fogitz fuldmegtig for/schreff/ne Lauritz Walter paa for/schreff/ne Lauritz Hoelis weigne, tilspurde Hans Hoshoffde, huem der er Hans Mand for de Andere Tuende poster som schulle were Stollen, Nemblig de Tuende Baade Seigell, och dend Nøed, eftter derom Proffuenis Indhold, som paa for/schreff/ne HosAnger Tingstue dend 5. Novembr/is nest forleden Aar bleff tagenn och Beschreffuenn, och som i nest førige Tingbog er Indføert, som nu for Retten bleff for parterne oplæst. Huortill Hans Hoshoffde Suarede, at hand wed Gud och sin Salighed Aldrig tilforne førend nu i dag her paa Tingstuen aff oplæste proffuene at

1653: 94b

Haffuer Høert, meget mindere derfoere wiste Skiell derom for noget Mennische att Kunde Sige, Huilchet hand gandsche och høiligenn benegted, Begierede derfoere Sagenn motthe optagis, och haffue sin Respit Sig at fordedige, Och Eragter Hand saadan offuer hannem Angrebenlig paastauffn, dj ifraKommende at ???e, en huer till sin Werneting, nu till førstkommende Waarting. Lauritz Hoele saauell som Lauritz Walter begerede eftter Steffningens Indhold domb i denne Sagh. Affaugt, eftterdj Hanns Hoshoffde beRober Sig paa at haffue Mand for sig, Nemlig Oele Sigworsen Indere Arne aff Arne Skibred, belangende om Bucker och Gieder, som Lauritz Hoele schall were paa hans Ære och goede Røgtes forKleinerung i Røgte for, Och Hanns Hoshoffde hannem till i dag derom haffde hidsteffnt, och icke møtte, Mens eftterdj Hand boer udj it Andet Schibred, Bør Hans Hoshoffde Hannem till førstkommende waarting till hans Werneting steffne, der wed æd at tilstaa hans Sandhed Herom.

1653: 95

Menns huad Sig Belanger de Andere tuende Poster, fornemblig dend Stollende Nøed, och Tuende Baade Seigell, som Lauritzs Hoele iligemaade paa hanns Ære och Ærlige Nauffn er BewanRøgted for, Som Hans Hoshoffde ganndsche benegter, aldrig tillforne førend nu I dag Her paa Tingstuen haffuer høert, meget mindere derfoere wiste schiell derom, for noget menische at Kunde Sige; Da bør Hans Hoshoffde sammeledis de WedKommende som er Elluff Fieldschall och Joenn Fieldscholnes till førstKommende Waarting Louglic till deris Hiembting indsteffne,

till forhøring och bewislig giøre Mand for dennem herom, Huorefter da gaas huis Ret Kand medføre.

<**Herlø Schibred waarting**> Dend 13. Aprilis Holtes Almindelig Waarting wdj Herlø Skibred som Holtes paa Frekhou, Nerwerrende Kongl/ig Ma/jestets Fogit welagt och forstandig Mand Peder Hansøn, Hans Clausøn Sorenschriffuer, och eftterschreffne LaugRettitt. Nemblig

1653: 95b

Lensmanden Anders Fosse, Oele KrogAas, Simen Berland, Knud Skortued (Skurtveit), Torgier Herløwer, Magne Husebye, Iffr i Rang (Rong), Gregorius Langeland, Mougens i Wiigh, Stephen Tued, Knud Tilstad (Tjeldstø), Oele Melland, Mikel Wigebo, Johans Blomb, Poel Nesse, Gullick Hesdall, Mougens Tosche, Niels Tued, Mattis Rødsland, Niels Hannewich, Gutorm Gresdall, och Johans Leerwiigh.

Anders Lauritzøn Mørtued (Myrtveit) Soldatt paa Slottit steffnt Johans Hiertaas for en Koe som Hand Haffuer Arffuit, eftter Hans forældre, och Hand dend Haffuer for/schreff/ne Johans HiertAas faaet til Leye for Wngefehr Sextan Aar siden: Och Koen iche hannom frakom/m/en.

1653: 96

Johans Hiertaas waar Nerwerrende som iche kunde benegte end io at Haffue bekommit Koen, Mens dog berette Hand at hand haffuer Haftt Koen Hoes Sig it Halftt Aar Sommeren offuer, och Koen iche wilde were wdj Hans Mark, Men wilde tage sin løb derfra, Saa Koen løb fra Hann/em till Arne Mørtued. For/schreff/ne Arne Mørtued war och Nerwerrende som sig sagde at Koen wdj Hans Mark Nedfalt aff Fieldet til døde om Waaren: som Kand were wed Sextan Aar sidenn.

Affsagt eftterdj befindes Johans Hiertaas Haffuer bekom/m/it Koen til Leye och wdj Hans Leye er Koen fra hannom Kom/m/en, Da bør Hand at staa til rette derfor, och suare for/schreff/ne Anders Lauritzøn Mørtued derfor, for saa møgit dend bør at gielde, och Johans HiertAas Siden at søge sin Mand. Och Johans at betale be/mel/te Anders Maanits dagh Her eftter,

1653: 96b

Lensmanden steffnt Knud SkielAnger for Slagsmaal och Skielderj hand haffr begaaet imoed Johans ibid/em. Knud Møtte iche, tilkiendt steffnefald - 1 Mark Sølf.

<**Allenfidt Schibred, waarting.**> Dend 14. Aprilis Holtis Almindelig Waarting udj Allenfedt Skibred, Nerwerrende Kongl/ig Ma/jestets Fogitt welagt och forstandig Mand Peder Hansønn, Hans Clausøn Sorenschriff, Och efttersch/reff/ne LaugRettit, Børge Nebstad LensMand, Hans Tued, Knud ibid/em (Tued), Gullik Berrefjord, Knud Mitgaard, Hans Festad (Nore Feste), Hauffuer Nesse, Arne Rylland, Mougens Grøtued och Aschel Øffsteg/aa/rd.

Lensmanden Børge Nebstad steffnt Haldwor Leknes for Hand haffuer forleden Sommer Slaget Anders Lekneses Eng, och fløt en Engesteen ind paa for/schreff/ne Anderses Eng, be/mel/te Børge Nebstad, Knud Mitg/aa/rd och Oele Leknes Witnede for Retten at de

1653: 97

Haffuer weritt paa Aasteden och Seett at Engesteenen er indfløtt vngefehr halffAnden Alne. For/schreff/ne Haldwor som war Nerwerrende ike kunde for Retten det sig frabeuise. Kongl/ig Ma/jestets Fogit Satte wdj Rette om Hand icke for saadan Hans formastelse bør staa til Rette, och lide eftter Lougenn. For/schreff/ne Haldwor paa det Sidste berette at Hans dotters Stibbørn som er Smaa och Wmøndige dend Engesteen der de Haffuer haaett och Spillet paa Engenn och da steenen optaget. Fogdenn befalede Lensmanden att Hand med Mender med forderligste schulle Nedersette Engesteen wdj sin førige Sted igienn.

<**Raadøe Schibred waarting**> Dend 15. Apr/ilis Holtes Almindelig Waarting udj Raadøe Skibred, som Holtes paa Aschelands Tingstue, Nerwerrende Kon/glig Ma/jestets Foget, welagt och forstandigh Mand Peder Hansøn, Hans Clausøn Sorenschriffuer

1653: 97b

och efttersch/reffne LaugRettid. Niels Marøen Lensmand, Rasmus Strømme, Mickell Sollemb, Erik WildAnger, Knud Sollen, Mickel Quallem, Rasmus ibid/em (Quallem), Oele Sollem, Mougens Hoele, Jon Strøm/m/e, Thorben Lørwig, Rasmus Mellingh, Sigwor Kortued, Knud Manger, Knud Soltued, Grimb Møss, Mougens Quallem, Oele Wetaas, Knud Oelswold, Oele Kaldstad, Magne Soltued, Alwor Kortued, Stephen Sebø, Jacob ibid/em (Sebø).

Fogdens Fuldmegtig Lauritz Walter Steffnt Lauritz Indstebø for Moedstand paa wordering der Kongens Segt Hoes hannem schulle Vdsøgis, for Vloulig Tagh med en Gryde Hand vden loug och domb Haffuer tagitt fra Mougens Plett (Pletten), huor forre Hand er worden tilkiendt att bøde til Kong/lig Ma/jestet 3 Mark Sølf, Och der for/schreff/ne Lauritz Walter med Bundelensmanden och tuende Mend komb till Hannom och be/mel/te bøder søgte, gaff Hand saawelsom Hans Quinde dennom aff en wforscham/m/it Mund, Och gik herom

1653: 98

efttersch/reffne prouff, Lensmanden Niels Marøen witnede att de Tog en Gryde vdj pant for bøderne, Huilken Lauritz Indstebø tog aff Lauritz Walters haand, och høytt ad Hannom dermed, och sagde dersom ieg gjorde rett da schulle Jeg slaa dend i støker paa dit hoffuit. Rasmus Melling en Soerne Mand som och war med at søge wordering for be/mel/te bøder prouffuede iligemaade for Retten ord fra ord som for/schreff/ne Nils Marøen. Forsch/reffne Lauritz Indstebø som war for Retten tilstede, ded ike kunde benegte eller fragaa. Da efttersom Hand war en Fattig Mand och Ringe Raad Haffde, Saa Hand ike kunde taale høigre(?) for denne Hans formastelse til Kon/glig Ma/jestet at Affsone, end - 2 Rdr,

Lensmanden paa Kongl/ig Ma/jestets weigne Citerit Jacob Birkeland for Hand Haffr Skieltet Mikel ibid/em (Birkeland) for en tiuff, och Hans Quinde for en Tegse, Och derom bleff førtt eftterschreffne prouff. Iligemaade Klagett Zacarias ibid/em (Birkeland) offr Hannom for att Hand Haffuer slagitt

1653: 98b

Hannom Sielffuer och Hans quinde till blods, med ett stöcke aff en Aare, och ded for tre Vgger

sidenn, Jon Johansønn tilhollende paa for/schreff/ne Birkeland Witnede att Hand komb vd vdj Gaarden, da Saa Hand att Jacob Kaste med trende Steene, Vdaff Huilke dend enne rambte Zacariases Quinde paa Hindes haand saa dend bløde, End widre Hermede Hand at for/schreff/ne Jacob tog it støke aff en Aare aff tagitt och slogh Zacarias i Suime \och til bløde/ dermed, Saa och med sam/m/e Aare støke slog Hand ochsaa Zacariasis Quinde vdj Hoffueditt til blods, For/schreff/ne Jacob war nerwerende for Retten som wedgik att Hand haffuer Kast med steenene och slagett med det støke Aare, Dog berette hand att de slog Hannom først som Hand dog ike kunde Her for retten bewise, Affsaugtt eftterdj Hand selffuer bekiender att Haffue slagett Zacarias och Hans quinde, och dj deroffr er bløt, Saa burde Hand wel for slig Hans offrfaldelse bøde 8te Ørtuger och 13 Mark S/ølff. Mens er tilkientt at bøde til Ko/nglig Ma/jestet 3 1/2 Rdr, Och dersom bewises att Zacarias Haffuer slagitt

1653: 99

Hannom først, da bør dj eftter deris forseelse naar de loulig steffnis och derfor bøde. Och Huad sig belanger dend Skiolds Sagh om ded Tiuffueriies tilleg, derpaa Haffde Mikel ingen prouff nu for Retten, Mens naar derpaa føris prouff, schal derom och gaes Huis rett er.

Jens Ibsønn wed Hans Fuldmegtig Lauritzs Walter steffnt efttersch/reffne Munkeliff bønder for første bøkell, som Resterer Hannom sidenn Anno 1638. Och for/schreff/ne Jens Ibsøn dend tid war ombudzman offr Munkeliff Goedtz. Nemblig Jon Mougensøn Kalstad (Kolstad) for 4 dr och 1 weyer. Oele Oelsøn Vlwatten (Ulvatne) for 9 dr, Mikel Oelsøn Tolleshoug for 6 daler, Mougens Nielsøn Nedertued for 7 1/2 dr, - 1 weyer - 1 Buk. Johans Oels/øn Hougland for 1 Tønde Torsch som Hand icke førde bewis paa. Lauritz Walter Satte vdj Rette om de ike burde betale inden 14 dage Her eftter, eller wordering i deris Boe, Med minder de dett kand louligen bewise med Hans Naffnlig Jens Ibsøns eller Hans tienners Zeddell och haand. *och war domb begerrendis.

1653: 99b

Alle be/mel/te Indsteffnte benegted Her for retten att de det Haffuer betaltt, til Jens Ibsøns tienner, Saa dj gandsche inted war Hannom schyldig. Och dj Sagde dennom det att wille med prouff bewise. Herom opsatt till høstetingett, och da bønder at forschaffe enten Zeddel derpaa at det er betalt eller och loulige och NøigAchtige Widnisb/yrd.

Lensmanden steffnt Haldwor Kortued for Hand haffr fischett om Hellige dagen, møtte icke for retten, och bleff beuist at Hand war loulig steffnt, tilkiendt steffnefald - 1 Mark S/ølff.

<**LindAas Schibred waarting.**> Dend 16. Ap/rilis Holtes Almindelig Waarting vdj LindAas Skibred, som Holtes paa Lyrøen, Nerwerrende Kong/lig Ma/jestetets Fogdes Fuldmegtigh Lauritz Walter, Hans Clausøn Sorenschriffuer och efttersch/reffne LaugRettid, Oele Hundwenn Lensmand, Amund Lyrøenn,

1653: 100

*Gnud (Knud) Knarwig, Mougens Nataas, Mougens Fammestad, Amund i Hoppe (Hope), Amund i Killen (Innkjeilen), Magne Reffsdall, Halwor Sidtzlackh (Øvre Syslak), Haldwor RekerAas, Gudmund Qualwogh, Anders FieldsEnde, Anders HolmAas, Knud Skouffue (Nore

Skauge), Goute Hoetne (truleg Hodne - ein Gaute nemnd der i 1647), Rasmus Hopland, Besse ibid/em (Hopland), Magne Brøntteland (Brundtland), Jacob FieldAnger, Børe Aanes (Ones), Johans Qualwog, Jon Wiigh.

Kongl/ig Ma/jestets Fogitt steffnt eftterschreffne for landschatt. En Husmand Tore i Nesse for tuende Aar - 1/2 dr, Peder ibid/em (Nesse) och for tuende Aar - 1/2 dr, Asbiørn Qualwognes - 1 ort, Hougne i Houggen - 1/2 dr, Johans i Børlo - 1/2 dr, Oele i Vngemandstuen - 1/2 dr, Drengeschatt, Hans Johansøn Knaruig - 1/2 dr, Anders Lekewold - 2 Mark, Anders Knudtzøn Hoppe - 1 ort, Tomas Indlyren - 2 1/2 Mark, Lauritz Hopland - 1/2 dr, Jens i Holm - 1/2 dr, Hans ibid/em (Holm) - 1/2 dr,

1653: 100b

Noch paa Leding Wabenis penge 2 Schilling it Kalschind - 6 Schilling och Fredtold - 6 Schilling. Fogdens Fuldmegtig for/schreff/ne Lauritz Walter, Satte vdj Rette eftterdj at de Haffuer befantis Nachlesig med for/schreff/ne betaling, formeente hand om de ike burde betale inden 14 dage Hereftter, eller och lide Namb och wordering i deris Boe, Affsaugt for Rette, at de for/schreff/ne indsteffnte bør betale inden 14 dage Hernest eftter, Efttersom de alle war tilstede och ey schylden kunde Affwerge eller imod sige, eller och at lide Namb och wordering wdj en huer deris Boe. *det sam/m/e at lide for drengenes hosbond vdj deris Boe, om drengene er borte. Iligemaade er gaaen dom offuer Endre Førland for - 1 Rdr leilending Skatt.

Dawid Mogensøn Borger vdj Bergen wed lensmanden steffnt Besse Amundsøn

1653: 101

i Killen for Huis hand er hannom schyldig eftter Hans Regenschabs bogh vdj waare och lenge som hand haffuer bekommit, som Haffr staait en part paa en Romb tid och enn part paa Nogle Aars tid, Och Besse derwdj eftter oftte Anfordring schall haffue weritt Motwillig med betalingen. Besse war Nerwerende for Retten och schyldenn wedgik, och beloffuede med det første att wille betale for/schreff/ne Dawid, Som er 1 Rdr 1 Ort. Affsaugtt eftterdj be/mel/te Besse bekiender for retten at were schyldig till for/schreff/ne Dawid Mougensøn som vdj Hans Regenschabs bog er indførtt, Da bør Hand at betale hannom alt Huis hand med rette eftter hans Regenschabs bogs indhold bliffuer schyldig inden 14 dage Hernest eftter eller wordering vdj Hans Boe.

Jens Eriksøn Borger i Bergen och Zidtzhafttig vdj Leerwogen steffnt Lensmanden Oele Hundwen for att Hand schall haffue schammeligen Sagt och vdRobt om for/schreff/ne Jens at Hand haffuer fangett med Sin Noed

1653: 101b

100 tønder Sild, och deraff ingen tiende vdgiffuitt, til nogen Huo de och er och bør giffuis tiende til, och dermed giortt som witterlig Tiuffuerj. Herimod at suare war for/schreff/ne Oele tilstede for retten och benegted dett. Jens Eriksøn Haffde herom steffnt att prouffue, Anders Pedersøn i Brudknap frembkomb och prouffuede At Anden Jule dag forgangen Aar, 1651 der hand gik wed Alterit och forwactett Prestens tilkombst, da \Stod/ Oele Hundwenn i Hans Stoel i Kierken, och der Anfangit it schielderj, och i Sønderligh om Borgerschabit, at de schulle Agte paa derris Alne och Besme, Och ike stelle Kongens tiende, som Jens Eriksøn Haffuer giortt. *derpaa gjorde

Hand Sin æd. Lauritz Walter for retten hermede at forleden waarting som er Aar siden da war Oele Hundwen och Rasmus Kordall i møgen ord och drag for retten med Huer Andre om nogen Kiolds ord som dj Haffde med Huer Andre, Da

1653: 102

komb Jens Eriksøn som Sad wed Tingborditt wed siden wed høyborditt och lagde Sig i deris tale, och wille Holde med Rasmus Kordall, efttersom for/schreff/ne Rasmus er welb/iurdige Axell Mouits bonde, Da begynte Oele Hundwen och gaff Hannom Vnde Ord med megen Mundklam/m/er och sagde till Jens Eriksøn at hand schulle wide at Hand Haffuer Kast med sin Sillenod offr 100 t/ønde/r Sild och ingen tiende giffuitt deraff. Huilket for/schreff/ne Jens schød til prouffs Aff hannom och efterfølgende. Dett sam/m/e Hermede och for retten lige ord fra ord Knud Knarwig en LaugRettismand, och Elen Pedersdotter, Rasmus Nielsøn i Langøen Hans Quinde, som och war tilstede paa Tingett. Och herom kunde Hand well faa flere prouff, efttersom Alle laugRettismend det hørde och paa it Almindelig Ting. Eftter for/schreffne prouff Satte Jens Eriksøn udj rette om Hand ike burde lide eftter lougen och vndgielde som en løgnere, med mindre Hand det kand hannom offuerbewises ey saa war.

1653: 102b

For/schreff/ne Oele Hundwen i rette erenstlig begerede at Hannom motte bewilges tid at søge prouff Herimod, huilkett och bleff hannom bewilgett att forschaffe Maanitsdagen Hereftter, Mens eftterdj Oele Hundwen schød Sig till prouffs, och det er enn ære Sag Angiældende, fremsatte Jens <Erichs/øn> vdj rette, eftterdj for/schreff/ne Oele er enn Lensmand och en SorenMand, om Hand ike bør were fra Sitt Embede och fra dom/m/er Seddes bestilling indtill Sagen dennom imellom wed loug och rett er greben ende. Huilkett och Rettens besiddere sambtøkte. Efttersom i rette legges tuende Panttebreffue giffuen aff Christopher Mougensønn boendis /: dog nu Sallig :/ vdj Murrenn (Muren) I Fedie (Fedje i Lindås sk.r.), begge liudende paa en stor deel woger fisch som Hand er schyldig till Gouike Simens S/alig Hermand Frisches vdj Bergen och Anders Brudknap,

1653: 103

Huilke breffue war i rette laughtt seeniste høsteting, att paakiende Huilkett Som schulle gaa for, och da ey derwed kunde giøris Aarsag at burde efttersees vdj Tingbogen om dj war der vdj Indførtt, Huor eftter och er erfurschett och dj icke er dervdj indførtt, dogh findes de begge lest till Tinge, som Kristen Busch Salig forige Sorenschrieffr med sin egen schrefftt och egen haand findes till witne were paaschreffuit, Och Nu i dag leggis for/schreff/ne begge Panttebreffue vdj Rette vdaff begge parterne, tilmed legger Hermand Frisch Gouike Simens Søn vdj rette en Regenschabs bog paa en Deel Woger Fisch som be/mel/te Christopher er Hinde schyldig bleffuen, tilførre Vdstedige *Panttebreff till Hinde, om Huilke des forAaring er och indførtt vdj Hindes Panttebreff Dat/erit dend 3. Maij 1650, Och paa dend findes Lest Aff S/alig Christen Busch paa Lyrøen Almindelig Ledingsting dend 22. July 1650. Och Anders

1653: 103b

Pedersønns Panttebreff er Acterit dend 4. Novembr/is 1649. Som er elder, Saa er om dem for rette Kiendt och Affsaugt eftterdj i Sandhed fornemmis att Anders Brudknapes Panttebreff er eldst och vdj loulig och vden Anfred till itt Almindelig Ting Publicerit bør det at gaa for, och

billigens med ald rette saawitt eftter dens indhold de wedbørlig at søge enten till wordering vdj Hus och waare eller wed mindelighed.

Hermant Frisch Gouike Simens Søn vdj Bergen fremblagde it Panttebreff som Seeniste Høsteting och bleff laughtt vdj rette, Huor paa findes Seignitt da at were lest. Sam/m/e Panttebreff er vdgiffuitt Aff Anders Johansøn tilhollandis vdj Fedie i Murenn till Gouike Simens Borgersche vdj Bergen paa 50 woger Raa fisch,

1653: 104

Huer wog beregnet till 20 Schilling. Och derfor i pandtehefter for/schreff/ne Anders Ald Sin formue løst och fast, som Hand nu eyer, eller Hereftter eyendis worder. Same breff Dat/erit dend 28. 7br (Septembris) 1652.

Willatz Madtzøn Raadmand vdj Bergenn wed Sin fuldmegtig Lauritz Walter med en Slotzsteffning Acterit Bergenhus - 1. Apr/ilis 1653, Citerit Ewin Oelsøn Kloker til LindAas Prestegield for 84 Slettedr Hand schall were for/schreff/ne Willatz Siden A/nn/o 1635 schyldig bleffuen eftter Hans Reg/enscha/bs Bogs indhold, och derom giort otte Anfordring, Mens Modtwilligen med betalningen forholditt. For/schreff/ne Ewen Kloker war Nerwerrende for retten Som forregaff att wille Herefter for/schreff/ne schyld gierne eftter

haanden betale.

Rasmus Niels/øn i Langøen, en Borger, steffnt Niels i Seffuerøen, Anlangende en Mom/m/eSnak om itt Sillegaren, som schall were Oeluff i Korsøenn frakom/m/en, och siges at schall findes Hoes Rasmus Pedersøn i for/schreff/ne Korsøen, en Borger, Och for medelst Parternis Laren (Larm) och bulder for retten paa Tingett Kunde inted wed Sagen VdRettis, eller prouffuene derom forhørris, Dom/m/er och Dannemend till Sagens VnderRetning, Saa och lide det langt vd paa Natten. Derfor bleff parterne giffuen Affsceed, at de schulle schriftlig forfatte deris prouff, och steffne paa Ny.

1653: 104b

<**Gullen Schibred waarting.**> Dend 18. Aprilis Holtes Almindelig Waarting udj Gullen Skibred, Nerverende Kon/glig Ma/jestets Fogdes welagt och forstandig Mand Peder Hansons vdj Nordhor lehnn, Hans Fuldmegtig Lauritz Walter, Hans Clausøn Sorenschriffuer och eftterschreffne LaugRetted. Claus Molde lensmand, Hans Eye, Erik Risnes, Aslack Steenne, Anders Wesetwiig, Jon Grinde, Oele ØstGullen, Gietmund Eye, Anders Norland, Jonn Houe, Sigwor Norland, Niels Nappenn, Sigwor i Dalle, Jens ØstGullen, Hans Hendersbøe, Johans Slengesoll, Hans i Wadtzøen, Oele Fosdall, Gunder Mitun[,] Peder Molde, Lauritz Klefftueden, Mougens Mitbø, Oele Hougsdall, Hans Torswiigh, Jetmund Hatlewig, Klaus i Dalle, Mougens Stembø,

Kristen Søffrensøn Borger vdj Bergenn wed sin fuldmegtig Mickel Tomasøn steffntt efttersch/reffne paa Bremnes och Birkenis for Fischetiende, som Rester Hannom vdj trende Aar, och er dett laugmandens landbønder, Saa S/alig Jacob Hansøn førrige laugmand Haffuer

1653: 105

forundt for/schreff/ne Kristen Søffrenson tienden, bøndernis Nauffne, Jon Rasmusøn, Sigwor Oels/øn, Siffr Jacobsøn, och Enken Helge, sambtlig boende paa Bremnes, och Hans Oelsønn Birkenes. Bønderne war Nerwerende vden Enken och Hans Birkenes som dog Haffde deris bud at suare for dennom, och efttersom for/schreff/ne *Siffr Oelsøn och Siffr Jacobsen beuiste schrifttlig att Haffue betalt ded enne Aars tiende, Mens de 2 Aar inted. Er dj sambtligen for/schreff/ne paa Bremnes och Birke {land} nes tildømbt att betale till {Sist} Kristen Søffrensøns Fuldmegtig be/mel/te Resterende fischetiende inden 14 dage Hernest eftter, Med mindre de Herforinden det louligen kand Affbewise, ellers wordering at schee vdj deris Boe.

Lauritz Walter tilspurde lensmanden och Meeninge LaugRettismend, om det war dennom witterligt att Oeluff i Waagenn med Vnderfundighz och imod Enkens willie Haffuer fest Gaarden nembliq Waage, och om Hand er saa formuende at Hand Enken i Hindes liffs tid med Vnderholdning forsiunligh kand opholde. Lensmanden berette att

1653: 105b

for/schreff/ne Oele icke eyede it Leffuendis eye Huerken aff Queg eller Smaller,

Jens Oelsønn Randall wed lensmanden steffntt Oele Rasmusøn ibid/em (Randall) Hans Grande for at Hand med Ved forsett haffuer for 3 Vgger Siden Reffuit en gandsche deel aff Hans sched, och for/schreff/ne Jens frembwiste for retten de Affrøgte Skegehaar, Men Hand och for/schreff/ne Oele Haffde ingen prouff derpaa, Och Oele forregaff at Hand ike wiste om hand Reff schegitt Aff hannom, Saa eftterdj at for/schreff/ne Jens for retten frembwiste de haar som war Røgt aff Hans scheg, war det prouff och bewis noch, Och Oele ded ike kunde saa gandsche fragaa, Men kientde Sig at monne were schyldig, er Hand tildømbt at bøde till Kong/lig Ma/jestet for slig Hans offrfald - 4 Mark S/ølf. Och dersom dj Her eftter med Huer Andre forliges ilde eller kom/m/e vdj nogen slagsmaall och Klam/m/er, Da schall dj derfor begge bøde.

1653: 106

Lensmanden Citerit Oele Torgrimbsøn Vnneland, for at Haffde slagitt Hans Mougensøn Vnneland en dreng, paa en Søndagh paa hiembweigen fra Kirken vdj Baadenn med {en Aare vdj} Hans wenster haand vdj Nesse och Mund till Bløde, och der drengen bleff tilspurtt Herom om Hand slog hannom Sagde Hand Ney, Med denne Angiffuelse bleff erfaritt for retten, at der war inted saa tilgaaen, Mens drengen {dreng} er selff Nedfaldett Aff Toftten och støtt Sigh.

Thollak {Torkild} Oels/øn Wirketzdall Haffr wed Lensmanden ladit steffne Bendix Grinde for Vloulige offr hann/em tilleggelse om it beltte aff Tin som for/schreff/ne Bendix wedkiender och Hand i rette fremblegger en forme som Hand siger att sam/m/e Belte er støftt vdj, Huilkett belte Hans Grande Oele Grinde bekiender vdj sam/m/e Form at Haffue støftt till for/schreff/ne Bendixes Moeder, Lensmanden Claus Molde, Oele ØffstGullen, Anders Wessitwiig, och Hans Hendersbø eftter befallning erfaritt om Beltted vdj for/schreff/ne Form war støftt eller ey, Huilke berette vden Anders Wessituig dj ike war støftt dervdj Aff støllene Vden en aff dennom som kom/m/er for/schreff/ne Oele till der eyer formen, Forsch/reffne Tallak fremb-

1653: 106b

førde prouff att Beltted Hørde hannom till, Nembliq Hans Lille Slire (personen Hans Litlesleire),

som witned at Hand Haffuer Solt Beltted till Tallak for 9 Aar siden, och gaff hannom derfor 12 Schilling. Och at g/amle Oele paa Store Slire (gamle Ole Storesleire) Haffuer støfft dend, Mougens Lille Slire prouffuede ilige maade det sam/m/e som for/schreff/ne Hans hermede. Bendix bleff tilspurt om dett war hans Beltte da sagde Hand ia, och Beltted at were stollen fra Hans dotter, och bortkomen vdj Tollaks Huss, Da Hun war Hoes Tollaks Broder Hans Oelsøn Wirketzdall, vdj tre Vggers tid. Med denne Sag opsett eftterdj berettis at for/schreff/ne g/amle Oele Storre Slire Haffuer støfft Beltted, att dend Form och Frembkom/m/er for retten at deraff kand erfares om Støllenne er støfft dervdj. *och da at gaaes herom Huis rett er.

Kongl/ig Ma/jestets Fogitt wed Sin Fuldmegtig Laurs Walter steffnt en deel eftter en Restantz Seddels indhold som bleff lest och paashreffuit Huor vdj befanttis at Restere, drengeschatt, husmand Skatt, Landschatt, Førstebøxell, landschatt, landschyld och Sagefald dj med eftterstaar, huilke bleff tilkiendt ded at betale inden 14 dage eller wordering i deris Boe, och hosbonden at suare for drengen eftter Kong/lig Ma/jestets breff.

1653: 107

<**Echanger Schibred waarting**> Dend 20. Aprilis Holtes Almindelig Waarting vdj EckAnger Skibred, som Holtis paa Eye Thingstue, Nerwerrende Kongl/ig Ma/jestets Fogit welagt och forstandig Mand Peder Hansønn, Hans Clausønn Sorenschriffuer, och eftterschreffne laugRetted, Niels Fyllingsnes lensmand, Baste Røland, Oele ibid/em (Røland), Oele Todtland, Oele Jacobs/øn Hindenes, Lauritz Hølleland, Erich Elwig, Ole Eye, Lauritz Esnes (Indre Eidsnes), Aschell Aschwig, Oele Fylling, Iffuer Molwigh, Knud Quinge,

Oele Knudtzøn en husmand paa Eye wed lensmanden Citerit Lauritz Eye for Slagsmall Hand bedreff paa Hannom fierde Julledagh, for/schreff/ne Oele for Retten Afflagde Hans Æd at be/mel/te Lauritz støtte Hannom paa Hans liff och Spente Ham saa Hans Blod gik igennem Hans liff, for/schreff/ne Lauritz som war for retten tilstede ike wilde giøre Hans æd at Hand war frj for dend Spending paa for/schreff/ne Oeles Liff, efttersom Hand nogle gange bleff Hannom æden forrelagt, Och der be/mel/te Lauritz schall haffue Spendt for/schreff/ne Oele, da och at schall

1653: 107b

Haffue werit tilstede Anders Mougensønn Dyr dall en Soldat paa Bergenhuus Som och war Her for retten, och bekiende hand at Hand sam/m/e tid gaff for/schreff/ne Oele it par Ørfigen,

Saa dj war ike widre tilstede end de for/schreff/ne trende, Aarsag till deris Clam/m/er war enn Kiedell som be/mel/te Anders Haffde faaet for/schreff/ne Lauritz, och hand dend igien Haffde Leffuerit till forsk/reffne Oele vdj forwaring at giem/m/e. Da eftterdj befantis vdj Sandhed at for/schreff/ne Lauritz Haffde slagit och Spendt be/mel/te Oele som forbemelt fierde Julie dag, som er vdj Gredsted och fredsom/m/elige tider, ehr Lauritz derfor tilkiendt eftter lougen M: B: - 16. Cap: at bøde till Kon/glig Ma/jestet 8te Ørtuger och 13 Mark S/ølff[,] Dog formedelst Hans Armod schyld, AffSonnitt for 1/2 parten.

Jens Ibsøn forige Ombudzman offuer Munkeliff Goedz, wed Hans fuldmegtig Lauritz Walter steffnt eftterschreffne Munkeliff bønder for Resterende Rettighed, saa som Stephen Dawidsøn Bierge for feste paa 1/2 løbs leye in Ap/rilis 1638.

1653: 108

Nemblig - 7 dr - 1 weyer, for/schreff/ne Stephenn war for Retten och berettid Hand haffr betalt, saa Hand ike war be/mel/te Jens en schielling schyldig, dog Haffde Hand inted derom at bewise med. Erik Mogensøn Bierge tiltalt och for en Halff løbs festning, Siden A/nn/o 1639 Haffuer staaett, och derpaa schal Restere 7 dr, be/mel/te Erik war for Retten, som Sagde at haffue betalt, Mens ingen Zeddel eller nogit Andit haffde det att bewise med. Med dennom Affschediget at dj schall tale med be/mel/te Jens Ibsøn med det første, Och dersom de ike kand kom/m/e til rette med hannom Herom eller giøre NøigAchtigh bewisning at dj Haffr betalt, Da til førstkomende høsteteng derpaa at lide dom.

Kong/lig Ma/jestets Fogitt Haffr ladet steffnt en deell eftter en Restantz Zeddels indhold som bleff lest och paaschreffuitt, Huor vdj befanttes at Resterre, husmandSkatt, Drengeschatt, Saa och Gullik Førstuet for 1 Rdr, Johans ibid/em (Førstuet) - 1 Rdr, Jon Helleland - 1 Rdr, Mikel NederAas - 1/2 Rdlr, for fløtning forsøm/m/else, och Niels Quingdall ochsaa Sagefald - 1/2 Rdlr, huilke bleff tildømt at betale inden 14 dage, eller wordering i deris Boe, Och hosbonden at suare for drengen eftter Kon/glig Ma/jestets breff.

1653: 108b

<Hosanger Schibred waarting.> Dend 21. Aprilis Holtes Almindelig Waarting vdj HosAnger Skibred, Som Holtes paa Hoshoffde Tingstue, Nerwerrende Kong/lig Ma/jestets Fogit, welagt och forstandig Mand Peder Hansønn, Hans Clausønn Sorenschriffuer, Och eftterschreffne laugRettit, Nembligh. Lauritz Birkeland Bunde lensmand, Jon Fieldschaalnes, Torkild Aasem, Arne Gieterem, Johans Hiembwig, Oele Egeland, Elluff Fieldschaall, Niels Sandall, Niels Mehus, Niels Kleffland, Fusse Fieldschaall, Anders Myking.

Kong/lig Ma/jestets Fogitt for/schreff/ne Peder Hansønn Haffde till i dag laditt Hid udj rette Steffne Hans Hoshoffde till att lide endelig domb, vdj dend Sag imellom for/schreff/ne Hans och Lauritz Hoele aff Arne Skibred, Anlangende dend Ømmell och utilbørligh BøideSnack paa be/mel/te Laurits schall were Sagt, eftter derom for nogen tid tilforne for retten gaende och beschreffne Prouffue, Huilken Sag bleff Indsteffnt til Nest forledenn Følgitzting, Som bleff Holdenn

1653: 109

Paa Bergen Raadstue, Huor da ingen for/schreff/ne Lauritz Hoele nogitt VERligt kunde offrbewise, Saa Hand derfor bleff frikiendt, Mens sam/m/e tid Alle prouffuene da war ded steffnt, Haffde och bewiste de Mand for Sig, Vdenn forsk/reffne Hans Hoshoffde, som ingen for sig kunde forschaffe, Saa Snaken endist paa Hannom, Och efttersom I dag Her paa Tinget forberettedis att Hans Hoshoffde war Siug, Saa Hand ike eftter Steffnemaalit kunde møtte vdj rette, Derforre befallede Fogdenn Hans tienner Lauritz Walter at hand med lensmanden Lauritz Birkeland, och tuende Soernemend med dennom, schulle begiffue dem udj Hans huus till Hannom, och erfare om hand war Saa Suag at Hand ike kunde kom/m/e paa Tingett /: Som dog war strax Hoes :/ Huilkett och scheede, att Lauritz Walter, Lauritz Birkeland, Niels Sandall och Anders Møking begaff dennom till Gaarden Hoshoffde at besee for/schreff/ne Hans, Da befant dj att Hand waar heel Siugh vdaff Steen, och haffde ligget Otte dags tid wed Sengenn, och Hans ghemek waar megit stoer hougen aff Hans smerte och pinne, Huilkett de bekrefttet med deris æd

for retten.

1653: 109b

Och naar Hand bliffuer saa sterk och helbred før, att hand kand møde och staa vdj rette, da bør hand eftter loulig warsell paa Ny at Comparere, och vdj Sagen endelig domb att gaa parterne imellom.

Søffrenn Madtzøn Kloker till Hammers Prestegield wed lensmanden Citerit Peder Haldworsøn Hattemager Husmand paa Hammers Presteboels Jord, for Hans Boefiell for 9 1/2 Slette dr, Som Hand hannem schyldig er bleffuen for 2 Aar sidenn, och vdj Halffanden Aars tid Haffr for/schreff/ne Peder ike weritt vdj Hans husse eller Hans hustru enten, och hussenne før dem till, For/schreff/ne Peder møtt ike eller nogen paa Hans weigne for retten at suare till Gielden.

Kongl/ig Ma/jestets Fogitt wed Hans Fuldmegtig Laurs Walter Citerit en deel eftter en Restantz Zeddels Indhold, som bleff lest och paaschreffuitt huor vdj befantes at Restere drengeschatt, husmendschatt, och Korn tiende, Disligeste Mikell och Jon Røsland, Magne Hannistued och Knud Tueden for Sagefald en Huer - 7 Rdr som de med Resterer, tildømbt at betale inden 14 dage her eftter, eller wordering i deris Boe, Och hosbonden at suare for drengen eftter Ko/nglig Ma/jestets breff.1653: 110

<Mielde Schibred, waarting.> Dend 22. Ap/rilis Holtes Almindelig Waarting vdj Mielde Skibred, som stod paa Burkeland, Nerwerrende Kon/glig Ma/jestets Fogitt welagt och forstandig Mand Peder Hansøn, Hans Clausøn Sorenschriffuer, och eftterschreffne laugRettit i for/schreff/ne Skibred. Nembligh. Elling Burkeland Lensmand, Elling Reffuem, Baste Helleland (Halland), Johans Solberg, Oele Hartued, Oele Daltued, Magne Birkeland, Oele Reffuem, Aad Solberg, Aschell Wickne, Lauris Houe, Niels Rongwed, Tomas Hundham/m/er, Mikel Blomb, Niels Restad, Lauris ibid/em (Restad), Mougens ibid/em (Restad), Johans Hauffre,

Zidle Madtzdotter S/alig Niels Harboes eftterleffuersche och boende paa Nederste Meilde vdj Mielde Skibred till i dag wed lensmanden steffnt Anthonius Anthoniusøn Kloker till Hougs Prestegield, for Sin Seer Aarsager eftter derom Hindes Indlegs formelding, som for retten bleff lest och paaschreffuit, Och bleff witnit for retten at Hand bleff loulig Citerit, Mens Hand icke møtte eller nogen paa Hans weigne at suare, eller att giøre Hans forfald.

1653: 110b

Mougens ØffsteMielde wed Lensmanden Citerit Niels Tolleffsønn Øffstemielde for Hans tiennistedreng Lauritz Oelsønn Hand Haffr belokett till at stielle Kornn Aff Sin Hosbonds for/schreff/ne Mougenses Lade till be/mel/te Niels Tolleffsøn, for/schreff/ne Niels eftter loulig steffnemaall ike møtte for retten, och eftterdj \Hand/ tilforne Har weritt befunden tuende gange med tueffuerj och derfor bõt, Och Haffr nu i Sinde at fløtte till it Andit Skiberj, Er derforre med hannom for rette forefunden, at Hans Boe straxen schall Registeris och ike derfra stedit førriis, Mens der att forbliffue indtill Hand retter for Sig, baade imod Kon/glig Ma/jestet och Bonden for denne Sagh.

Oele Pedersønn Litland Aff HosAnger Skibred Haffuer wed lensmanden steffnt Anders Kieland (Tjelland/Teigland) aff Mielde Skibred, Anlangende, Elschouffuens Gaffue Hand haffuer giffuet

Hans dotter, som Hand Har begerit till Egte, Nemblig it Blott Rasches Folkklæde, och fire Alne lærritt, Som vdj for/schreff/ne Anderses Hus er leffueritt och der forbleffuit paa it 1/2 Aars tid,

1653: 111

Och der be/mel/te Anders Sagde Drengen for/schreff/ne Oele Pedersøn Nej, paa Hans dotters weigne, leffuerede Hand hannom for/schreff/ne leritt och Folklede igien, och da war dend baade deele forholderit och schaarett til forderffuelse Aff Mus, Huilkett och for retten bewistes, Bemelte Oele Satte vdj rette om Hand ike burde Haffue Sin gaffue lige goed igienn, for/schreff/ne Anders bleff tilfunden at forschaffe hannom lige saa got igien eller betale ded med penge.

Lensmanden Steffntt Mougens Iffuersønn Noer Aschelant och en dreng Johans Christophersønn, for slaugsmaall dj med Huer Andre haffuer begaaett, Aarsagen en \wej/ till Agger Som falt paa for/schreff/ne Mougenses Bø, som Drengen Kiørte, och Mougens det wille formeene Hannom och lagde en stok I weyen, for/schreff/ne dreng greb till stoken och kaste dend Aff weyen, och Sagde at Hand wilde Kiøre och gaff Mougens en Dieffuel, och i ded Drengen kaste stoken bort, schall Mougens Haffue støt drengen til Sidde, och deroffuer er dj Kommit vdj Slaugsmaall med Huer Andre, Saa drengen Haffuer Slaugett Mougens vdj hoffuedett

1653: 111b

it hoel till møgen bløde och Hannom vdj Ansicted blaa Slagen, Saa och Røgtt haar aff Hans Skeg, som dj Affrøgte haar Her for retten bleff frembwist, Och for/schreff/ne Mougens Haffuer Slagitt drengen vdj Ansicted Saa hudden er gaaen Aff, Affsaugt for retten, eftterdj be/mel/te Mougens først Støtte drengen for/schreff/ne Johans fra sig, och Slagitt Hannom vdj Ansicted, Som endnu Siuntes Her for retten och nogitt blod war derpaa, er Hand tilkiennt at bøde till Kong/lig Ma/jestet - 4 Rdr, Och for/schreff/ne Johans for at Hand Haffuer Som forbemelt Slagett Mougens, iligemaade at bøde till Kong/lig Ma/jestet 8te ørtuger och 13 Mark Søloff.

Lauritz Sand Borger vdj Bergen wed Hans Fuldmegtig Baste Gersta (Gjerstad) steffntt Lauritz Knudzøn ØyJord (Vevletveit) for en Kieddell som Hand Haffuer Vden forloff tagett paa Gierestad, huor Lauritz Sand dend Haffde staaett udj pantt, Och for/schreff/ne Lauritz Sand wed Hans Fuldmegtig Søgte Hannom derfor, for Tag, Och bleff be/mel/te Lauritz ØyJord till funden derfor at bøde - 1/2 Rdlr.

1653: 112

<Arne Schibred waarting.> Dend 23. Aprilis Holtes Almindeligh Waarting vdj Arne Skibred som stod paa Bresteen, Nerwerrende Kon/glig Ma/jestets Fogit welagt och forstandig Mand Peder Hansøn, Hans Clausønn Sorenschriffuer, och efttersch/reffne laugRettid. Nemblig. Rasmus Jordall Lensmand, Gabriel Risnes, Torris Wagsdall, Einner Hoele, Johans Boue (Ytre Boge), Jon Quamme, Niels Fotsmarkh, Jørgen Selwiig, Stephen Blindem, Oele Olsnæs, Erik Tunæs, Mougens Waxdall, Anders Thunes, och Peder GubAas,

Offue Jensøn Borgermester vdj Bergen Citerit Peder Fugstad med Slodtzsteffning aff Bergenhus dend 1. Ap/rilis vdsted, for 1 Rdr førstebøxsell, Och Offue Jensøns Fuldmegtig Lauritz Walter begerede domb derpaa, for/schreff/ne Peder war for retten och schyldenn wedgik, och begerede

dag paa en 14 dage, dog be/mel/te Lauritz ike dermed wille lade Sig benøye, Mens begerrede endeligh domb, Tilkiendt at betale inden 14 dage eller wordering vdj Hans Boe.

1653: 112b

Mougens Waxsdall foerige Kierkewerge till Brudwig Kierke, steffnt Isborig Mougensdotter tilforne boende paa Hegland (Hekland), och nu tilhollandis paa Indre Arne for en Koe, Som for/schreff/ne Kierke tilkomb, Som er for 8te Aar Siden død, for/schreff/ne Quinde war for retten och berette at dend døde Aff Kalff, Huor paa Hun ded bewiste med tuende prouff, Nemblig Peder Indre Arne och Aase Hegland, Som witnede att det saa Vdj Sandhed war, Er Hun tilkiendt frij for Koen, Dog bleff Hun forrelagt att hun for Kalffuen schulle giffue till be/mel/te Kierke en goed Smalle, Huilkett Hun och beloffuede, och for dend leye Som Kierken for koen Resterede schall hun betale till Kierken derfor saa megitt Hudenn Aff dend bortdøde Koe war werdt, Och det leffuere till for/schreff/ne Mougens med dett forderligste.

Haldsteen Røland paa Sin Faders Johan Røllands weigne Citerit Tørris Waxsdall for 6 Rdr, Som Hand Aff Almuen till de Vdschreffne Knegter

1653: 113

Haffuer Søgt och oppeboritt, och ike dennom igien fra Sig till for/schreff/ne Johans leffueritt, Mens Johans dennom aff Sin egen penge till Knegterne motte Vdlegge, Och derpaa er otte steffnt, Mens ingen end grebit formedelst Hand haffr Altid loffuit att wille stelle hannom tilfreds, Som Soerne mendene Her for retten tilstoed, Och schall ded were offr 8te och tiuffge Aar Siden, be/mel/te Tørris for retten forregaff att haffue betalt Sam/m/e penge till Laurs i Aarne for 28 Aar Siden, Som war lensmand dend tid, Mens kunde ded ike bewise Her for retten med nogen, Saa endog schylden er gammell och Tøris berober Sig paa att Haffue fra Sigh leffuerit pengen till for/schreff/ne Lauritz da lensmand, da bør Hand dett at giørre bewisligt inden 14 dage Her nest efter, Huis icke, da att betale be/mel/te Johan Rølland paasteffnte fordring saawit bewislig och loulig er vdj omrørte maade vdlaugt, och ded inden Maanitzdagh, eller Namb och wordering vdj bemelte Tørrises Boe och Goedz

1653: 113b

Kong/lig Ma/jestets Fogit Haffuer laditt Citere enn deell efter en Restantz Seddels indhold, Som bleff lest och paaschreffuitt, Huor vdj befantes at Restere med drengeskatt, landschyld, Skatt och Fretold, Disligeste Knud BruerAas, for Sagefald - 3 Rixdaler, och Sebiørn Kierkebrudwig for 3 1/2 Rdr Sagefald, Som de och med Resterer, Alle bemelte bleff tildømbt at betale inden 14 dage Hernest efter, eller wordering vdj deris Boe, Och hosbondenn at suare for drengen efter Kongl/ig Ma/jestets Breff.

<**Schiold Schibred waartingh.**> Dend 25. Aprilis Holtes Almindelig waarting vdj Skiold Skibred som stoed paa Haap, Nerwerrende Kong/lig Ma/jestets Fogitt welagt och forstandig Mand Peder Hansønn, Hans Clausøn Sorenschriff och efttersch/reffne Ædsoerne laugRettismend, Nemblig. Oele Dingeland lensM/and, Oele Sandall, Niels Todtland, Rasmus Todtland,

1653: 114

Rasmus Natland, Salmon Tittelstad, Mikel Næstun, Peder SmørAas, Jacob Madthop, Fredrik Steen, Niels ibid/em (Steen), Oele Nedre Dingeland, Oele Haap, Vnge Oele Sandall, Oele Skiolde, Lasse NordAas, Torre Bratland, Vnge Laurs Haap, Peder Houge, Mikel Grimbstad, Stephenn Hammersland, Rasmus Sellen, Simen Vlsmogh, Peder Yttre Haap,

Kongl/ig Ma/jestets Fogit Haffuer Ladit Citere en deel eftter en Restantz Zeddels Indhold, Som bleff lest och paaschreffuitt Huor vdj befantes at Restere Landschatt, Drengeschatt och husmandschatt, End och Lauritz Lille Borge Rester paa Leyermaals bøder - 1 ort, Johanes K/ierke Birkeland i ligemaade - 1 ort, Huilke bemelte bleff tildømbt at betale indenn 14 dage Hernest eftter, eller wordering udj deris Boe och Goedz, Och hosbondenn att Suare for drengenn eftter Kongl/ig Ma/jestets breff.

1653: 114b

<**Sartor Schibred waarting**> Dend 26. Aprilis Holtes Almindeligh Waarting udj Sortor Skibred, som stod paa Sør Ekerhoug, Nerwerrende Kong/lig Ma/jestets Fogitt welagt och forstandig Mand Peder Hansønn, Hans Clausønn Sorenschriffuer och efttersch/reffne LaugRettit, Nemblig. Oele Bielkerøen Bunde lensmand, Mikell Tælle, Niels Algrøn, Niels Lagøen, Mougens Waarland (Forland), Lauritz Bierge, Hans Algrønn, Oele Koffueltued (Kobbeltveit), Oeluff Hambre, Oeluff Nielsønn Eide, Hans Kougsland (Kausland), Oeluff Waage, Mougens Eyde, Jacob Tyssøen, Willem Waarland, Peder Ekerhoug, Kolben Sør Ekerhoug,

Ingeborig Dummedall (Dommedal i Sotra sk.r.) wed Hindes Fuldmegtig, Jens Ibsønn Kloker till Sunds Prestegield Citerit Clemens Syltøen for giæld - 6 Rdr, som Hand Hinde schyldig er bleffuen for en Noed, och schall haffue Staaett vdj 4 Aars tid, Och der

1653: 115

for/schreff/ne Clemmet bekomb Noeden loffuede Hand att wille giffue hinde till willighed at Hun begdage Hannom - 1 Quartell fersch Sild, Huilket Hand ike Haffuer eftterkommit, For/schreff/ne Jens Satte vdj rette eftterdj at Clemmit Haffuer werit Nachlesig med betalningen, och ike Helder Holdett Hans løfte med dett Quartel Sild, om Hand ike bør betale inden 14 dage Her eftter med Sin rentte deraff i de 4 Aar, eller worderingh vdj Hans Boe, Be/mel/te Clemens war Nerwerrende och wedgik gielden. Tilfunden at betale inden 14 dage Hernest eftter for/schreff/ne 6 Rdr, med Sin billig rentte deraff, eller wordering vdj Hans Boe.

Mougens Waarland (Forland) steffnt Mougens Eyde for it Sillegaren som vdj Eydtzwogenn war vdsatt, och Garnnet bleff Aff Mougens Eydes tienner optagen, och wrilte ded i hop och kaste ded saa vdj Søen, Saa Garnit deroffuer er SønderReffuit och duer inted at fische med,

1653: 115b

for/schreff/ne Mougens Eyde som war for retten forregaff at Hand ike wiste deraff att hans Folk gjorde ded ike Helder befalede Hand dem sligt at giørre, huilket och for/schreff/ne Hans Wedderpartt med hannom Vndschyte. Affsaugt eftterdj be/mel/te Mougens Eyde bekiender

och ??gt giffuer Her for retten at Garnitt er kommit till schade aff Hans tiennere Er Hand tilfunden at oprette for/schreff/ne Mougens Waarlands Sillegaren och fornøye hannom derfor, och bøde efter lougenn for Reffuen Garen till Kon/glig Ma/jestet - tre Mark Søloff, Huilken Skades opretning med Garnit och be/mel/te bøder Hand igien Hoes Sinne tiennere vdj deris lønn Haffuer att oprette, som de bør at Quitere. Och dersom for/schreff/ne Parter med Huer Andre Haffr nogen Anke {med Huer A} om deris leyemaals lande vdj fischewaagene, Som de med Nodekast formeener att were Misholden vdj, da bør dj derom Haffue Mender paa Aastedett, at rette och bedre.

1653: 116

Almuen aff Sunds Sogenn Citerit Willem Jensøn Børnes for it wand som Hand haffuer Stempt, offuer deris rette Kierkewey, huoroffr dj dend wey er forhindritt Som dog Haffuer weritt Aff gam/m/el tid, och deroffuer haffuer mott tage en Andenn wey Som er lang och Vnd, be/mel/te Willem Som war Nerwerrende for retten, bleff tilkiendt efter lougen att giøre en Bro offuer wandett inden Toe Maanits dag her nest efter, Vnder bøder till Kong/lig Ma/jestet, Och dersom Almuen Aff deris goede wilge, wilde ligge nogen hielp till da dett att kom/m/e sam/m/e Broe till goede.

Her Anfind Sognepræst paa Sunde til i dag wed Hans Fuldmegtig Jens Ibsønn Kloker till be/mel/te Sunds Prestegield, Søger och tiltaler Almuen udj Sunds och Fieldtz Sogner, for Resterende Prestelig Rettigheed, Huorom for/schreff/ne Sogneprest wed Hans Fuldmegtig Sig høyglig beklager de Modtuilligenn vdj lang tid Hannom haffr forholdett, ike till ringe schade, Och Almuen bleff steffnt

1653: 116b

med TingRullenn, Dog dend Indsteffntte Almue Som tilstede war, Suarede icke sønderlig dertill, for/schreff/ne Hans Fuldmegtig begerede domb paa dennom. Affsaugt for rette, at Almuen vdj bemelte tuende Sogner, bør tilforpligtt werre Saa mange som med ald rette kand befindes med Rettighz till be/mel/te H/err Anfind at Restere, att betale Hannom indenn Maanitz dag Hernest efter, eller at lide Namb och wordering vdj deris Boe och Goetz, Huem Som det ike Haffuer udj Prestens minde.

Jørgenn Kokens Borger I Bergenn fremblagde for retten it Panttebreff, Som hand begerrede udj Tingbogen wille Haffue Indførtt, Vdgiffuit till Hannom aff Niels Stephensønn boendis i Bukenn, Liudendis I Meening, att Hand Aff Rettwitterlig giæld schyldig er till for/schreff/ne Jørgen Kokens Hans hustru Else Mortensdotter och begge derris Arffuinger, Treduffue och Nj Rdr 2 S (Slette) Mark och 4 Øl tom/m/e tønder, Huilke for/schreff/ne 39 Rdr 2 Mark och 4 t/ønde/r be/mel/te Niels Stephensønn bepligter Sig, Sin hustru Barke Hendrichsdotter och

1653: 117

deris Arffuinger, Redeligen och oprictigenn och well at betale for/schreff/ne Jørgenn eller Hans Arffuinger, Des till Tryger och wiser forwarring Haffuer be/mel/te Niels i pantt Satt till forsk/reffne Jørgenn Sin Husse i Bukenn, med Kielder och des herlighed, som nu forfundet er, med alle Andre hans Goetz och formue att tiltrede, at bruge eller bruge lade, indtill for/schreff/ne Jørgen Kokens Sin betaling, med ald Ahnwende bekostning, som Hand her efter bekoster, eller

bekostendis worder, fremb for alle Andre be/mel/te Nielses Creditorer, Indenn eller Vdenn lands, at tiltrede, Saa det i alle maader schall bliffue Atterbe/mel/te Jørgen Kochens och Hans Arffuinger aff for/schreff/ne Niels Stephensønn och hans Arffuinger, Vden schade och Skadesløs i alle maader, med widre sam/m/e panttbreffs indhold Daterit Bukenn dend 8. Martj A/nno 1653.

Peder Nord Ekerhoug steffnt Lauritz Sør Ekerhoug och hans Quinde, for en Vnd Clammers Mund for/schreff/ne Lauritzes quinde imod be/mel/te Peder haffuer begaett, forsk/reffne Laurs och Hans Konne war loulig Aff Skiudschafferen steffnt, Mens ingen aff dem møtte, eller nogen paa deris weigne, at giøre forhold, tilkiendt steffnefald - 1 Mark Sølf.

1653: 117b

Kongl/ig Ma/jestets Fogitt wed Hans fuldmegtig Lauritz Walter steffnt en deell eftter enn Restantz Zeddels indhold, Som bleff lest och paaschreffuit, Huor vdj befantes att Restere, med Landschylt, Husmend och Dreng Skatt, Sigt och Sagefald, Huilke Bleff tildømbt att betale indenn 14 dage Hernest eftter, eller worderingh vdj deris Boe och Goedz. Och hosbonden at suare for drengen eftter Kongl/ig Ma/jestets Breff.